

Tid: kl. 13:00

Plats: Tingshuset, Bollebygd

Ordförande

Ulf Rapp (S)

Ledamöter

Daniel Persson (SD), vice ordförande

Stefan Hederdal (M), 2:e vice ordförande

Beatrice Ekelund (S)

Helena Thelin (S)

Tomas Bedö (M)

Peter Gregorics (FR)

Cecilia Carlhson (KD)

Fredrik Olofsson (C)

Ersättare

Jonas Ahlgren (S)

Lisette Vermeulen (SD)

Jonatan Backlund (M)

Ann-Sofie Aiazzi (M)

Rose-Marie Grune (MP)

Barbro Ridell (V)

Michael Plogell (FR)

Rune Kennborn (KD)

Hannu Sutinen (L)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Förslag digital signering: Onsdag 3 dec kl 10.30.

3. Ändringar i plan- och bygglagen (PBL) - information (inga handlingar)

Anna Dahlbäck & Erika Eliasson, plan- och exploateringsavdelningen, samt Lotta Wiberg, bygg- och miljöförvaltningen 13:00

4. Remiss; samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft - yttrande till Energimyndigheten (KS2025/252)

Erika Eliasson, samhällsplanerare, Lotta Wiberg, bygg- och miljöförvaltningen 13:20

Sammanfattning

Handlingar hittas här: [Samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft](#)

5. Prioritering 2026, regionala cykelvägar - information (KS2025/271)

Peter Büchel, projektledare/Infrastrukturstrateg Plex 14:00

Sammanfattning

Beslut i KS i januari 2026.

6. Samråd om planförslag ny järnväg Göteborg-Borås, delen Borås - yttrande till Trafikverket (KS2020/69)

Karl Fjällglim och Peter Büchel, PLEX

Sammanfattning

Handlingar hittas här: [Ny järnväg Göteborg-Borås och Bibana Mölnlycke - www.trafikverket.se](#)

7. Förslag mobilitetsplan för Bollebygds kommun - beslut om remissutskick (KS2025/274)

Peter Krahnl-Rydberg, miljö- och hållbarhetsstrateg 14:45

8. Seniorbiljetter och zontillhörighet Västtrafik AB (KS2025/229)

Annika Eriksson, näringslivsutvecklare 15:00

9.	Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun för perioden 2026-2028 (KS2025/269)	Kristina Sunebrand, folkhälsostrateg 15:15
10.	Avveckling av LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) (KS2025/275)	Sophia da Silva, socialförvaltningen 15:40
11.	Ekonomisk redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen - information (KS2024/226)	Karl Fjällglim, tf plan- och exploateringschef, Karl Norlander, redovisningschef 16:00
12.	Uppföljningsrapport oktober 2025, Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) (KS2025/297)	Karl Norlander, redovisningschef 16:30
13.	Uppföljningsrapport oktober 2025, kommunstyrelsen (KS2025/263)	Daniel Aronsson, ekonomichef 16:50
14.	Framtida delägarskap i Gryaab (kf fattar slutligt beslut) (KS2025/138)	Daniel Aronsson, ekonomichef 17:00
15.	Revidering av delegeringsföreskrifter och delegeringsordning för kommunstyrelsen (KS2023/117)	Suzanna Bengtsson, kanslichef, Daniel Aronsson, ekonomichef 17:15

Sammanfattning

Inkl en kort genomgång av delegeringsrätt och delegeringsordning (Suzanna och Daniel A)

16.	Risk och sårbarhetsanalys och internkontrollplan, workshop	Monica Holmgren och Daniel Aronsson 17:45

Ärendet i korthet

Beslut i januari 2026.

Beslutsunderlag

17.	KS intern kontrollplan 2026 arbetsmaterial Information om kommunens gällande arrenden	Karl Fjällglim, tf plan- och exploateringschef 18:15

Beslutsunderlag

18.	Gällande arrenden avtal Remiss; nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 - yttrande till Trafikverket (KS2025/258)	

Sammanfattning

Handlingar hittas här: [Nationell plan 2026-2037 - Bransch](#)

19. Delårsrapport jan-aug 2025 för SÄRF (kf fattar slutligt beslut) (KS2025/290)
20. Svar på motion (FR) om inventering av invasiva växter (kf fattar slutligt beslut) (KS2025/124)

21. Redovisning av delegeringsbeslut

Ärendet i korthet

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll finns på Bollebygds kommuns hemsida:
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-11-13

Delegeringsbeslut

- KS2025/212-5 Förlängd svarstid för planbesked Erikstorp 4:19
- KS2025/169-6 Förlängd svarstid för planbesked Erikstorp 2:32
- KS2025/161-2 Avbrytande av upphandling
- KS2025/161-3 Upphandling av blommor, växter och blomsterarrangemang
- KS2024/150-50 Sjuhäradsleden Nyttjanderättsavtal
- KS2025/162-1 Upphandling av dagligvaror i konsumentförpackningar
- KS2024/322-1 Upphandling av Multifunktionsprintrar
- KS2025/282-9 Överklagande KF beslut 2025-10-23, § 126 - yttrande till Förvaltningsrätten (mål nr 5466-25)

22. Meddelanden

Ärendet i korthet

Not. De två sista meddelandena är för inläsning inför kommunstyrelsens möte i januari, då det blir en informationspunkt med inbjudna från Flügger AB.

Anmälningar

- KS2025/258-2 Boråsregionen Ärende för kännedom Yttrande nationell transportinfrastrukturplan
- KS2020/164-34 Protokoll uppsiktsplikt mot annan nämnd, socialnämnden
- KS2020/164-35 Protokoll uppsiktsplikt mot annan nämnd, teknik- och servicenämnden
- KS2025/1-73 Direktionsprotokoll från 17 oktober 2025
- KS2025/1-74 Sammanträdesprotokoll 24 oktober 2025
- KS2025/1-75 Direktionsprotokoll 24 oktober 2025
- KS2020/164-36 Protokoll uppsiktsplikt mot annan nämnd, bygg- och miljönämnden
- KS2025/282-1 Föreläggande om yttrande
- KS2025/158-2 Minnesanteckningar KSAUinfo 251105
- KS2025/222-7 Länsstyrelsens beslut om kommunal för mottagande av nyanlända 2026
- KS2020/164-37 Protokoll uppsiktsplikt mot annan nämnd, utbildningsnämnden
- KS2025/27-10 Hållbarhetsråd 2025-11-05 minnesanteckningar (1/1)
- KS2025/1-79 Slutredovisning Rening Ravinbäcken

- KS2025/1-80 Utlåtande över kompletterande undersökning samt riskbedömning med avseende på PFAS
23. Information från politiska uppdrag (inga handlingar)
24. Kommundirektören informerar (inga handlingar)
25. Avsiktsförklaring ny järnväg Göteborg-Borås, delsträckan Bollebygd - information Karl Fjällglim, tf. plan- och exploateringschef, Teresa Ekman, kommunjurist 19:15
- Beslutsunderlag**
- Avsiktsförklaring Planeringsförutsättningar Bollebygds kommun. INFO
26. Anläggningsarrende Buagärde 1:2, 1:9 (KS2025/289) "-"

4. Remiss; samråd om förslag till
riksintresseanspråk för land- och havsbaserad
vindkraft - yttrande till Energimyndigheten
KS2025/252

§151

KS2025/252

Remiss; samråd om förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft - yttrande till Energimyndigheten

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar yttrande, skapat 2025-10-24, som sitt eget och skickar det till Länsstyrelsen i Västra Götaland som svar på Energimyndighetens samråd riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft. Följande tilläggsförslag föreslås i yttrandet: Föreslaget område för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft är delvis inte förenligt med Bollebygds kommuns gällande översiktsplan.

Ärendet

Energimyndigheten är den myndighet som är ansvarig för att ta fram områden på land och till havs som är av nationellt intresse för vindkraft, så kallat riksintresse. Regeringen har gett Energimyndigheten i uppdrag att ta fram nya riksintressen för energi. Energimyndigheten har justerat sin metod efter dagens förutsättningar och tagit fram ett förslag på nya riksintresse-områden för vindkraft. Fram till den 18 december 2025 är detta förslag ute på samråd och i samband med detta har förslaget skickats på remiss till Bollebygds kommun. Länsstyrelsen är ansvarig för att samla in svar från samtliga kommuner i Västra Götalands län och sammanställa dessa till Energimyndigheten. Yttrande ska skickas till länsstyrelsen senast den 8 december 2025. Som ett resultat av Energimyndighetens arbete har ett riksintresse för vindkraft pekats ut, som delvis ligger i Bollebygds kommun. Detta är lokaliserat i kommunens norra del, på gränsen mot Borås. Riksintresset överlappar delvis det område som redan idag är

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

utpekad för vindkraft i kommunens översiktsplan, det område som i översiktsplanen kallas V3. Den utredning som ligger till grund för utpekandet i översiktsplanen togs fram 2011 och sedan dess har vindkraftverken blivit högre. Detta påverkar vilka områden som anses lämpliga för vindkraft. Exempelvis krävs ett längre avstånd till bostadsbebyggelse för att minimera bullerstörningar, samtidigt som nya områden anses ha tillräckligt hög vindhastighet. Till följd av detta skiljer sig riksintresset till stora delar åt från de områden som finns i översiktsplanen.

Ett riksintresse för vindbruk innebär inte att det nödvändigtvis kommer byggas vindkraft på platsen. Syftet med riksintressen är främst att platser som anses mycket lämpliga för vindkraft ska bevaras för att kunna säkerställa en trygg energiförsörjning för framtiden. Kommunens veto gällande etablering av vindkraft i kommunen kvarstår. Riksintressen är en av de faktorer som tas med i beräkningen vid en inkommen bygglovsansökan. Riksintresset kan därmed påverka möjligheten till bostadsbyggnation i eller i närheten av det nya riksintresset. I dagsläget finns inga bostäder på 800 meters avstånd från riksintresset.

I en tid då energi- och effektbehoven förväntas att öka kraftigt, ökar även behovet av elproduktion. En översyn av landets riksintressen för vindkraft välkomnas därför, då dessa behöver vara aktuella för att vara av reellt värde för såväl exploatörer som kommuner. Bollebygds kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft.

Energimyndigheten har föreslagit ett nytt riksintresse för vindkraft som delvis ligger i Bollebygds kommun. I den norra delen av det föreslagna området finns

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

idag mycket höga naturvärden, varför kommunen ställer sig frågande till att denna del inkluderas i riksintresset. Kommunen lyfter även fram behovet av att Energimyndigheten på ett tydligt sätt kommunicerar hur byggnation i närheten av riksintresset bör hanteras, både för att skydda riksintresset och för att säkerställa en enhetlig hantering inom alla Sveriges kommuner.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande, skapat 2025-10-24, som sitt eget och skickar det till Länsstyrelsen i Västra Götaland som svar på Energimyndighetens samråd riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår följande tilläggsförslag i yttrandet: Föreslaget område för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft är delvis inte förenligt med Bollebygds kommuns gällande översiktsplan.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, varav ett tilläggsförslag. Ordföranden frågar först om Ulf Rapps (S) tilläggsförslag bifalls eller avslås och finner att det bifalls. Ordföranden frågar därefter om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, förslag till yttrande
- Riksintressesamråd vindkraft, remissmissiv, länsstyrelsen

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Riksintressesamråd vindkraft, remissmissiv, Energimyndigheten
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, karta Töllsjö
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, karta området
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, karta kommunen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Erika Eliasson | Samhällsplanerare
| erika.eliasson@bollebygd.se

Dnr : **186110**

Energimyndigheten

Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, förslag till yttrande

Sammanfattning av ärendet

I en tid då energi- och effektbehoven förväntas att öka kraftigt, ökar även behovet av elproduktion. En översyn av landets riksintressen för vindkraft välkomnas därför, då dessa behöver vara aktuella för att vara av reellt värde för såväl exploatörer som kommuner. Bollebygds kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft. Energimyndigheten har föreslagit ett nytt riksintresse för vindkraft som delvis ligger i Bollebygds kommun. I den norra delen av det föreslagna området finns idag mycket höga naturvärden, varför kommunen ställer sig frågande till att denna del inkluderas i riksintresset. Kommunen lyfter även fram behovet av att Energimyndigheten på ett tydligt sätt kommunicerar hur byggnation i närheten av riksintresset bör hanteras, både för att skydda riksintresset och för att säkerställa en enhetlig hantering inom alla Sveriges kommuner.

Yttrande

Samhället som helhet är beroende av energi, både för att tillgodose samhällsviktiga funktioner och möjliggöra för den livsstil och de bekvämligheter som många idag tar för givet. Bollebygds kommun har förståelse för att behovet av elproduktion förväntas öka kraftigt framöver, till följd av bland annat ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och behov av att

minska samhällets utsläpp. För att i framtiden inte vara beroende av fossila bränslen behöver alla hjälpa till, även Bollebygds kommun.

Med det perspektivet som utgångspunkt har kommunen granskat Energimyndighetens förslag till riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft. Kommunen ser fördelar med det presenterade materialet, men vill även lyfta fram ett antal synpunkter som både berör det område som pekas ut i Bollebygds kommun men även Energimyndighetens metod.

Kommunen ser positivt på att förslag till riksintresse:

- Ges en uppdaterad metod som utgår från dagens förutsättningar och den tekniska utvecklingen.
- Utökar avståndet till bostäder för att minimera störning för de boende i området.
- Utgår från Energimyndighetens långsiktiga scenarier för att på så sätt säkra tillräckliga arealer för framtidens energiproduktion.

Kommunen har följande synpunkter gällande förslag till riksintresse inom Bollebygds kommun:

- Riksintresset som föreslås i Bollebygds kommun har bevarandevärda naturvärden i dess norra del. Detta beror på de våtmarker som finns där, som har mycket höga naturvärden, ses som värdetrakt för våtmarker, är utpekade i den nationella myrskyddsplanen och är utpekade som riksintresse för naturvård. Dessa värden kommer försvåra etablering av vindkraft i den norra delen av det föreslagna området. Att denna del inkluderas riskerar därmed att ge en missvisande bild av områdets förutsättningar till framtida exploatörer.
- Föreslaget område för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft är delvis inte förenligt med Bollebygds kommuns gällande översiktsplan. (förslag från ksau)

Kommunen har följande synpunkter gällande Energimyndighetens metod:

- Metoden för framttagande av riksintresse för vindkraft har exkluderat områden med riksintresse för friluftsliv men inte för naturvård, hur kommer det sig?
- Riksintressets metod säkerställer att det är 800 meter från närmaste bostadshus eller samhällsviktig funktion, för att minimera vindkraftens störning. Kommunen ser dock en risk att det i framtiden byggs bostäder närmare riksintresset och att riksintresset på så sätt successivt tappas sitt värde. Ett sätt att uppmärksamma detta är dels genom att skriva in i områdets värdebeskrivning att även byggnation utanför riksintressets gränser kan ha en negativ påverkan på dess värden. Ytterligare ett sätt är att uppmuntra berörda kommuner att addera en buffer i deras interna kartsystem för att uppmärksamma riksintressets behov av friyta runtom. Risken är annars påfallande att detta faller mellan stolarna, även om det uppmärksammas i värdebeskrivningen.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Ulf Rapp
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Klimatavdelningen
Enheten Elproduktion och samhälle
registrator@energimyndigheten.se

Enligt sändlista

Informationsklass: K0

Remiss av förslag till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft

Ni ges härmed tillfälle att yttra er om Energimyndighetens förslag till sektorsbeskrivning och de kriterier som ligger till grund för förslagen till riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft.

Ert yttrande

Energimyndigheten önskar era synpunkter senast den **18 december 2025**. Skicka in synpunkterna i Word-fil eller PDF-fil med e-post till registrator@energimyndigheten.se och på kopia till samrad.riksintressen@energimyndigheten.se. Ange dnr 2025-208827 i ämnesraden.

Vi tar gärna emot synpunkter på sektorsbeskrivningen inklusive kriterierna men även på metod och utformningen av specifika områden. Vi önskar för tydlighetens skull att ni refererar till respektive områdes namn.

Hearing 23 oktober

Under remisstiden bjuder Energimyndigheten in till en öppen hearing den 23 oktober kl. 13.00-14.00. Ytterligare information och anmälan finns på Energimyndighetens webbplats <https://www.energimyndigheten.se/om-oss/press-och-kanaler/kalender/hearing-om-forslag-pa-riksintresseansprak/>

Bakgrund

Energimyndigheten föreslår nya och reviderade riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft. Utpekandet kan ses som en del i att planera för att möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045, vilket är det planeringsmål som anges i Energipolitikens långsiktiga inriktning¹.

Energimyndigheten är enligt hushållsförordningen ansvarig att lämna uppgifter och hålla dessa uppdaterade avseende riksintresseanspråk för mark- och

¹ Prop. 2023/24:105. *Energipolitikens långsiktiga inriktning*.

vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. 8 § miljöbalken.²

Kontakt

Frågor om remissen besvaras genom e-post till
samrad.riksintressen@energimyndigheten.se

Bilagor

På Energimyndighetens webbplats finns alla tillhörande filer att ladda ner.

<https://www.energimyndigheten.se/energisystem-och-analys/tillstand-och-provning/riksintressen-for-energi/samrad-om-forslag-till-riksintresseansprak-for-land--och-havsbaserad-vindkraft/>

1. Sektorsbeskrivning inklusive kriterier för riksintresse energiproduktion och energidistribution
2. Tabell över förslagen till riksintresseanspråk för landbaserad vindkraft i Excel-format
3. Tabell över förslagen till riksintresseanspråk för havsbaserad vindkraft i Excel-format
4. Geografisk utbredning av förslagen till riksintressen för vindkraft på land och till havs kan ses i interaktiv version på webben och kan även laddas ned i geopackage-format eller som shape-filer.
5. Metod för framtagande av förslag till riksintressen för vindkraft på land och till havs

Sändlista

Riksintressemyndigheter

1. Naturvårdsverket
2. Försvarsmakten
3. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
4. Havs- och vattenmyndigheten
5. Energimarknadsinspektionen
6. Riksantikvarieämbetet
7. Tillväxtverket
8. Sametinget
9. Statens jordbruksverk
10. Boverket
11. Skogsstyrelsen

² Förordningen (SFS 1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden

12. Strålsäkerhetsmyndigheten
13. Svenska Kraftnät
14. SKR
15. Sveriges geologiska undersökning
16. Trafikverket
17. Post- och telestyrelsen

Länsstyrelser

18. Länsstyrelsen Blekinge
19. Länsstyrelsen Dalarna
20. Länsstyrelsen Gotland
21. Länsstyrelsen Gävleborg
22. Länsstyrelsen Halland
23. Länsstyrelsen Jämtland
24. Länsstyrelsen Jönköping
25. Länsstyrelsen Kalmar
26. Länsstyrelsen Kalmar
27. Länsstyrelsen Kalmar
28. Länsstyrelsen Kronoberg
29. Länsstyrelsen Norrbotten
30. Länsstyrelsen Skåne
31. Länsstyrelsen Stockholm
32. Länsstyrelsen Södermanland
33. Länsstyrelsen Uppsala
34. Länsstyrelsen Värmland
35. Länsstyrelsen Västerbotten
36. Länsstyrelsen Västmanland
37. Länsstyrelsen Västra Götaland
38. Länsstyrelsen Västernorrland
39. Länsstyrelsen Örebro
40. Länsstyrelsen Östergötland

Andra intressenter

41. Drivkraft Sverige
42. Energiföretagen
43. Energigas Sverige
44. Green Power Sweden
45. Svensk solenergi
46. Svensk vindkraftförening
47. Svenskt Näringsliv
48. Svebio

Tjänsteskrivelse

2025-11-07

Erika Eliasson | Samhällsplanerare

Dnr KS2025/252-3

| erika.eliasson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar yttrande, skapat 2025-10-24, som sitt eget och skickar det till Länsstyrelsen Västra Götaland som svar på Energimyndighetens samråd riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft.

Ärendet

Energimyndigheten är den myndighet som är ansvarig för att ta fram områden på land och till havs som är av nationellt intresse för vindkraft, så kallat riksintresse. Regeringen har gett Energimyndigheten i uppdrag att ta fram nya riksintressen för energi. Energimyndigheten har justerat sin metod efter dagens förutsättningar och tagit fram ett förslag på nya riksintresse-områden för vindkraft. Fram till den 18 december 2025 är detta förslag ute på samråd och i samband med detta har förslaget skickats på remiss till Bollebygds kommun. Länsstyrelsen är ansvarig för att samla in svar från samtliga kommuner i Västra Götalands län och sammanställa dessa till Energimyndigheten. Yttrande ska skickas till länsstyrelsen senast den 8 december 2025.

Som ett resultat av Energimyndighetens arbete har ett riksintresse för vindkraft pekats ut, som delvis ligger i Bollebygds kommun. Detta är lokaliserat i kommunens norra del, på gränsen mot Borås. Riksintresset överlappar delvis det område som redan idag är utpekad för vindkraft i kommunens översiktsplan, det område som i översiktsplanen kallas V3. Den utredning som ligger till grund för utpekandet i

översiktsplanen togs fram 2011 och sedan dess har vindkraftverken blivit högre. Detta påverkar vilka områden som anses lämpliga för vindkraft. Exempelvis krävs ett längre avstånd till bostadsbebyggelse för att minimera bullerstörningar, samtidigt som nya områden anses ha tillräckligt hög vindhastighet. Till följd av detta skiljer sig riksintresset till stora delar åt från de områden som finns i översiktsplanen.

Ett riksintresse för vindbruk innebär inte att det nödvändigtvis kommer byggas vindkraft på platsen. Syftet med riksintressen är främst att platser som anses mycket lämpliga för vindkraft ska bevaras för att kunna säkerställa en trygg energiförsörjning för framtiden. Kommunens veto gällande etablering av vindkraft i kommunen kvarstår.

Riksintressen är en av de faktorer som tas med i beräkningen vid en inkommen bygglovsansökan. Riksintresset kan därmed påverka möjligheten till bostadsbyggnation i eller i närheten av det nya riksintresset. I dagsläget finns inga bostäder på 800 meters avstånd från riksintresset.

Bedömning

I en tid då energi- och effektbehoven förväntas att öka kraftigt, ökar även behovet av elproduktion. En översyn av landets riksintressen för vindkraft välkomnas därför, då dessa behöver vara aktuella för att vara av reellt värde för såväl exploatörer som kommuner. Bollebygds kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft.

Energimyndigheten har föreslagit ett nytt riksintresse för vindkraft som delvis ligger i Bollebygds kommun. I den norra delen av det föreslagna området finns idag mycket höga naturvärden, varför kommunen ställer sig frågande till att denna del inkluderas i riksintresset. Kommunen lyfter även fram behovet av att Energimyndigheten på ett tydligt sätt kommunicerar hur byggnation i närheten av riksintresset bör hanteras, både för att skydda riksintresset och för att säkerställa en enhetlig hantering inom alla Sveriges kommuner.

Barnkonsekvensanalys

Yttrande i samrådet gällande riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft anses inte ha negativ påverkan sett utifrån ett barnperspektiv.

Beslutsunderlag

- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, förslag till yttrande
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, karta kommunen
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, karta området
- Samråd för riksintresse för land- och havsbaserad vindkraft, karta Töllsjö

Skickas till

vastragotaland@lansstyrelsen.se

BOLLEBYGDS KOMMUN

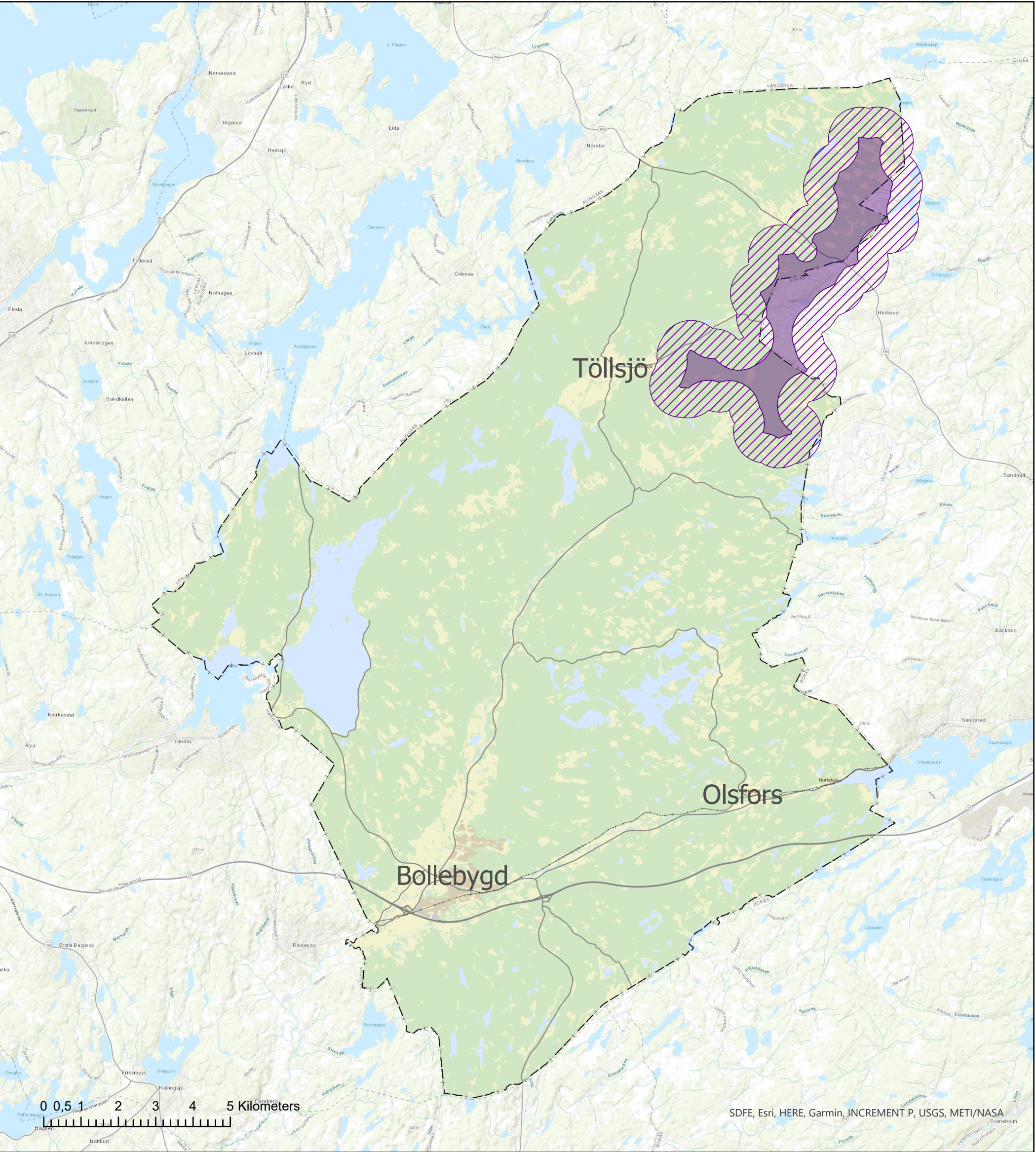
Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

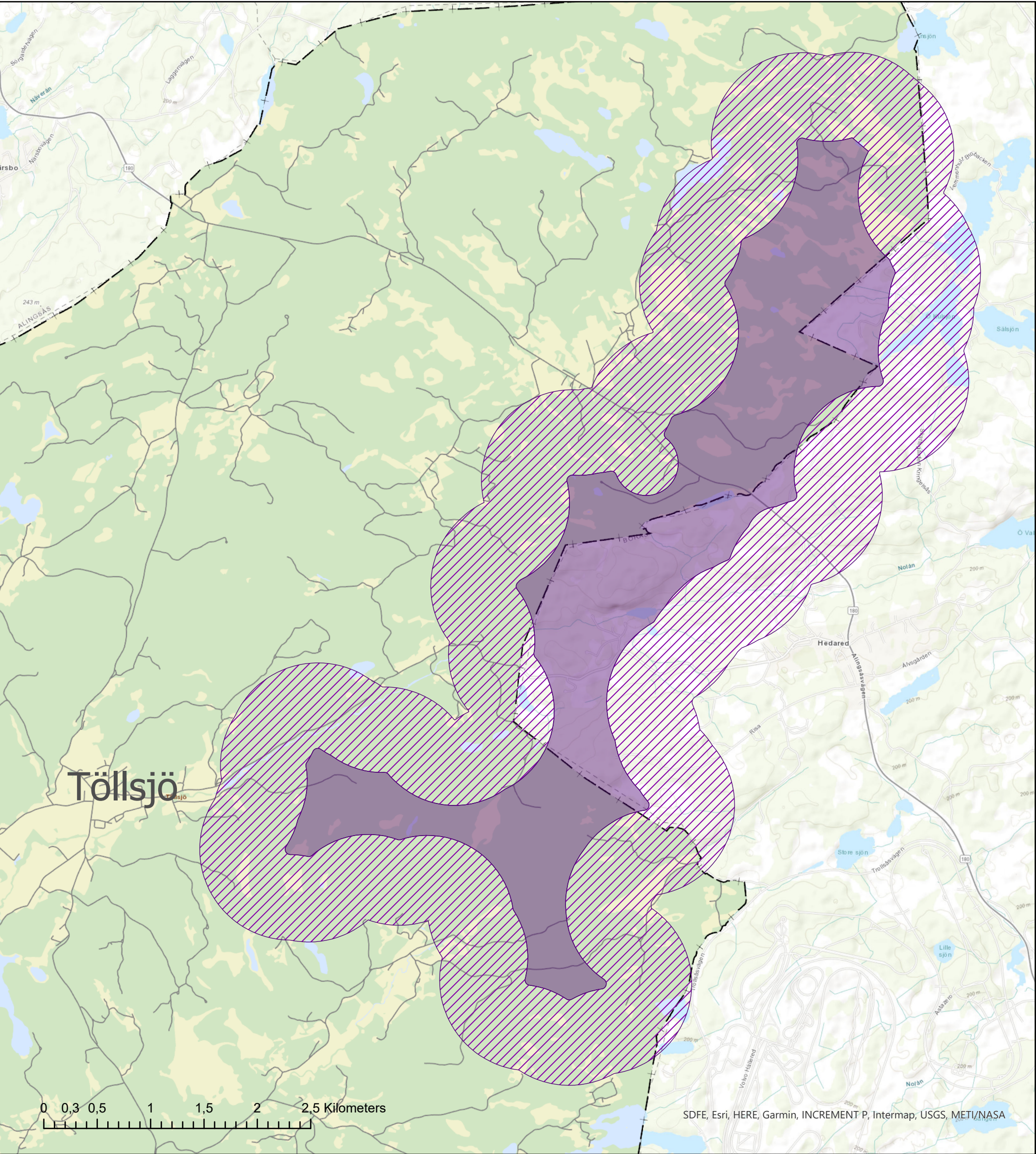
Förvaltningschef

Erika Eliasson

Samhällsplanerare

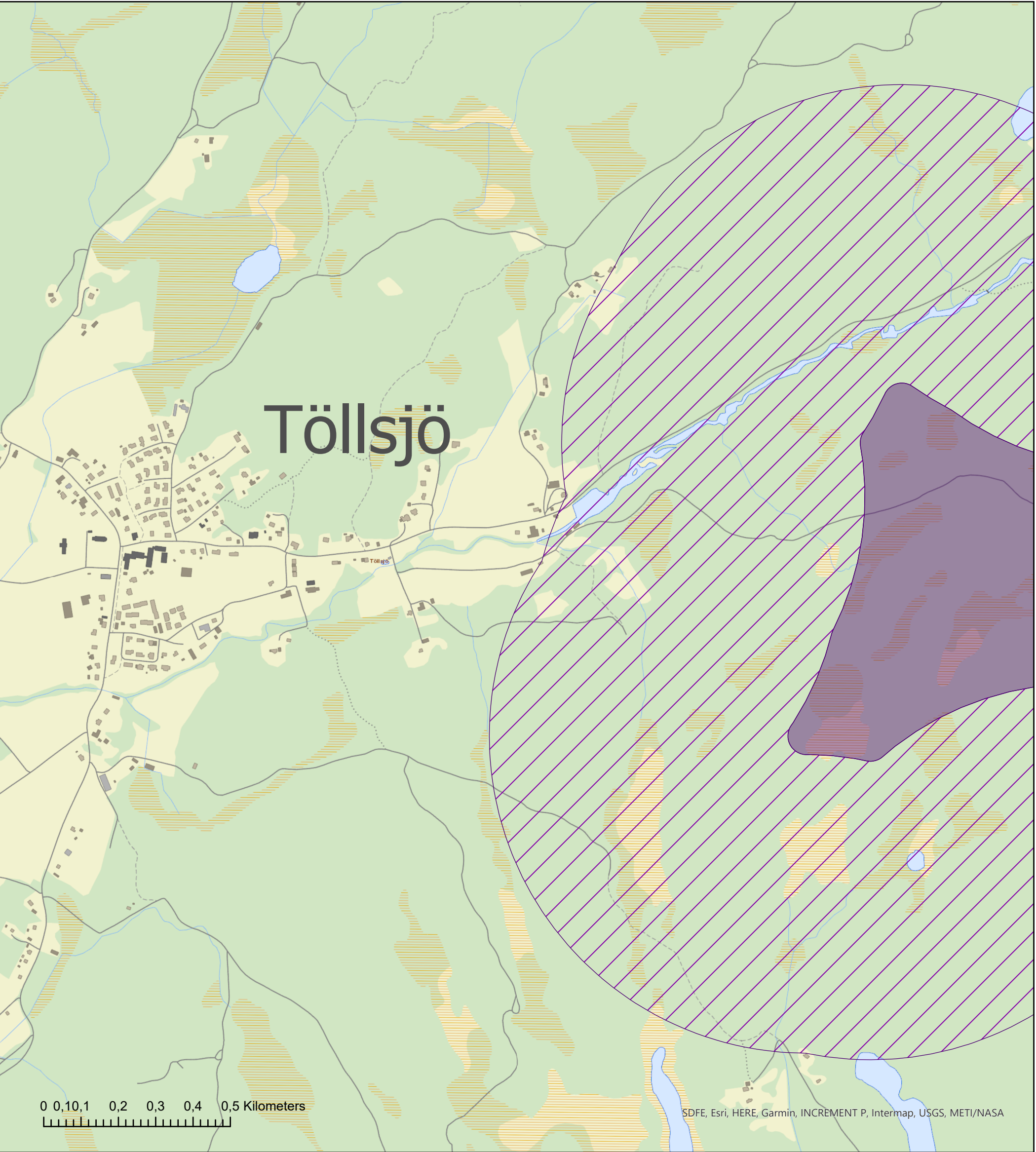

- Teckenförklaring
- Riksintresse vindkraft
 - ▨ Buffer 800m

Teckenförklaring

- Riksentresse vindkraft
- ▨ Buffer 800m

Teckenförklaring

- Riksintresse vindkraft
- ▨ Buffer 800m

5. Prioritering 2026, regionala cykelvägar - information KS2025/271

Inspel till regionala cykelvägar – prioriteringsomgång 2026

Mall och instruktioner

Använd vidstående mall för förslag till nya regionala cykelvägar som kommunen avser att medfinansiera. Fyll i gula fält. Det är möjligt för kommunen att skicka in flera förslag med en inbördes prioritering.

Inspelen skickas sedan till respektive kommunalförbund för vidare hantering. Sista datum meddelas av kommunalförbundet.

Motivering

Kommunernas inspel ska motiveras utifrån hur väl de uppfyller nedanstående prioriteringskriterier. Ifall motiveringen sker med stöd av kommunala dokument ska dessa bifogas.

- Åtgärder i linje med strategisk plan för ökad cykling i Västra Götaland
 - Utveckling av tätortsnära cykelinfrastruktur
 - Integrering av cykel och kollektivtrafik
 - Cykling som naturligt val
- Åtgärder som ger en ökar cykelvänlighet, cykelbarhet och trafiksäkerhet på platser med stor cykelpotential utifrån lokala förutsättningar
- Åtgärder som förbättrar tillgängligheten för barn och unga

Kostnadsbedömning

I detta tidiga skede görs en schablonmässig kostnadsbedömning. I inspelen ska kostnaden 15 000 kronor/meter användas. Detta speglar den genomsnittliga kostnaden för projektering och byggnation av regionala cykelvägar de senaste åren.

Avtal för den kommunala medfinansieringen tecknas, efter beslut i infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden baserat på Trafikverkets initiala kostnadsbedömning av projektering och byggande för respektive cykelväg.

Potential

Ifall inte annat underlag finns kan med fördel uppgifter hämtas från [Cykelpotentialkartan](#).

Inspel till regionala cykelvägar 2026, vilka kommunen avser att medfinansiera

Fakta

Kommun: Bollebygds kommun

Vägnummer: 1758

Sträcka/plats: Töllsjö centrum – Töllsjö IF

Längd: Förslag 1: Cirka 160 meter, förslag 2: cirka 360 meter.

Ansluter den aktuella sträckan till någon befintlig GC-väg, kommunal eller statlig: Ja

Är den aktuella sträckan en deletapp av en framtida längre sträcka: Nej

Beskrivning av åtgärden

Beskriv även särskilda förutsättningar på platsen som exempelvis kommande detaljplaner, svåra geologiska förhållanden, behov av bro eller liknande.

- Övervägande plana förhållanden
- Eventuellt inköp av mark, alternativt avtal med markägare
- Nedtagning av träd/rensning av sly
- Anläggning av övergångsställe/cykelöverfart
- Skyltning & linjemålning
- Anläggning av gång & cykelbro vid förslag 1

Motivering

Enligt strategisk plan för ökad cykling eller övriga strategier och utredningar samt bedömd potential.

Genom att bygga ut denna GC – väg förbättras möjligheterna för invånarna i Töllsjö att ta sig till Töllsjö IF som finns i den södra del av Töllsjö. I dagsläget behöver de ta bil alternativt gå/cykla längs med Bollebygdsvägen (väg 1758) för att ta sig till idrottsanläggningen.

Kostnadsbedömning

Sträckan multiplicerat med schablonkostnaden 15 000 kr/meter.

Förslag 1: 2 400 000 kronor, Förslag 2: 5 400 000 kronor.

Kommunens prioritering

Denna åtgärd är prioriterad som nummer 2 av kommunen.

Kartbild

Inspel till regionala cykelvägar – prioriteringsomgång 2026

Mall och instruktioner

Använd vidstående mall för förslag till nya regionala cykelvägar som kommunen avser att medfinansiera. Fyll i gula fält. Det är möjligt för kommunen att skicka in flera förslag med en inbördes prioritering.

Inspelen skickas sedan till respektive kommunalförbund för vidare hantering. Sista datum meddelas av kommunalförbundet.

Motivering

Kommunernas inspel ska motiveras utifrån hur väl de uppfyller nedanstående prioriteringskriterier. Ifall motiveringen sker med stöd av kommunala dokument ska dessa bifogas.

- Åtgärder i linje med strategisk plan för ökad cykling i Västra Götaland
 - Utveckling av tätortsnära cykelinfrastruktur
 - Integrering av cykel och kollektivtrafik
 - Cykling som naturligt val
- Åtgärder som ger en ökad cykelvänlighet, cykelbarhet och trafiksäkerhet på platser med stor cykelpotential utifrån lokala förutsättningar
- Åtgärder som förbättrar tillgängligheten för barn och unga

Kostnadsbedömning

I detta tidiga skede görs en schablonmässig kostnadsbedömning. I inspelen ska kostnaden 15 000 kronor/meter användas. Detta speglar den genomsnittliga kostnaden för projektering och byggnation av regionala cykelvägar de senaste åren.

Avtal för den kommunala medfinansieringen tecknas, efter beslut i infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden baserat på Trafikverkets initiala kostnadsbedömning av projektering och byggande för respektive cykelväg.

Potential

Ifall inte annat underlag finns kan med fördel uppgifter hämtas från [Cykelpotentialkartan](#).

Inspel till regionala cykelvägar 2026, vilka kommunen avser att medfinansiera

Fakta

Kommun: Bollebygds kommun

Vägnummer: 1758

Sträcka/plats: Erikstorp – Hestrafors IF

Längd: Cirka 2200 meter.

Ansluter den aktuella sträckan till någon befintlig GC-väg, kommunal eller statlig: Ja

Är den aktuella sträckan en deletapp av en framtida längre sträcka: Nej

Beskrivning av åtgärden

Beskriv även särskilda förutsättningar på platsen som exempelvis kommande detaljplaner, svåra geologiska förhållanden, behov av bro eller liknande.

- Övervägande plana förhållanden
- Eventuellt inköp av mark, alternativt avtal med markägare
- Nedtagning av träd/rensning av sly
- Rensning eller mindre del sprängning av berg
- Anläggning av övergångsställe/cykelöverfart
- Skyltning & eventuell hastighetssänkning i samband med övergångsställe/cykelöverfart
- Skyddsräcke mot bilväg

Motivering

Enligt strategisk plan för ökad cykling eller övriga strategier och utredningar samt bedömd potential.

Genom att bygga ut denna GC-väg kopplas Bollebygds tätort, Hulta golfklubb och Hestrafors IF samman. Längs med Töllsjövägen (1758) finns det flera hushåll som behöver ta bil alternativt gå/cykla längs med Töllsjövägen för att ta sig till tätorten. Vid Hultafors IF finns flera nya anläggningar som nyttjas av både unga och vuxna. Längs denna föreslagna sträcka finns även Hulta golfklubb som nyttjas av både unga och vuxna.

Kostnadsbedömning

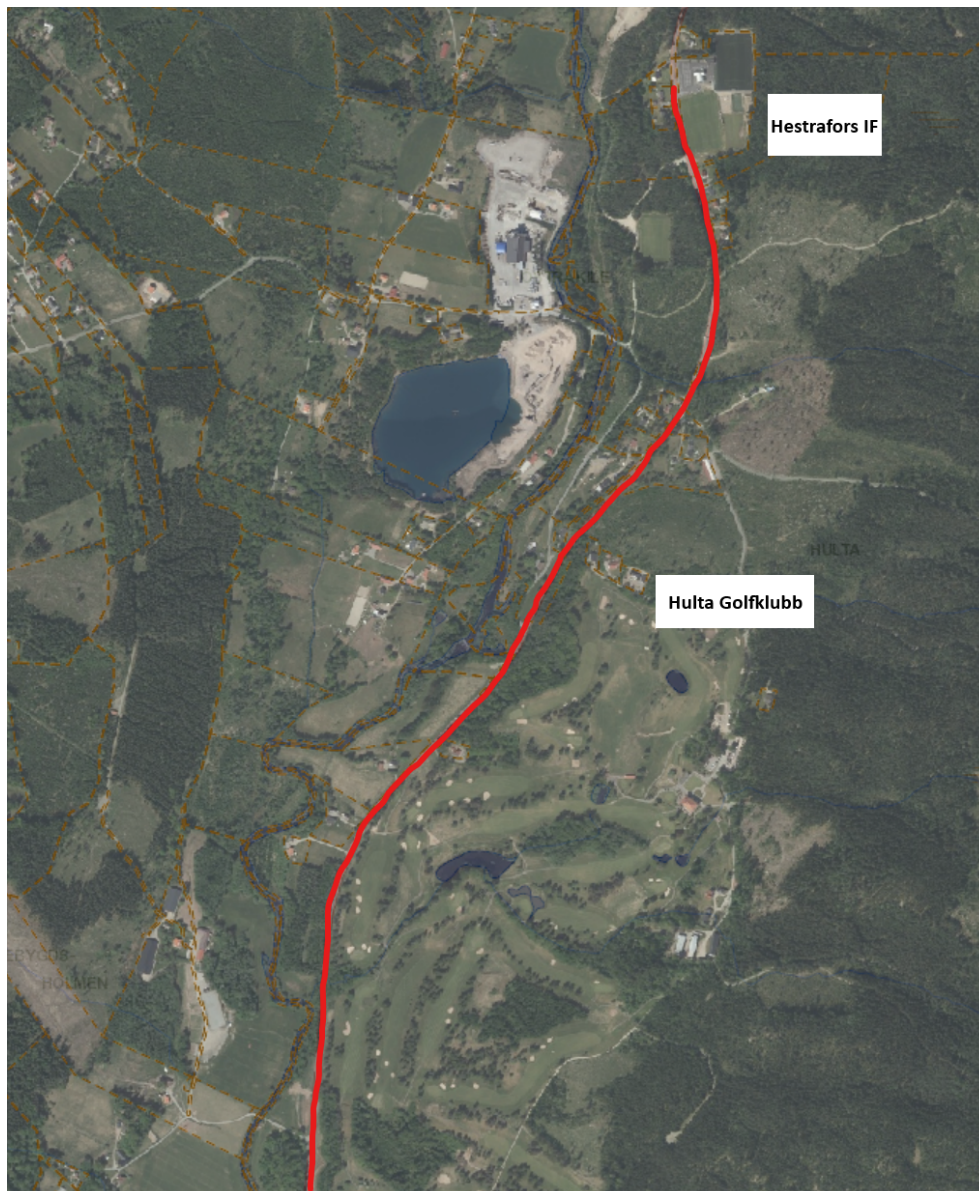
Sträckan multiplicerat med schablonkostnaden 15 000 kr/meter.

33 000 000 kronor.

Kommunens prioritering

Denna åtgärd är prioriterad som nummer 1 av kommunen.

Kartbild

6. Samråd om planförslag ny järnväg
Göteborg-Borås, delen Borås - yttrande till
Trafikverket KS2020/69

§152

KS2020/69

Samråd om planförslag ny järnväg Göteborg–Borås och en bibana till Mölnlycke, delen Borås - yttrande till Trafikverket

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna yttrande till Trafikverket som kommunens samrådssvar för samråd 1, ny järnväg Göteborg-Borås.

Under punkt 1 - Spårlinjealternativ väster om Viared: Meningen "Bollebygds kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att alternativ Grön bör utredas vidare som huvudalternativ", ändras till "Bollebygds kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att alternativ Grön bör utredas vidare som huvudalternativ, under förutsättning att dragningen sker i så nära anslutning som möjligt på södra sidan av riksväg 27/40."

Ärendet

Bollebygd kommun har tagit del av Trafikverkets samrådshandling för ny järnväg Göteborg–Borås, delen Borås. Kommunen lämnar här synpunkter på de delar som berör järnvägsdragningens västra anslutning, som ligger i direkt anslutning till kommungränsen mellan Bollebygd och Borås. Bollebygd kommun ser positivt på projektets övergripande syfte att stärka regionens hållbara transportinfrastruktur, men framhåller behovet av att den nya järnvägens utformning tar hänsyn till lokala förutsättningar, miljöintressen, kommunens framtida utvecklingsplaner och möjligheten till att tillskapa ett stationsläge.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Bollebygd kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att alternativ Grön bör utredas vidare som huvudalternativ. Alternativet innebär minst påverkan på naturområden med höga naturvärden och ansluter på ett effektivt sätt till korridoren som planeras genom Bollebygds kommun. Kommunen ser positivt på att alternativet möjliggör ett stationsläge i Bollebygds kommun och underlättar byggbarheten genom samlokalisering med befintlig infrastruktur.

Kommunen vill framhålla vikten av att:

- Möjliggöra ett stationsläge i Bollebygds kommun
- Särskild hänsyn tas till avrinningsområden och våtmarker med koppling till Bollebygd,
- Dialog förs med kommunen kring eventuella bygglogistikvägar och masshantering som kan påverka lokala vägar i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna yttrande till Trafikverket som kommunens samrådssvar för samråd 1, ny järnväg Göteborg-Borås.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår följande under punkt 1 - Spårlinjealternativ väster om Viared: Meningen "Bollebygds kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att alternativ Grön bör utredas vidare som huvudalternativ", ändras till "Bollebygds kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att alternativ Grön bör utredas vidare som huvudalternativ, under förutsättning att dragningen sker i så nära anslutning som möjligt på södra sidan av riksväg 27/40."

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, varav ett tilläggsförslag.

Ordföranden frågar först om Ulf Rapps (S) tilläggsförslag bifalls eller avslås och finner att det bifalls. Ordföranden frågar därefter om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samrådsyttrande samråd 1 - Ny järnväg Göteborg Borås - Delsträcka Borås
- Samrådsyttrande Samråd 1 Ny Järnväg Göteborg Borås (Delsträcka Borås)
- Inbjudan till samråd. Ny järnväg Göteborg-Borås, delen Borås
- E-post meddelande. Inbjudan till samråd. Ny järnväg Göteborg-Borås, delen Borås

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Karl Fjällglim | T.f. Plan- och exploateringschef
0734-647110 | karl.fjallglim@bollebygd.se

Dnr : **186304**

Trafikverket

Samrådsyttrande Samråd 1 Ny Järnväg Göteborg Borås (Delsträcka Borås)

Sammanfattning av ärendet

Bollebygd kommun har tagit del av Trafikverkets samrådshandling för ny järnväg Göteborg–Borås, delen Borås. Kommunen lämnar här synpunkter på de delar som berör järnvägsdragningens västra anslutning, som ligger i direkt anslutning till kommungränsen mellan Bollebygd och Borås. Bollebygd kommun ser positivt på projektets övergripande syfte att stärka regionens hållbara transportinfrastruktur, men framhåller behovet av att den nya järnvägens utformning tar hänsyn till lokala förutsättningar, miljöintressen, kommunens framtida utvecklingsplaner och möjligheten till att tillskapa ett stationsläge.

Yttrande

1. Spårlinjealternativ väster om Viared

I delområdet väster om Viared har Trafikverket redovisat tre alternativ: Grön, Lila och Orange. Alternativ Grön bedöms av Trafikverket som det mest fördelaktiga med hänvisning till närhet till befintlig infrastruktur (väg 27/40), mindre intrång i orörd natur och bättre klimatprestanda.

Kommunens bedömning:

Bollebygd kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att alternativ Grön bör utredas vidare som huvudalternativ, under förutsättning att dragningen sker i så nära anslutning som möjligt på södra sidan av riksväg 27/40. (ksau förslag) Alternativet innebär minst påverkan på naturområden med höga naturvärden och ansluter på ett effektivt sätt till korridoren som planeras genom Bollebygds kommun. Kommunen ser positivt på att alternativet möjliggör ett stationsläge i Bollebygds kommun och underlättar byggbarheten genom samlokalisering med befintlig infrastruktur.

Kommunen vill framhålla vikten av att:

- Möjliggöra ett stationsläge i Bollebygds kommun
- Särskild hänsyn tas till avrinningsområden och våtmarker med koppling till Bollebygd,
- Dialog förs med kommunen kring eventuella bygglogistikvägar och masshantering som kan påverka lokala vägar i kommunen.

2. Fortsatt arbete

Kommunen noterar att kommande samråd 2 kommer att innehålla mer detaljerade konsekvensbedömningar, inklusive miljökonsekvensbeskrivning (MKB), markanspråk och skyddsåtgärder.

Kommunens önskemål:

- Att Bollebygd kommun involveras i kommande samråd rörande gränsdragning, bygglogistik och miljöpåverkan som direkt eller indirekt påverkar Bollebygds kommun.
- Att masshantering samordnas mellan Trafikverket och Bollebygds Kommun.

- Tillfälliga etableringsytor och transportleder samordnas mellan Trafikverket och Bollebygd.
- Att Trafikverket beaktar de planeringsmål som framgår av **Bollebygd kommuns översiktsplan 2022 samt planeringsstrategin.**

3. Samlad ståndpunkt

Bollebygd kommun tillstyrker Trafikverkets rekommendation om alternativ Grön väster om Viared som huvudspår för fortsatt planläggning, under förutsättning att:

- man möjliggör ett stationsläge i Bollebygds kommun
- miljökonsekvenser och buller påverkar Bollebygd i så liten utsträckning som möjligt,
- kompensationsåtgärder provas i de fall naturvärden påverkas i gränsområdet,
- samt att dialog och informationsutbyte mellan Trafikverket, Borås Stad och Bollebygd kommun fortsätter inför samråd 2

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Ulf Rapp
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Samrådsyttrande**Till:** Trafikverket**Från:** Bollebygd kommun**Datum:** 2025-12-02**Ärende:** Synpunkter på *Underlag till samråd 1 – Ny järnväg Göteborg–Borås, delen Borås***Sammanfattning**

Bollebygd kommun har tagit del av Trafikverkets samrådshandling för ny järnväg Göteborg–Borås, delen Borås. Kommunen lämnar här synpunkter på de delar som berör järnvägsdragningens västra anslutning, som ligger i direkt anslutning till kommungränsen mellan Bollebygd och Borås. Bollebygd kommun ser positivt på projektets övergripande syfte att stärka regionens hållbara transportinfrastruktur, men framhåller behovet av att den nya järnvägens utformning tar hänsyn till lokala förutsättningar, miljöintressen, kommunens framtida utvecklingsplaner och möjligheten till att tillskapa ett stationsläge.

1. Spårlinjealternativ väster om Viared

I delområdet väster om Viared har Trafikverket redovisat tre alternativ: Grön, Lila och Orange. Alternativ Grön bedöms av Trafikverket som det mest fördelaktiga med hänvisning till närhet till befintlig infrastruktur (väg 27/40), mindre intrång i orörd natur och bättre klimatprestanda.

Kommunens bedömning:

Bollebygd kommun tillstyrker Trafikverkets preliminära bedömning att **alternativ Grön** bör utredas vidare som huvudalternativ. Alternativet innebär minst påverkan på naturområden med höga naturvärden och ansluter på ett effektivt sätt till korridoren som planeras genom Bollebygds kommun. Kommunen ser positivt på att alternativet möjliggör ett stationsläge i Bollebygds kommun och underlättar byggbarheten genom samlokalisering med befintlig infrastruktur.

Kommunen vill framhålla vikten av att:

- Möjliggöra ett stationsläge i Bollebygds kommun
- särskild hänsyn tas till avrinningsområden och våtmarker med koppling till Bollebygd,
- dialog förs med kommunen kring eventuella bygglogistikvägar och masshantering som kan påverka lokala vägar i kommunen.

4. Fortsatt arbete

Kommunen noterar att kommande samråd 2 kommer att innehålla mer detaljerade konsekvensbedömningar, inklusive miljökonsekvensbeskrivning (MKB), markanspråk och skyddsåtgärder.

Kommunens önskemål:

- Att Bollebygd kommun involveras i kommande samråd rörande gränsdragning, bygglogistik och miljöpåverkan som direkt eller indirekt påverkar Bollebygds kommun.
- Att masshantering samordnas mellan Trafikverket och Bollebygds Kommun.
- Tillfälliga etableringsytor och transportleder samordnas mellan Trafikverket och Bollebygd.
- Att Trafikverket beaktar de planeringsmål som framgår av **Bollebygd kommuns översiktsplan 2022 samt planeringsstrategin**.

5. Samlad standpunkt

Bollebygd kommun tillstyrker Trafikverkets rekommendation om alternativ **Grön** väster om Viared som huvudspår för fortsatt planläggning, under förutsättning att:

- man möjliggör ett stationsläge i Bollebygds kommun
- miljökonsekvenser och buller påverkar Bollebygd i så liten utsträckning som möjligt,
- kompensationsåtgärder provas i de fall naturvärden påverkas i gränsområdet,
- samt att dialog och informationsutbyte mellan Trafikverket, Borås Stad och Bollebygd kommun fortsätter inför samråd 2.

Mottagare
Enl. sändlista

Inbjudan till samråd om planförslag

Trafikverket planerar för en ny järnväg Göteborg–Borås och en bibana till Mölnlycke. Den nya järnvägen ska förbättra arbets- och studiependlingen i stråket samt göra det möjligt att åka tåg till och från Landvetter flygplats. För att genomföra åtgärden kommer flera järnvägsplaner att upprättas.

Denna järnvägsplan avser delen Borås. Under arbetet med att upprätta järnvägsplanen genomförs samråd, vilket syftar till att utbyta information samt inhämta synpunkter. Berörda får nu möjlighet att ta del av underlaget och lämna synpunkter avseende åtgärdens lokalisering. Underlaget består av:

- Samrådshandling - Underlag till samråd 1
- Integrerad landskapskaraktärsanalys

Detta är det första av två samråd som planeras för delen Borås. Vid samråd 1 redovisas de förutsättningar som finns inom utredningskorridoren, de möjliga alternativ som har utretts och bedömts samt vilket alternativ som bäst bedöms uppfylla projektets ändamål och projektmål. Vid samråd 2 kommer utformning av järnvägsanläggningen att redovisas samt omgivningspåverkan, skyddsåtgärder, tillfälliga ytor, permanent markanspråk och en fullständig miljökonsekvensbeskrivning.

Samrådstid: 21 oktober 2025 – 1 december 2025

Plats för handlingar:

Handlingarna nås via projektets webbsida, trafikverket.se/goteborg-boras. Tryckta handlingar finns utställda på Trafikverkets regionkontor i Göteborg och på Stadsrummet i Kulturhuset i Borås.

Samrådsmöte

Trafikverket bjuder in till samrådsmöte tisdag den 11 november 2025 kl. 14:00-16:00 och kl 18:00-20:00 på Navet Science Center, Skaraborgsvägen 1A, Borås. Trafikverket kommer hålla samma presentation vid båda tillfällena. Välj den tid som passar er bäst. Efter varje presentation finns möjlighet att ställa frågor och se materialet i en utställning.

Ärendenummer
TRV 2025/26920
Motpartens ärendenummer
-

Dokumentdatum
2025-10-21

Synpunkter lämnas på något av följande sätt:

- Skicka dem till: Trafikverket, Ärendemottagningen, Box 810, 781 28 Borlänge
- E-posta dem till: investeringsprojekt@trafikverket.se

Ange ärendenummer TRV 2025/26920. Vi önskar era synpunkter senast den 1 december 2025.

Mer information: Malin Odenstedt Lindhe, telefonnummer 010-123 23 40, eller e-post: malin.odenstedt-lindhe@trafikverket.se.

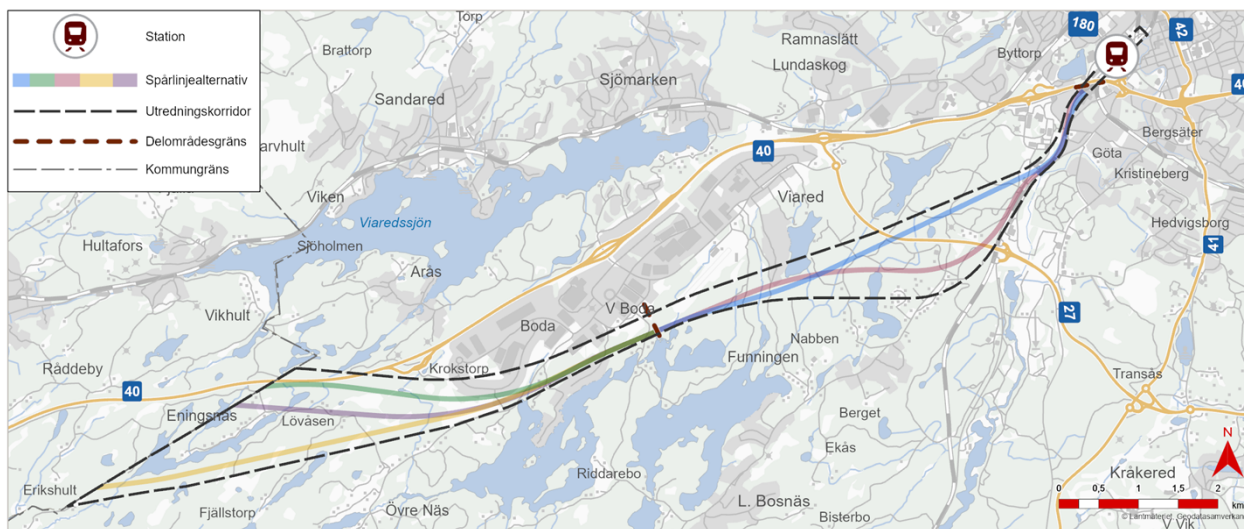
Med vänlig hälsning

Malin Odenstedt Lindhe, projektledare

Trafikverket har inhämtat dina personuppgifter från fastighetsregistret i syfte att genomföra rubricerad åtgärd i enlighet med sektorslagarna för infrastruktur. Inkomna synpunkter och yttranden i ärendet utgör allmän handling. Ni har rätt att begära registerutdrag, begära rättelse, begära radering, begära begränsning av behandlingen samt invända mot behandlingen. Begäran görs till Trafikverkets kontaktcenter. Personuppgiftsansvarig är Trafikverket, 781 89 Borlänge. Organisationsnummer 202100-6297. Dataskyddsombudet kan nås på samma adress. Ni har rätt att klaga till Datainspektionen som är tillsynsmyndighet för dataskyddsförordningen.

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/26920, Motpartens ärendenummer -, Dokumentdatum 2025-10-21, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

7. Förslag mobilitetsplan för Bollebygds
kommun - beslut om remissutskick
KS2025/274

§150

KS2025/274

Förslag mobilitetsplan för Bollebygds kommun - beslut om remissutskick

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att skicka förslag på mobilitetsplan för Bollebygds kommun, för samråd till de kommunala råden; hållbarhetsrådet, föreningsrådet, ungdomsrådet och det kommunala pensionärsrådet (KPR), samt till facknämnderna och de partier som är representerade i kommunfullmäktige. Sista svarsdatum till kommunstyrelsen är 2026-02-28.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2022-12-07, i och med sin budget, kommunstyrelsen i uppdrag att "ta fram en mobilitetsplan för att ta ett helhetsgrepp kring ett ökat hållbart resande". Syftet med mobilitetsplanen är att utveckla mobiliteten i Bollebygds kommun och till och från kommunen till att vara samhällsekonomisk effektiv, tillgänglig på jämlika villkor och med så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt.

Kommunens plan- och exploateringsavdelning har tillsammans med hållbarhetsstrateg hållit samman och drivit arbetet med mobilitetsplanen. Hållbarhetsrådet har involverats i arbetet. En arbetsgrupp med representanter från områdena folkhälsa, kollektivtrafik, näringsliv, gata och fastighet tillsattes och har bidragit med respektive perspektiv i arbetet. Efter omvärldsbevakning och samråd med arbetsgruppen har ett antal fokusområden med tillhörande

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

ställningstaganden formulerats. För varje ställningstagande har en ansvarig nämnd föreslagits. Kommunstyrelsen och teknik- och servicenämnden har tillsammans ansvar för nästan alla ställningstaganden. Uppföljning sker i nämndernas hel- och delårsrapporter och i kommunens hel- och delårsredovisning. En övergripande uppföljning görs minst en gång per mandatperiod.

För att förankra mobilitetsplanen och för att säkerställa att olika målgruppers perspektiv tagits i beaktning föreslås planen att skickas på remiss till de kommunala råden och facknämnderna. Remissinstanserna ombes att svara utifrån vissa kategorier och frågeställningar.

Mobilitetsplanens genomförande i ett nästa skede kommer att kräva investeringar och personella resurser. Facknämnderna ombes i och med remissen att inkomma med en beskrivning av om och hur deras verksamhet kommer behöva förstärkas framöver för att kunna genomföra riktlinjerna i mobilitetsplanen. När mobilitetsplanen är fastställd är det upp till respektive facknämnd att äska de resurser som bedöms nödvändigt för genomförandet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka förslag på mobilitetsplan för Bollebygds kommun, för samråd till de kommunala råden; hållbarhetsrådet, föreningsrådet, ungdomsrådet och det kommunala pensionärsrådet (KPR), samt till facknämnderna. Sista svarsdatum till kommunstyrelsen är 2026-02-28.

Ledamöternas förslag till beslut

Daniel Persson (SD) föreslår som tilläggsförslag att förslaget även skickas på

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

remiss till de partier som är representerade i kommunfullmäktige, med samma deadline för svar; 2026-02-28.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag, varav ett tilläggsförslag. Ordföranden frågar först om Daniel Perssons (SD) tilläggsförslag bifalls eller avslås och finner att det bifalls. Därefter frågar ordföranden om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden meddelar även att redaktionella ändringar kommer göras i remissversionen inför ärendets behandling i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Förslag mobilitetsplan för Bollebygds kommun - remissutskick
- Mobilitetsplan för Bollebygd, remissversion
- Bilaga, underlag för förståelse

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

Peter Krahll Rydberg | Miljö- och
hållbarhetsstrateg

Dnr KS2025/274-3

0734647014 |

peter.krahll.rydberg@bollebygd.se

Remiss - mobilitetsplan för Bollebygds kommun**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att skicka mobilitetsplan för Bollebygd, för samråd till de kommunala råden; hållbarhetsrådet, föreningsrådet, ungdomsrådet, det kommunala pensionärsrådet (KPR), samt till facknämnderna och till partierna som är representerade i kommunfullmäktige. Sista svarsdatum till kommunstyrelsen är 2026-02-28.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2022-12-07, i och med sin budget, kommunstyrelsen i uppdrag att *"ta fram en mobilitetsplan för att ta ett helhetsgrepp kring ett ökat hållbart resande"*.

Syftet med mobilitetsplanen är att utveckla mobiliteten i Bollebygds kommun och till och från kommunen till att vara samhällsekonomisk effektiv, tillgänglig på jämlika villkor och med så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt.

Kommunens plan- och exploateringsavdelning har tillsammans med hållbarhetsstrategen hållit samman och drivit arbetet med mobilitetsplanen. Hållbarhetsrådet har involverats i arbetet. En arbetsgrupp med representanter från områdena folkhälsa, kollektivtrafik, näringsliv, gata och fastighet tillsattes och har bidragit med respektive perspektiv i arbetet.

Efter omvärldsbevakning och samråd med arbetsgruppen har ett antal fokusområden med tillhörande ställningstaganden formulerats. För varje ställningstagande har en ansvarig nämnd föreslagits. Kommunstyrelsen och teknik- och servicenämnden har tillsammans ansvar för nästan alla ställningstaganden.

Uppföljning sker i nämndernas hel- och delårsrapporter och i kommunens hel- och delårsredovisning. En övergripande uppföljning görs minst en gång per mandatperiod.

För att förankra mobilitetsplanen och för att säkerställa att olika målgruppers perspektiv tagits i beaktning föreslås planen att skickas på remiss till de kommunala råden, facknämnderna och alla partier som är representerade i Bollebygds kommunfullmäktige. För att öka förståelsen för innehållet i planen skickas det med en bilaga med bakgrundsmaterial. Bilagan är inte föremål för remiss.

Remissinstanserna ombes att svara utifrån följande kategorier och frågeställningar:

- Helhet - hur bedömer ni mobilitetsplanen som helhet?
- Avgränsningar – är det något mer som borde vara med i mobilitetsplanen?
- Förutsättningar – är rätt förutsättningar beskrivna? Saknas det någon beskrivning
- Fokusområden övergripande - målbilder, ställningstaganden – fångar dessa rätt frågor och områden eller saknas det något?
- Fokusområden - Kommentarer och synpunkter avseende respektive fokusområde (Facknämnderna: är ansvarsfördelningen korrekt?)
 - Fokusområde 1: Kollektivtrafik
 - Fokusområde 2: Gång och cykel
 - Fokusområde 3: Elektrifiering & delning
 - Fokusområde 4: Samhällsplanering
- Uppföljning – finns det fler eller bättre indikatorer som bör användas i uppföljningen?
- Övriga kommentarer och synpunkter

- Facknämnderna ombes att göra en uppskattning av vilket resursbehov i form av investeringar eller personal mobilitetsplanen skulle innebära de närmaste åren

Ekonomiska förutsättningar

Att behandla remisser görs inom respektive nämnds budgetram. Mobilitetsplanens genomförande i ett nästa skede kommer att kräva investeringar och personella resurser. Facknämnderna ombes i och med remissen att inkomma med en beskrivning av om och hur deras verksamhet kommer behöva förstärkas framöver för att kunna genomföra riktlinjerna i mobilitetsplanen. När mobilitetsplanen är fastställd är det upp till respektive facknämnd att äska de resurser som bedöms nödvändigt för genomförandet. Ett mer hållbart resande innebär lägre samhällsekonomiska kostnader för infrastruktur och sjukvård.

Barnkonsekvensanalys

En mer hållbar mobilitet som är tillgänglig på mer jämlika villkor gynnar barn och unga i deras vardag. Fokus på trafikslag som kollektivtrafik, gång och cykel ökar ungas möjligheter att förflytta sig för att nå fritidsintressen eller sociala sammanhang. Barn och ungas hälsa gynnas med mer vardagsmotion som motverkar trenden av mer stillasittande. Lägre hälsobelastning genom luftföroreningar och buller samt en säkrare trafikmiljö gynnar barns och ungas hälsa.

Beslutsunderlag

Mobilitetsplan för Bollebygd, remissversion

Bilaga, underlag för förståelse

Skickas till

Utbildningsnämnden

Teknik- och servicenämnden

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

Socialnämnden

Bygg- och miljönämnden

Ungdomsrådet

Föreningsrådet

Hållbarhetsrådet

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Partier som är representerade i Bollebygds kommunfullmäktige:

Socialdemokraterna

Moderaterna

Sverigedemokraterna

Folkets Röst

Kristdemokraterna

Vänsterpartiet

Miljöpartiet

Liberalerna

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Peter Krahlf Rydberg

Förvaltningschef

Miljö- och hållbarhetsstrateg

Mobilitetsplan för Bollebygd

Remissversion 2025-10-27

Innehåll

Kapitel 1. Inledning	2
Kapitel 2. Förutsättningar	2
Kapitel 3. Fokusområden och ställningstaganden	5
Fokusområde 1: Kollektivtrafik	5
Fokusområde 2: Gång och cykel.....	6
Fokusområde 3: Elektrifiering & delning.....	7
Fokusområde 4: Samhällsplanering	8
Kapitel 4. Uppföljning och fortsatt arbete.....	9

Kapitel 1. Inledning

Följande kapitel ger en inblick i mobilitetsplanens bakgrund, syfte, avgränsning och process för framtagande.

Bakgrund: Bollebygd är en mindre kommun i Västra Götaland med blandad landsbygd och tätort. Kommunen ligger mitt i ett pendlingsstråk mellan Borås och Göteborg. Invånarna är i stor utsträckning bilberoende, särskilt på landsbygden. Nuläget innebär bland annat höga utsläpp av växthusgaser från vägtrafiken samt en ojämn tillgänglighet till trafiksystemet.

Kommunfullmäktige gav 2022-12-07 kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en mobilitetsplan för att ta ett helhetsgrepp kring ett ökat hållbart resande.

Syfte: Att utveckla mobiliteten inom Bollebygds kommun samt till och från kommunen till att vara samhällsekonomiskt effektiv, tillgänglig på jämlika villkor och med så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt.

Process: Kommunstyrelsens plan och exploateringsavdelning samt miljö- och hållbarhetsstrategen har varit ansvariga för framtagande av mobilitetsplanen. I framtagande involverades representanter för folkhälsa, kollektivtrafik, näringslivsutveckling, gata och fastighet samt hållbarhetsrådet och kommunledningsgruppen.

20xx-xx-xx beslutade kommunstyrelsen att skicka ut mobilitetsplanen på samråd till kommunens facknämnder och rådgivande instanser.

Justeringar efter samråd ...

Beslut i kommunfullmäktige ...

Avgränsning: Mobilitetsplanen avgränsas till att handla om privata personresor och tjänsteresor via gång, cykel, bil, buss och tåg. Därmed omfattas inte flygresor, godstransporter och arbetsmaskiner.

Mobilitetsplanen som styrdokument fokuserar på det som kräver utveckling jämfört med nuläget. Därmed ingår det inga beskrivningar av det som redan görs eller finns.

Kapitel 2. Förutsättningar

I detta kapitel presenteras en rad olika förutsättningar som mobilitetsplanen behöver förhålla sig till. Dessa har utgjort utgångspunkten vid framtagandet av mobilitetsplanen och har spelat en viktig roll i dess utformning och innehåll.

Demografi & geografi:

Bollebygd är med cirka 9800 invånare år 2025 en mindre kommun som fortsätter att växa. Bollebygd ligger i närhet av och i direkt trafikförbindelse med de stora arbetsmarknadsområdena Borås och Göteborg. Många invånare pendlar till dessa arbetsmarknader med cirka 1830 pendlare till Göteborg och cirka 960 till Borås. Totalt pendlar 73 procent av de förvärvsarbetande utanför kommunen.

Bollebygd består av flera tätorter och många mindre bostadsområden på landsbygden. Från Bollebygd centrum är det cirka 1,7 mil norrut till Töllsjö, cirka 0,9 mil till Olsfors österut och 1,3 mil till Hultafors ännu längre österut. Drygt 3500 invånare bor utanför någon av tätorterna.

Bollebygds kommun är den största arbetsgivaren med cirka 750 anställda med arbetsplatser i Bollebygd tätort samt Töllsjö och Olsfors. Det finns ett antal större arbetsgivare och industrier med ansamlingar i Bollebygd, Olsfors och mellan Bollebygd och Olsfors och Töllsjö.

Fördelning mobilitetssätt

Västra Götalands resvanundersökning från 2022/2023 visar på en färdmedelsfördelning med 20 procent kollektivtrafik, 71 procent bil, 2 procent cykel och 4 procent gång.

En resvanundersökning bland kommunens medarbetare 2025 visade att 75 procent tar i första hand bilen till arbetet, 12 procent åker kollektivt och 13 procent går eller cyklar.

Vägtrafik och parkering

Riksväg 40 går genom kommunen och används av många bilpendlare på väg till Borås och Göteborg. Vägen är delvis hårt belastad men trafikflödet varierar mycket över dygnet och året.

Inom kommunen är det god framkomlighet med bil. Ökad trängsel kan förekomma under rusningstrafik runt Gästgivaretorget i Bollebygd samt vid hämtning och lämning till förskolor och skolor.

Vinterväghållning är en landsbygdstypisk utmaning för trafiken utanför tätorterna.

Parkeringssituationen är generellt god med största dels kostnadsfria parkeringar i alla delar av kommunen. I centrala Bollebygd, nära handel, kommunhus och buss- och tågstation kan viss trängsel förekomma.

Kollektivtrafik:

Tillgång till kollektivtrafik med fasta, regelbundna avgångstider är begränsat till Bollebygds tätort. Även Olsfors och Hultafors har förbindelser med fasta avgångstider dock med lägre frekvens. Andra delar av kommunen har möjlighet att resa med anropsstyrd närtrafik inom kommunen eller att byta till kollektivtrafik i Bollebygds tätort.

Beläggningen av buss och tåg varierar mycket över dygnet från upp till fullsatt på morgon och eftermiddag till enstaka resenärer under dagen eller kvällar. Den genomsnittliga beläggningen är cirka 25 personer per fordon.

Både undersökningar och samhällsdiskussioner visar att många invånare önskar sig en bättre utbyggd kollektivtrafik med fler avgångar, bland annat på kvällar fredag och lördag. Skolungdomar och även äldre invånare är ofta hänvisade till kollektivtrafik och är därför begränsade i sin mobilitet.

Då Bollebygd ligger i pris-zon C upplevs resor till och från Göteborg som dyra då de kräver en så kallad ABC-biljett. Detta kommer ändras hösten 2026 då Bollebygd ska få dubbel zontillhörighet.

Gång och cykel

Inom Bollebygd och Töllsjö är infrastrukturen för gång och cykel väl utbyggd och enstaka förbindelser är under planering. Ett antal fritidsaktiviteter är idag svåra att nå med cykel. I Olsfors och Hultafors är möjligheterna mer begränsade på grund av topografin med större höjdskillnader. Mellan tätorterna finns det ingen nämnvärd infrastruktur för gång och cykel vilket även gäller närliggande tätorter i grannkommuner såsom Rävlanda, Hindås eller Sandared.

Hälsa och miljö

Vägtrafiken är en stor källa till partiklar i luft och vatten och orsakar hälsoskadligt buller. Den största belastningen sker nära riksväg 40. Inga aktuella gränsvärden för luftföroreningar överskrids enligt beräkningar av luftvårdsförbundet.

En utmaning i vårt moderna samhälle är fysisk inaktivitet och bristen på vardagsmotion. Fysisk inaktivitet i befolkningen innebär en ökad risk för bland annat hjärt- och kärlsjukdom, flera vanliga cancersjukdomar, demens, depression, övervikt och fetma.

Olyckor i trafiken innebär också en hälsopåverkan och idag är det singelolyckor med bil som dominerar statistiken.

Vägtrafiken är en stor källa för mikroplaster som hamnar i natur och vattendrag och i Bollebygd är vägtrafiken den största utsläppskällan av växthusgaser som bidrar till en ökande global uppvärmning.

Ekonomi

Mobiliteten är avgörande för Bollebygds invånarnas tillgång till arbetsmarknaden och service samt för möjligheten att delta i fritidsaktiviteter och sociala arrangemang.

För att möjliggöra mobilitet krävs insatser och kostnader för att bygga och underhålla infrastrukturen. Olika trafikslag bidrar olika mycket till kostnaderna. Gång och cykel är generellt både billigare avseende kostnader men har också potentialen att minska kostnader för sjukvård då de medför vardagsmotion. Privatbilism medför generellt de största kostnaderna för parkeringar, väginfrastruktur, hälso- och miljöpåverkan.

Kapitel 3. Fokusområden och ställningstaganden

I detta kapitel beskrivs de politiska inriktningar som har beslutats om i samband med mobilitetsplanen. Dessa inriktningar utgörs av fokusområden, målbilder och ställningstagande.

Från Bollebygds vision för 2035: Bollebygd ska erbjuda hållbar och effektiv mobilitet till alla invånare – med välutbyggd kollektivtrafik, god cykel- och gånginfrastruktur samt satsningar på elfordon och samåkning.

Fokusområde 1: Kollektivtrafik

Målbild: Användning av det befintliga kollektivtrafikutbudet har ökat och det har skapat förutsättningar för fler fasta linjer och fler avgångar. Framför allt unga och äldre har bättre möjligheter att ta sig till fritidsaktiviteter, föreningsliv och service.

Fokusområdets riktlinjer:

Ställningstagande 1: Föra dialog och samarbeta med Västtrafik.

Kommunens dialog med Västtrafik fortsätter och fokuserar på att få till fler avgångar på linjerna till och från Borås och Göteborg och behovsanpassad närtrafik för hela kommunen som även kan gå över kommungränsen.

Ansvar: kommunstyrelsen

Ställningstagande 2: Testa innovativa och dynamiska lösningar för kollektivtrafik.

Glesbygden är en utmaning för fasta linjer med fullstora bussar. Vi vill testa nya lösningar såsom Buss on demand för att kunna erbjuda behovsanpassad kollektivtrafik för fler i kommunen.

Ansvar: Kommunstyrelsen

Ställningstagande 3: Öka användning av det befintliga kollektivtrafikutbudet.

För att kunna utveckla kollektivtrafiken är det viktigt att kunna visa på ett behov. Genom information och kampanjer samt samverkan med lokala arbetsgivare och föreningar ska användning av det befintliga utbudet inom kollektivtrafik och i synnerhet närtrafiken öka.

Ansvar: kommunstyrelsen

Ställningstagande 4: Kommunen som arbetsgivare underlättar för ökad användning av kollektivtrafik.

Bollebygds kommun som största arbetsgivare i kommunen uppmuntrar och underlättar för medarbetare att resa med kollektivtrafik till och från, samt i arbetet.

Ansvar: kommunstyrelsen

Ställningstagande 5: Utveckla knutpunkter och pendelparkeringar.

Bytet från cykel, moped eller bil till tåg eller buss behöver vara enkelt och tryggt. Den som tar sig till en knutpunkt behöver kunna känna sig trygg i att det finns en ledig och trygg parkeringsplats för bil, cykel eller moped.

Ansvar: teknik- och servicenämnden

Fokusområde 2: Gång och cykel

Målbild: Andelen resor med gång och cykel ökar kontinuerligt. Befolkningens fysiska aktivitetsnivå och hälsa ökar. Fler har möjlighet att på ett tryggt sätt kunna ta sig till service, skola, fritidsaktivitet, kollektivtrafik och andra viktiga målpunkter med gång och cykel.

Fokusområdets riktlinjer:

Ställningstagande 6: Bygga ut infrastruktur för gång och cykling.

Genom en kontinuerlig utbyggnad av en säker infrastruktur för gång och cykling har fler i befolkningen möjlighet att välja gång och cykling. Särskilt fokus läggs på förbindelser som är viktiga för den unga befolkningen såsom skolor, fritidsaktiviteter och föreningslokaler.

Ansvar: teknik- och servicenämnden

Ställningstagande 7: Skapa trygga cykelparkeringar vid kollektivtrafik.

Trygga cykelparkeringar vid kollektivtrafikhållplatser ger förutsättningar för fler att kunna ta cykeln till kollektivtrafiken. Är det möjligt att lämna en stöldbegärlig cykel såsom en elcykel vid hållplatsen utan risk för stöld kan fler bilresor ersättas vilket ökar den fysiska aktivitetsnivån och frigör platser på pendelparkeringen. Cyklar av hög kvalitet eller elcyklar möjliggör för att ta sig längre sträckor till hållplatsen.

Ansvar: teknik- och servicenämnden

Ställningstagande 8: Öka säkerhet på gång- och cykelbanor

För att göra gång och cykling tryggt och attraktivt året runt anpassas underhållet av infrastrukturen till behoven. Gång- och cykelbanor och synnerhet de som använts mycket av barn eller äldre görs tryggare genom prioriterad och anpassadinterväghållning, beskärning av buskar och träd, belysning samt städning av löv och grus. Tydlig skyltning och i vissa fall tydlig avskiljning mellan gång- och cykelfält gör det tryggare för både gång- och cykeltrafikanter.

Ansvar: Teknik- och servicenämnden

Ställningstagande 9: Göra kommunens arbetsplatser och skolor samt förskolor cykelvänligare.

Som stor arbetsgivare och ansvarig för målpunkter för barn- och unga gör Bollebygds kommun det mer attraktivt och tryggt att välja cykel. Det handlar bland annat om säkra parkeringar och förvaringsmöjligheter och tydliga infarter, skilda från vägtrafik.

Ansvar: Teknik- och servicenämnden

Ställningstagande 10: Inspirera och locka fler till att gå eller cykla.

Genom informations- och testkampanjer, evenemang och aktiviteter skapas tillfällen att testa nya resvanor.

Ansvar: kommunstyrelsen

Fokusområde 3: Elektrifiering & delning

Målbild: Det är enkelt att resa med elfordon i samt till och från kommunen och andelen elbilar har ökat kontinuerligt. Fler har upptäckt möjligheten att kunna resa utan egen bil genom samåkning eller bilpoolslösningar.

Fokusområdets riktlinjer:

Ställningstagande 11: Uppmuntra och underlätta för laddstationer vid strategiska platser.

Bollebygds kommun fortsätter att ha en positiv hållning till att publika laddstationer etableras i strategiska lägen. Intresset att etablera laddstationer och att ladda mot betalning har varit begränsat. Skulle intresset öka kan Bollebygds kommun svara med en rutin och en enkel process för bland annat upplåtelse av kommunal mark.

Ansvar: kommunstyrelsen

Ställningstagande 12: Underlätta för kommunens medarbetare att ladda elfordon under arbetstid.

Baserat på behovsundersökningar och förutsättningar på respektive plats försöker Bollebygds kommun att installera laddstationer vid kommunala arbetsplatser där anställda och allmänheten kan ladda elfordon till en marknadsmässig kostnad. Betalningssystemet ligger utanför den kommunala verksamheten. Installationen börjar på platser där kommunen behöver installera laddstationer enligt lagkrav.

Ansvar: Teknik- och servicenämnden

Ställningstagande 13: Främja samåkning och delningstjänster.

Det finns olika, mestadels digitala, lösningar för att underlätta för att samåka till bland annat arbetsplatser eller föreningsaktiviteter eller för att dela på privata bilar. Genom att informera om olika lösningar och stötta i test av lösningar kan fler föreningar, företag eller privatpersoner komma igång med samåkning och delning. Vid nybyggnation inom tätort ges möjlighet att minska antal parkeringar genom gröna parkeringsköp som till exempel att erbjuda en bilpool enligt kommunens parkeringsnorm.

Ansvar: kommunstyrelsen

Ställningstagande 14: Elektrifiera kommunens fordonsflotta.

När Bollebygd kommun köper eller hyr nya fordon ska alltid elfordon väljas i första hand om krisberedskap och de tekniska behoven tillåter det.

Ansvar: alla nämnder

Fokusområde 4: Samhällsplanering

Målbild: I den växande kommunen bor allt fler i närheten av välfungerande kollektivtrafik samt infrastruktur för gång och cykling. Fler har möjlighet att bo i Bollebygd utan att behöva äga en egen bil.

Fokusområdets riktlinjer:

Ställningstagande 15: Fortsätta med förtätning och nybyggnation i kollektivtrafiknära lägen

Genom att prioritera nybyggnation inom tätorterna och i närhet till välfungerande kollektivtrafik ökar underlaget för kollektivtrafiken och fler har möjlighet att resa utan att behöva äga en eller två bilar. Riktlinjen är i enlighet med kommunens översiktsplan.

Ansvar: kommunstyrelsen

Ställningstagande 16: Se över hastighetsbegränsningar och deras efterlevnad.

Genom att ha rätt hastighetsbegränsningar på rätt plats och vidta åtgärder för att öka begränsningarnas efterlevnad ökar trafiksäkerheten samt miljöbelastning med buller och luftföroreningar.

Ansvar: teknik- och serviceförvaltningen

Kapitel 4. Uppföljning och fortsatt arbete

Uppföljning

Uppföljning av mobilitetsplanens riktlinjer sker årligen genom uppföljning av åtgärder och indikatorer. Nämnder ansvarar för att inkludera riktlinjer som de är ansvariga för i sina verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter. En samlad uppföljning tas fram minst en gång per mandatperiod. Ansvar för den samlade uppföljningen ligger på kommunstyrelsen.

Indikatorer:

Antal mil med bil per invånare, trenden bör vara en långsiktig minskning

Klimatpåverkan från Bollebygds resor, trenden bör bidra till den regionala målsättningen om att minska utsläpp av växthusgaser med 80 procent från 1990 till 2030.

Antalet trafikolyckor, trenden bör vara en minskning av antalet olyckor

Andel fossilfria bilar i egen fordonsflotta, inköp av bilar med förbränningsmotor bör bara ske i undantagsfall med motivering

Användning av närtrafik, trenden bör visa en ökad användningsgrad

Andelen gång, cykel och kollektivtrafik i resvanundersökningar, trenden bör vara en ökning av alla dessa mobilitetssätt

Utbyggnad av gång- och cykelbanor, trenden bör visa på en kontinuerlig ökning

Fysisk aktivitetsnivå i befolkningen, aktivitetsnivån bör öka

Resurser och ekonomi

Arbetet med fokusområden och riktlinjer kräver resurser i form av investeringar och arbetstid. I vissa fall krävs också tillförsel av ny intern eller extern kompetens vilket det inte är budgeterat för idag. Respektive nämnd ansvarar för att lyfta eventuella behov i den kommunala budgetprocessen. Kommunfullmäktige tar med sin budget beslut om att tillföra resurserna som behövs.

Bilaga, underlag för förståelse

Version 2025-10-27

Innehåll

1. Nuläge och behov	2
1.1 Demografi och geografi.....	2
1.2 Trafiksituationen	2
1.3 Användning av kollektivtrafik	10
1.4 Hälsa	13
1.5 Samhällsekonomi.....	17
1. 6 Jämlikhet	17
2.7 Miljö och klimat.....	18
2. Vision och styrning för mobiliteten i Bollebygd	20
2.1 Vision	20
2.2 Mål och styrning.....	20
3. Konsekvensbedömning	22

1. Nuläge och behov

1.1 Demografi och geografi

Nuläge:

Bollebygd är med cirka 9800 invånare år 2025 en mindre kommun som dock fortsätter att växa. Bollebygd ligger i närhet av och i direkt trafikförbindelse med de stora arbetsmarknadsområdena Borås och Göteborg. Många invånare pendlar till dessa arbetsmarknader med cirka 1830 pendlare till Göteborg och cirka till 960 Borås. Enligt statistiska centralbyrån (SCB) pendlar totalt 73 procent av de förvärvsarbetande utanför kommunen.

Bollebygd består av flera tätorter och många mindre bostadsområden på landsbygden. Från Bollebygd centrum är det cirka 1,7 mil norrut till Töllsjö, cirka 0,9 mil till Olsfors österut och 1,3 mil till Hultafors ännu längre österut. Drygt 3 500 invånare bor utanför någon av tätorterna.

Bollebygds kommun är den största arbetsgivaren med cirka 750 anställda med arbetsplatser i Bollebygd tätort samt Töllsjö och Olsfors. Det finns ett antal större arbetsgivare och industrier med ansamlingar i Bollebygd, Olsfors och mellan Bollebygd och Olsfors och Töllsjö.

Behov:

Bollebygd har stora behov av goda pendlingsmöjligheter för att ha tillgång till arbetsmarknader utanför kommungränsen.

För att kunna underlätta för kompetensförsörjning för näringslivet inom kommunens geografiska område behövs bättre möjligheter att nå arbetsplatserna med kollektivtrafik och cykel.

1.2 Trafiksituationen

Nuläge:

Bollebygd är beläget längs riksväg 40, som är en huvudväg genom kommunen. Trafiken på denna väg är relativt hög, vilket kan skapa flaskhalsar, särskilt under rusningstid eller vid trafikolyckor. På landsbygden är vägnätet och bebyggelsen mer utspritt, vilket gör det svårt att upprätthålla en effektiv kollektivtrafik.

Trafikolyckor

Nedan kan man se olycksstatistik på faktiska olyckor och hur detta utvecklats under de senaste 19 åren i Bollebygds kommun. De olyckor som är överrepresenterade är singelolyckor med motorfordon.

Teckenförklaring:

Inrapporterad av:

Polis

Sjukvård

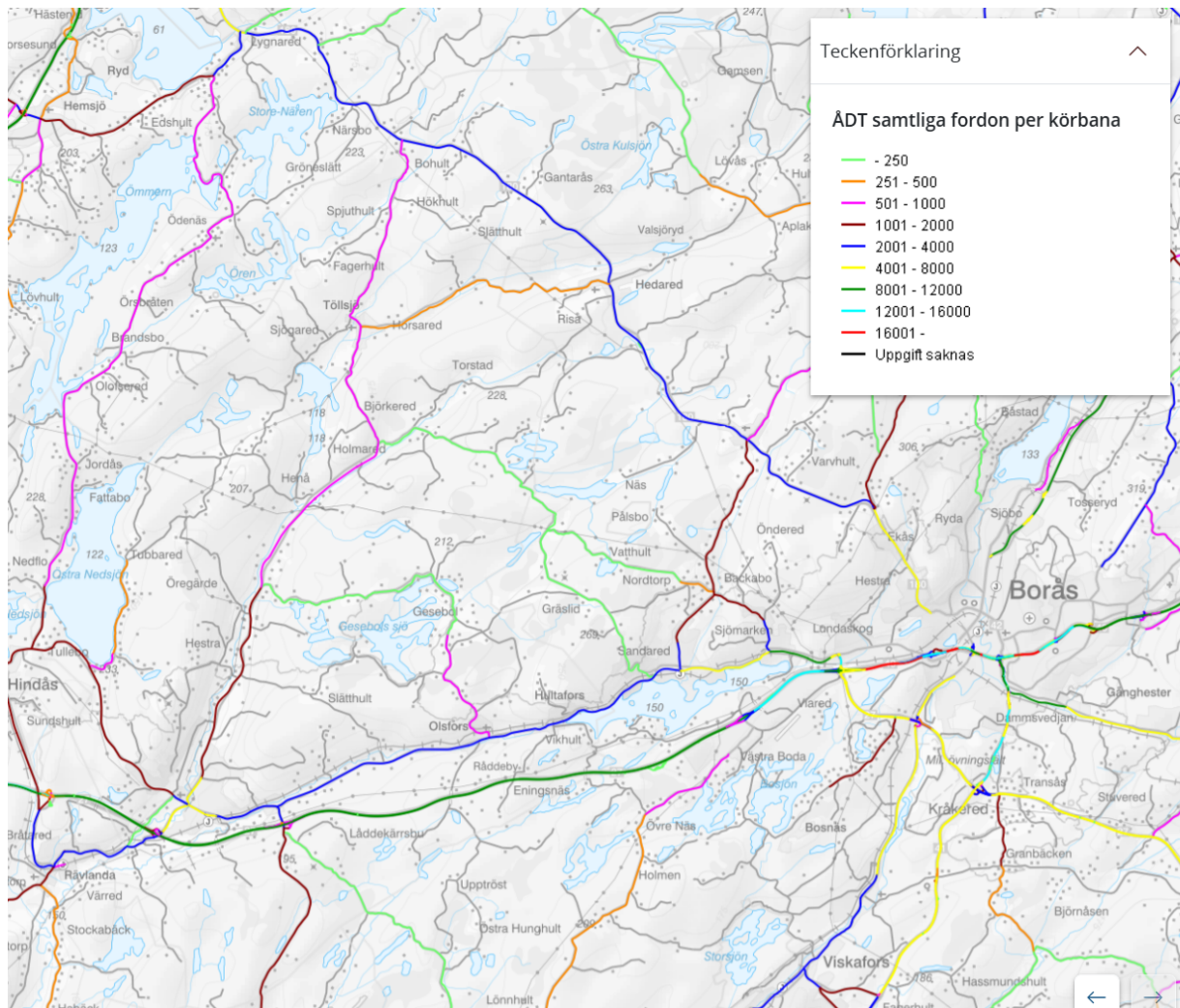
Polis och sjukvård

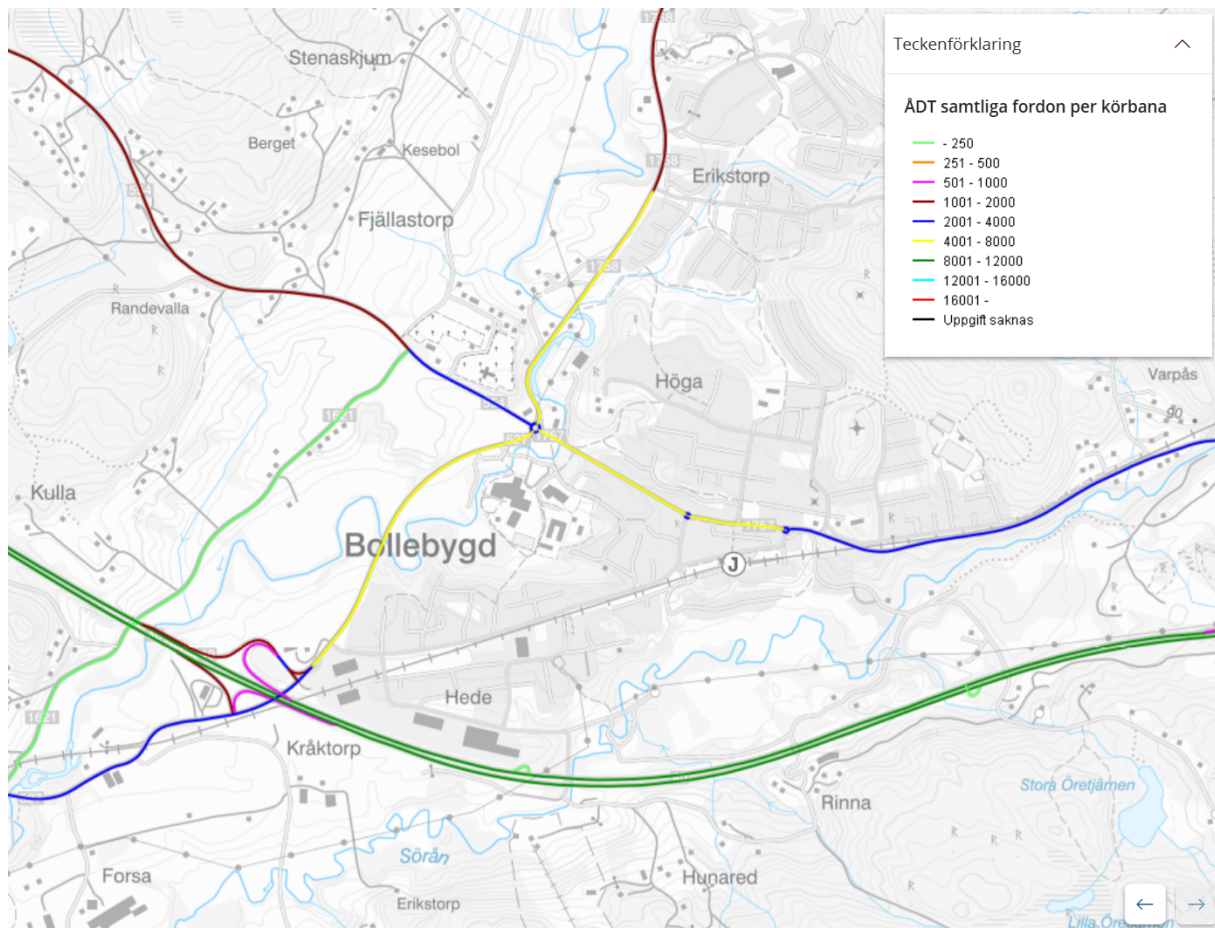
- A: Avsvängande motorfordon
- S: Singel motorfordon
- M: Möte motorfordon
- G0: Fotgängare singel
- G1: Cykel singel
- G2: Moped singel
- O: Omkörning motorfordon
- S: Singel motorfordon
- U: Upphinnande motorfordon
- V0: Övrigt
- V3: Traktor/motorredskap
- W1: Rådjur/hjort
- W2: Älg

Trafikbelastning i Bollebygds kommun

Trafikbelastningen i Bollebygds kommun varierar under dygnets alla tider. Även under vissa perioder under året kan man se skillnader på belastning. Trafikverket har tagit fram en så kallad "ÅDT"; årsmedeldygnstrafik (antal fordon per dygn i genomsnitt under året).

Man kan tydligt se att Bollebygds centrum är den mest trafikerade delen i kommunen.

Parkeringsinventering i Bollebygd

En parkeringsinventering har genomförts år 2023 i Bollebygds kommun för att undersöka beläggningsgrad på olika parkeringsytor vid fyra olika tidpunkter under dagen:

- Morgon (07:30–09:00)
- Lunch (11:30–13:00)
- Eftermiddag (17:00–18:30)
- Kväll (20:30–22:00)

Inventeringen omfattade elva parkeringsytor i centrala Bollebygd, med totalt över 1 200 parkeringsplatser. Beläggningen har registrerats som andel upptagna platser vid varje tillfälle.

Resultat i korthet:

- Generell beläggning: Låg till måttlig beläggning noterades på de flesta ytor under samtliga tider.
- Högst beläggning: Parkeringsyta 5 (nära centrum) visade konsekvent hög beläggning, särskilt vid lunch och eftermiddag (över 60–80 %).
- Lägst beläggning: Ytor som 6 och 11 hade generellt låg beläggning (<10 %) under större delen av dagen.
- Tidsberoende variationer:

- Lunch och eftermiddag hade generellt högre beläggning än morgon och kväll.
- Kvällsbeläggningen var generellt mycket låg på de flesta platser.

Slutsatser:

- Det finns tillgänglig kapacitet på många av parkeringsytorna.
- En omfördelning av parkering eller bättre skyltning/information skulle kunna förbättra utnyttjandet.
- Parkeringsyta 4 och 5 kan övervägas för utökning eller särskild hantering vid hög belastning.

Figur 1. Kartunderlag för områden 1 Torget, 2 Centrumkärnan, 3 Kvarteret Lyckebo och 4 Stationsområdet

Figur 2. Kartunderlag för område 5 Krokaldals bostadsområde och 6 Bollebygdsskolan

Figur 3. Kartunderlag för område 7 Biblioteket

Behov:

För att minska olyckstalet bör man utreda hur det kommer sig att just vissa av dessa vägar är mer olycksdrabbade än andra och att aktivt arbeta för att göra åtgärder för att minska olyckor.

För att förbättra parkeringssituationen kan det behövas en översyn av skyltning och en parkeringsstrategi för bättre spridning.

Det skulle behövas uppföljande mätningar av parkeringssituationen till exempel under andra tider på året eller under evenemang.

1.3 Användning av kollektivtrafik

Nuläge

Enligt data från Miljöbarometern har det genomsnittliga antalet personer per fordon i kollektivtrafiken i Bollebygd varierat mellan 17,0 och 32,3 under perioden 2009–2023. Den högsta siffran, 32,3, noterades 2019, medan den lägsta, 17,0, registrerades 2021. Under 2023 var siffran 25,5 personer per fordon. Anledningen till den nedåtgående trenden från 2019 var den pågående pandemin av Covid19. Under åren 2022 och 2023 återhämtade sig resande med kollektivtrafik en hel del men har dock ännu inte kommit över högsta uppmätta nivån på 32,3.

Enligt en enkätundersökning som genomfördes bland kommunens invånare framgår att en stor andel av befolkningen använder bilen som främsta transportmedel. Kollektivtrafiken används främst av personer som bor i tätorten och de som pendlar till Göteborg eller Borås. För många på landsbygden är kollektivtrafik ett mindre aktuellt alternativ på grund av bristande tillgång och långa restider.

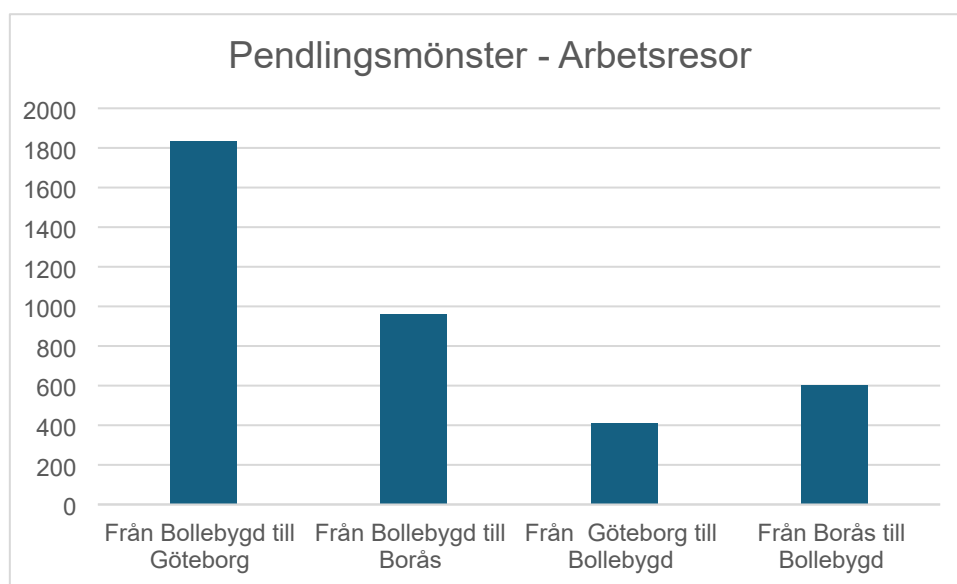
En resvanundersökning bland kommunens medarbetare 2025 visade att 75 procent tar i första hand bilen till arbetet, 12 procent åker kollektivt och 13 procent går eller cyklar.

Pendlingsmönster

Enligt SCB:s statistik från 2020 pendlar 1 833 personer från Bollebygd till Göteborgsområdet och 964 till Borås.

Samtidigt pendlar 603 personer in till Bollebygd från Borås och 412 från Göteborgsområdet.

Denna statistik omfattar endast arbetsresor och inkluderar inte studenter eller pendlingssätt, vilket innebär att den faktiska siffran kan vara högre.

Bollebygd följer Västra Götalandsregionens mål att fördubbla kollektivtrafikresandet mellan 2010 och 2030.

Miljöbarometern visar att kommunen ligger i linje med detta mål, vilket innebär en positiv utveckling för hållbart resande.

- Bollebygd: Cirka 73 % av de förvärvsarbetande invånarna pendlar till arbete utanför kommunen.
- Sverige totalt: Enligt statistik från SCB är det vanligt att invånare arbetar i samma kommun som de bor i, särskilt i större städer där arbetsmarknaden är mer lokal.

Detta innebär att Bollebygd har en betydligt högre andel utpendlare jämfört med riksgenomsnittet.

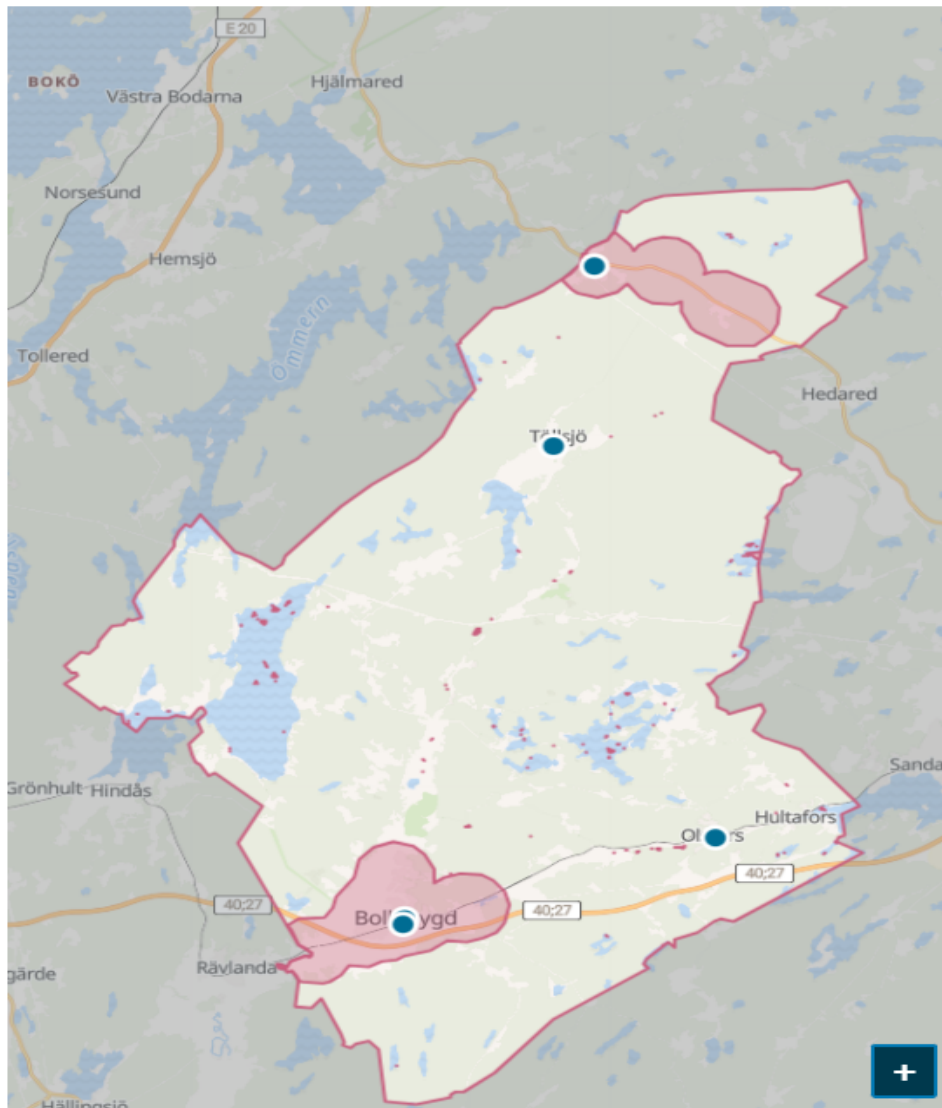
Linjekarta Bollebygds kommun – närtrafik:

Tidsintervaller du kan resa inom

Måndag – fredag:	Lördag – söndag:
09:00–10:00	09:00–10:00
10:30–11:30	-
12:00–13:00	12:00–13:00
15:30–16:30	15:30–16:30
17:30–18:30	-
19:30–20:30	19:30–20:30
21:30–22:30	-

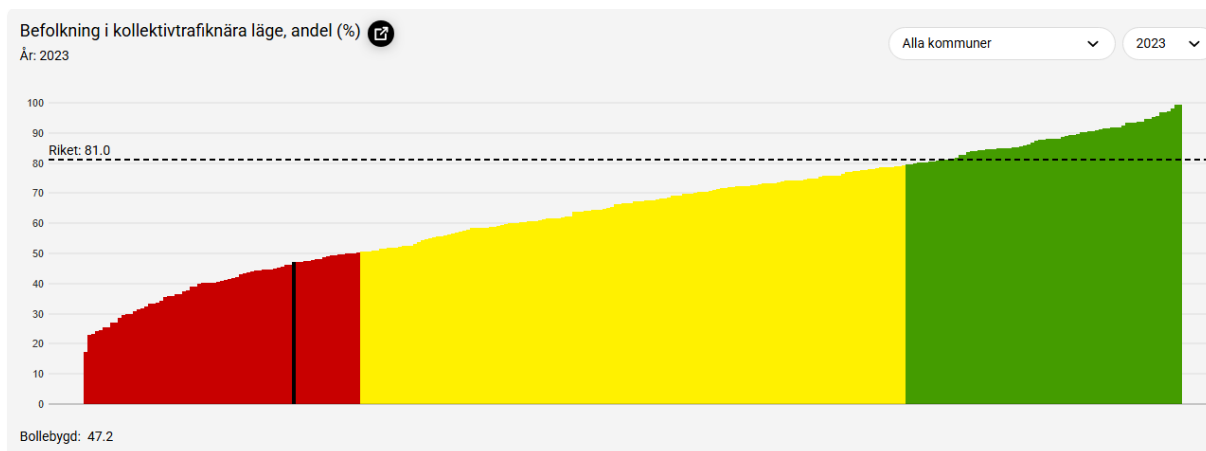
Närtrafikkarta

- Område utan närtrafik
- Närtrafikhållplats

Närhet till kollektivtrafik

Enligt Koladas sammanställning har mindre än hälften av befolkningen i Bollebygd nära till kollektivtrafik med fasta avgångstider.

Behov:

Det finns en stor outnyttjad potential avseende kollektivtrafiken. Befintlig kollektivtrafik behöver användas i större utsträckning för att kunna motivera tätare turer och fler fasta linjer.

Bollebygds kommun som stor arbetsgivare behöver arbeta med att uppmuntra sina medarbetare att kunna ta kollektivtrafik till och från arbetet.

Kollektivtrafiken är viktig för Bollebygd som utpräglad pendlingskommun. Större andel kollektivtrafik bidrar också till att avlasta hård belastade trafikstråk som riksväg 40.

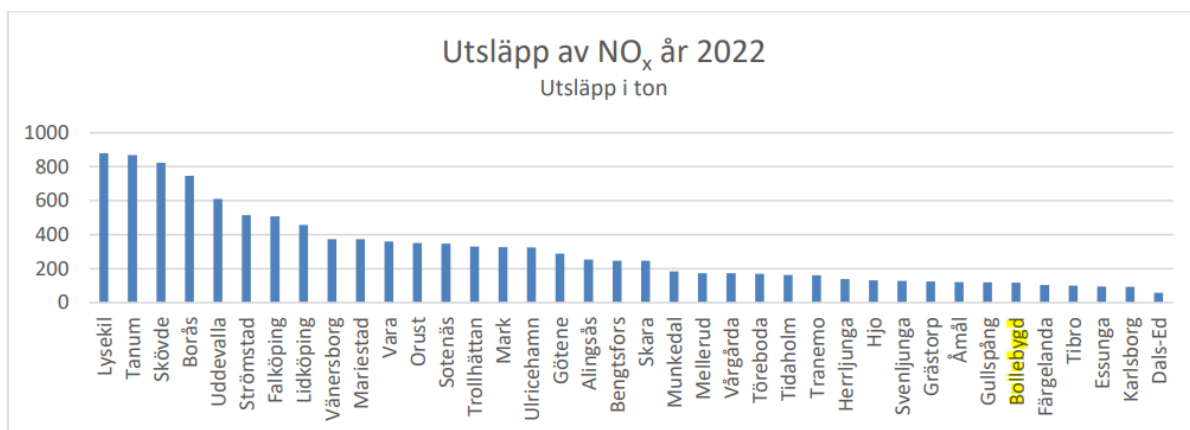
1.4 Hälsa

Nuläge:

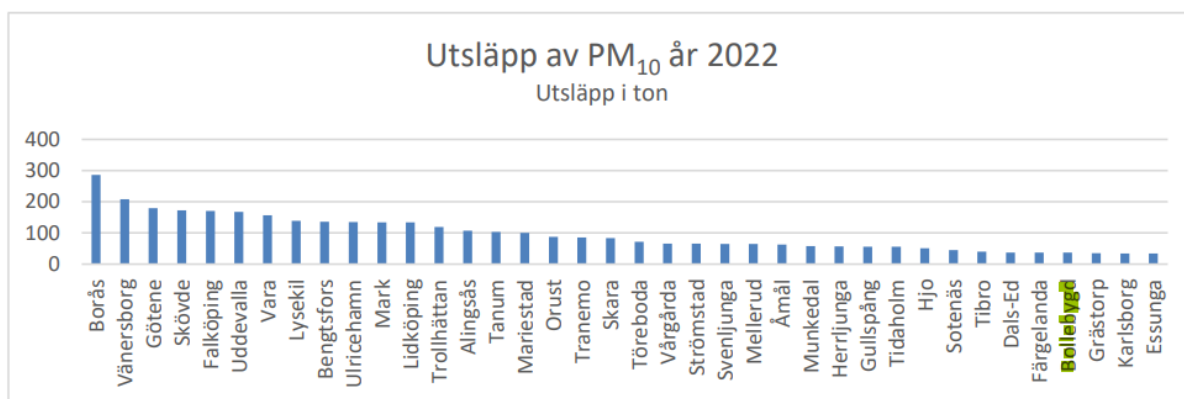
Trafik utgör i allmänhet en källa till olika hälsorisker som buller, partiklar, kvävedioxid och trafikolyckor. Vissa former av mobilitet som gång eller cykling är däremot vara hälsofrämjande. I

Luftkvalité

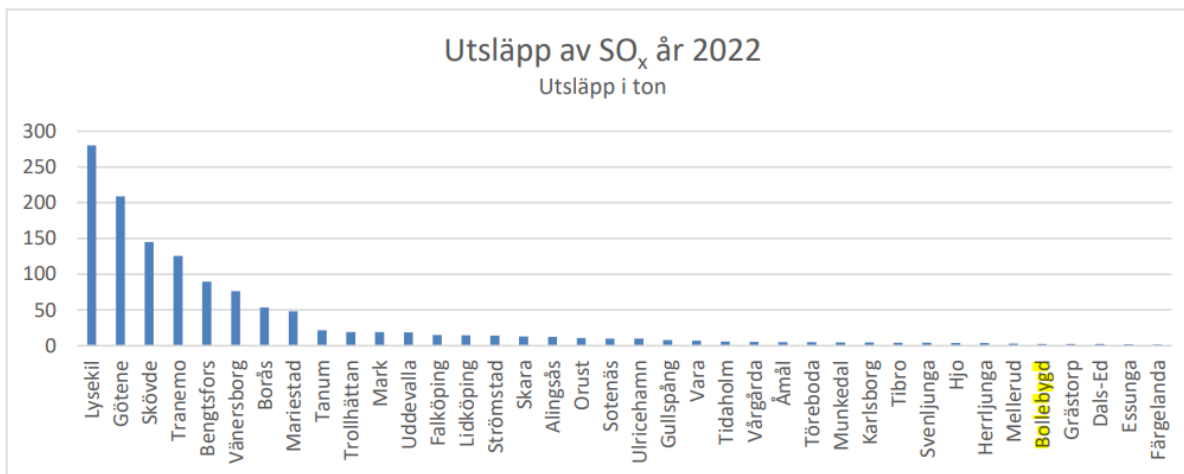
Bollebygd är luftkvalitén generellt god jämfört med större städer visar [rapporten från Luft i Väst](#).

Figur 4 Utsläpp av kväveoxider i ton år 2022 i samtliga medlemskommuner. Siffrorna kommer från den nationella emissionsdatabasen hos SMHI.

Figur 6 Utsläpp av PM₁₀ i ton år 2022 per medlemskommun. Siffrorna kommer från den nationella emissionsdatabasen hos SMHI.

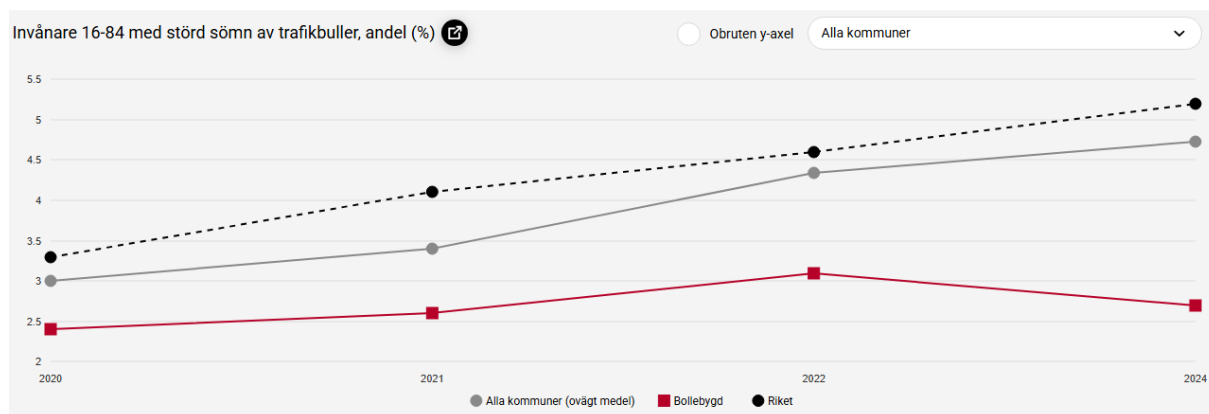

Figur 9 Utsläpp av svaveloxider i ton år 2022 per medlemskommun. Siffrorna kommer från den nationella emissionsdatabasen hos SMHI.

Buller

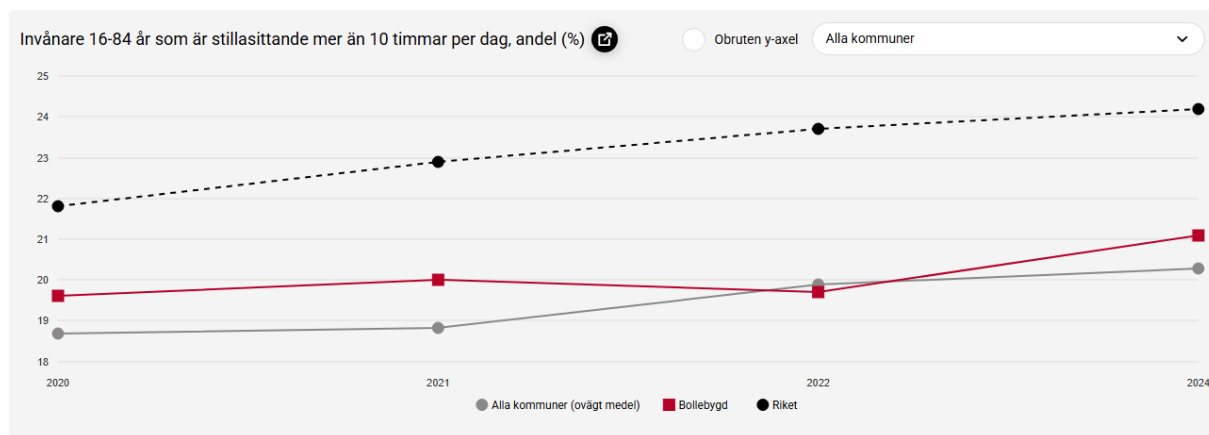
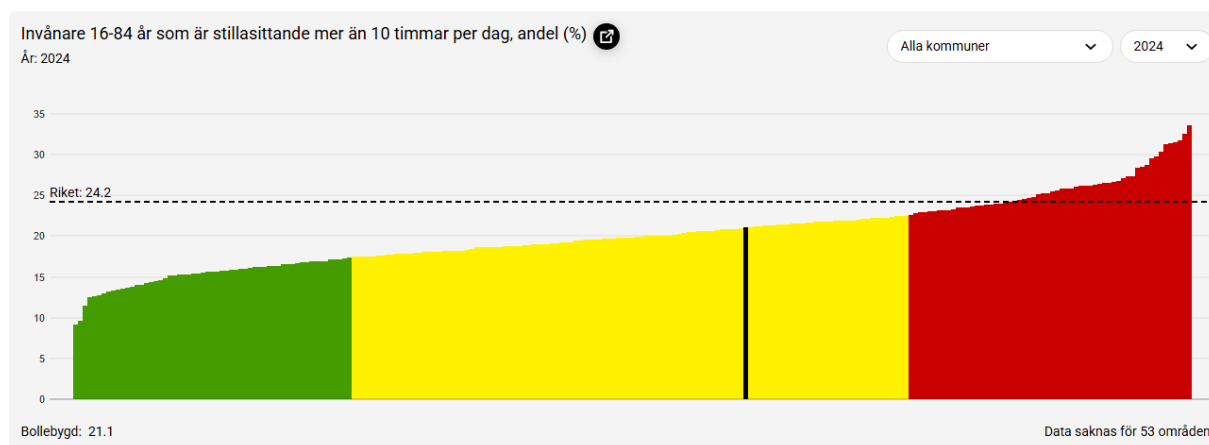
Bullersituationen är inte kartlagd för hela kommunen. Närhet till riksväg 40 och järnväg samt mer trafikerade vägar i tätorterna ger risk för bullerbelastning.

I Kolada finns mätetal för hur många personer som känner sig störda i sin sömn av buller och Bollebygd har en relativt låg nivå.

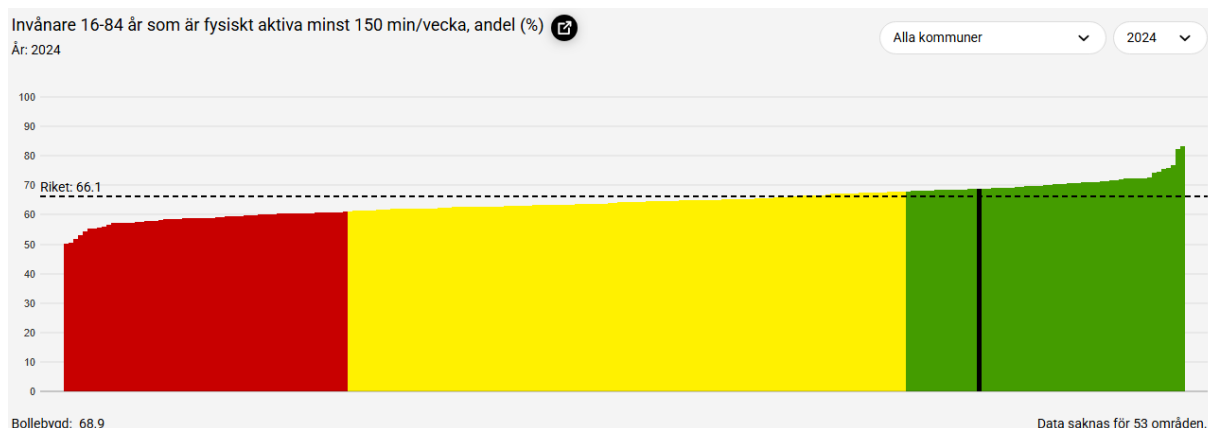

Fysisk aktivitet

Det finns en trend av att fler personer är stillasittande större delen av dagen. För lite rörelse leder lätt till försämrad hälsa eller ökar risken för olika sjukdomar och besvär. Enligt KOLADA ligger Bollebygd sämre till samt att trenden är negativ.

I övrigt är den fysiska aktivitetsnivån i samhället god.

Ungas fysiska aktivitetsnivå

Enligt PEP-rapporten från Generation Pep rör sig barn i Sverige mindre än vad som är rekommenderat.

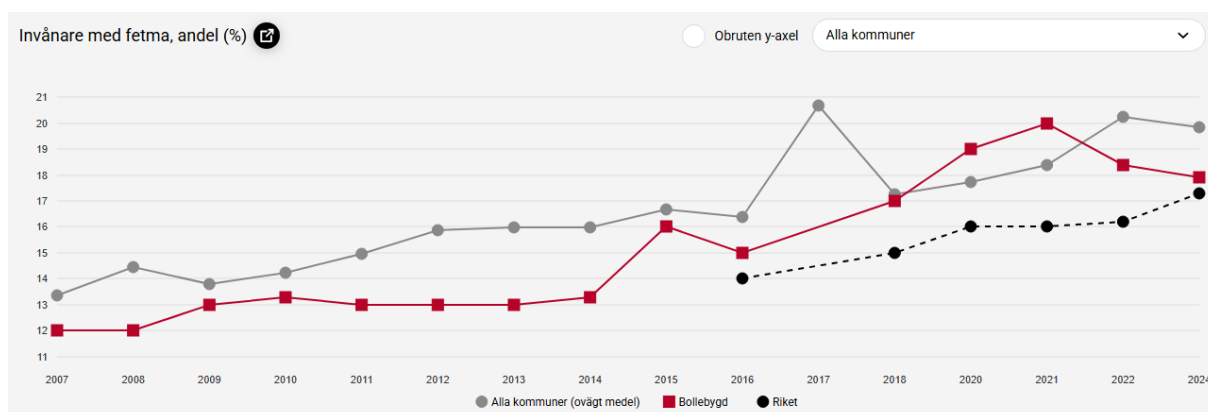
”Enligt de svenska rekommendationerna bör barn mellan 6-17 år ägna sig åt pulshöjande fysisk aktivitet i genomsnitt 60 minuter per dag, men idag är det få barn som når upp till detta.

Enligt Pep-rapporten 2024 är det bara två av tio barn som når den rekommenderade mängden fysisk aktivitet per dag.”

”Tittar vi på utvecklingen över tid så finns det rapporter om att barn idag är mer stillasittande än för bara 20 år sedan. En studie från Göteborgs Universitet kunde visa att mellan år 2000 och 2017 sjönk den fysiska aktiviteten, mätt i steg per dag, med 24 procent för 14-åriga flickor och med 30 procent för jämnåriga pojkar.”

Fetma

I Koladas sammaställning går det också att se att andelen invånare i Bollebygd med fetma har ökat över de senaste 20 åren. Även om fetma och fysisk aktivitet inte utesluter varandra är det ändå en indikator på att folkhälsan skulle kunna förbättras av mer vardagsmotion.

Behov:

För Bollebygd är det mest intressant att behålla den relativt goda luftkvaliteten och förbättra bullernivåerna samt att främja rörelse och fysik aktivitet. Resor behöver flyttas från bil till

kollektivtrafik och i tätorterna behöver fler resor ske med gång och cykling. En särskild målgrupp är yngre.

1.5 Samhällsekonomi

Nuläge:

Mobilitet medför kostnader för individen och för samhället men kan också skapa positiva effekter. Ur ett samhällsperspektiv uppstår kostnader för infrastruktur med investeringar och underhåll, sjukvård för hälsoproblem orsakad av dålig luft, buller och olyckor. Trafikens utsläpp av mikroplaster och växthusgaser orsakar miljö- och klimatproblem som i sin tur orsakar samhället stora kostnader på längre sikt. På plussidan finns det samhällsekonomiska vinster eftersom människor kan ta sig till och från arbetet, gods kan transporteras och i viss mån kan rörelse främjas.

Ur ett Bollebygds-perspektiv är några faktorer extra intressanta.

Som pendlingskommun innebär personbils- och kollektivtrafik en stor samhällsekonomisk vinst. Människor kan ta sig till och från arbete.

För den lokala handeln är det avgörande att kunder kan ta sig till butiker från olika områden i Bollebygd och utifrån. Destinationsmål utanför centralorten är ännu mer beroende av kunders mobilitet. På detta område sker majoriteten av resorna idag med bil eller annat motorfordon.

Kostnader för sjukvård är svåra att direkt koppla till mobilitetsituationen. Generellt leder mer fysisk aktivitet till bättre hälsa och lägra samhällskostnader.

Kostnader för infrastruktur och vägunderhåll.

Behov:

Bibehålla goda pendlingsmöjligheter. Skapa överflyttning från bil till kollektivtrafik för mer effektivitet och lägra kostnad för infrastruktur. Med bättre kollektivtrafik har fler möjlighet att ta sig till och från arbete utanför kommunen.

Potentialen för ökad cykling och gång inom tätorterna eller till och från skola eller pendelparkering innebär en möjlighet att minska kostnader för hälso- och sjukvård.

Goda pendlingsförutsättningar ökar kommunens attraktionskraft och bidra till en befolkningstillväxt.

1. 6 Jämlikhet

Nuläge:

Mobilitet är viktigt för alla i ett samhälle men tillgängligheten ser olika ut. Alla har inte tillgång till en bil, kollektivtrafik nära sig eller vid tider som passar och säker infrastruktur för gång och cykel är begränsat till tätorterna. Det finns också grupper i samhället som av olika skäl har sämre förutsättningar att använda sig av olika mobilitetsformer. En mer jämlik mobilitet främjar mobilitetsformer som är tillgängliga för så många som möjligt, oberoende var man bor eller ekonomiska eller fysiska förutsättningar.

I Bollebygd är utmaningen att kollektivtrafiken geografiskt och tidsmässigt inte är tillgänglig för vissa delar av befolkningen. Avstånden är delvis stora vilket gör gång och cykling orimliga

som alternativ. Bilberoendet skapar utmaningar för de som saknar ekonomiska eller fysiska förutsättningar. Inte minst äldre och yngre invånare kan bli begränsade i sin mobilitet.

I samtal med både ungdomsrådet och kommunala pensionärsrådet framkom att kollektivtrafik och att kunna förflytta sig utan bil var en mycket viktig fråga för båda grupper.

Behov:

Det finns båda ett behov av att göra de befintliga möjligheterna med närtrafik mer kända och att utveckla utbudet av behovsanpassad kollektivtrafik.

Det verkar finnas en hög tröskel för att använda anropsstyrd kollektivtrafik vilket leder till upplevelsen att det inte finns någon kollektivtrafik. Det behövs handledning och uppmuntran för att fler ska våga använda närtrafiken som redan finns.

Det finns potential att testa och utveckla mer behovsanpassad kollektivtrafik som till exempel kan ta sig över kommungränsen eller som är användbar i grupp till och från träningar eller liknande.

Grundläggande finns det också ett behov av att lära sig mer om målgruppens behov och hinder. Målgruppen består delvis av människor som av olika skäl inte hörs mycket i samhällsdebatten.

2.7 Miljö och klimat

Nuläge:

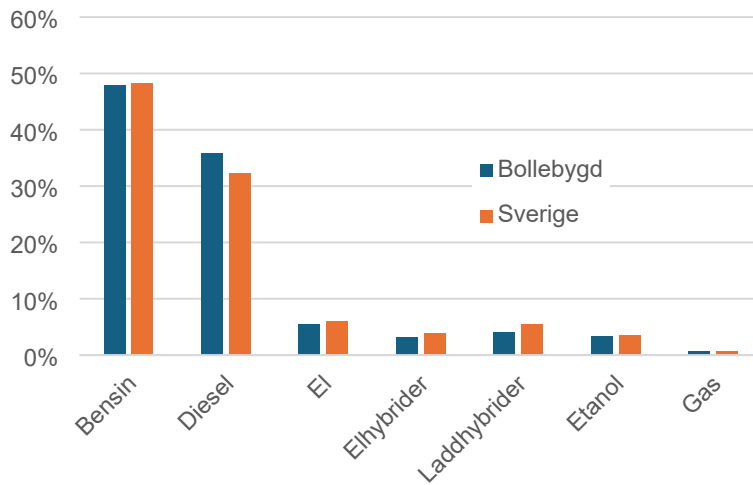
Vägtrafik orsakar belastningar för både klimat och miljö. Tillverkning av fordon och förbrukning av bränslen och el leder till utsläpp av växthusgaser, avfall och exploatering av naturområden. Fordonstrafiken leder också till spridning av gifter och mikroplaster från däck-, broms- och vägslitage. Generellt är gång, cykel och kollektivtrafik mer effektiva avseende resurs- och energianvändning och har därmed lägre eller mycket lägre miljö- och klimatpåverkan.

I Bollebygd står vägtrafiken för den största utsläppskällan av växthusgaser enligt nationella emissionsdatabasen. En del kan allokeras till riksväg 40 och genomfartstrafiken. Övrig miljöpåverkan saknar mätvärden men kan antas vara stå i relation till utsläpp av växthusgaser.

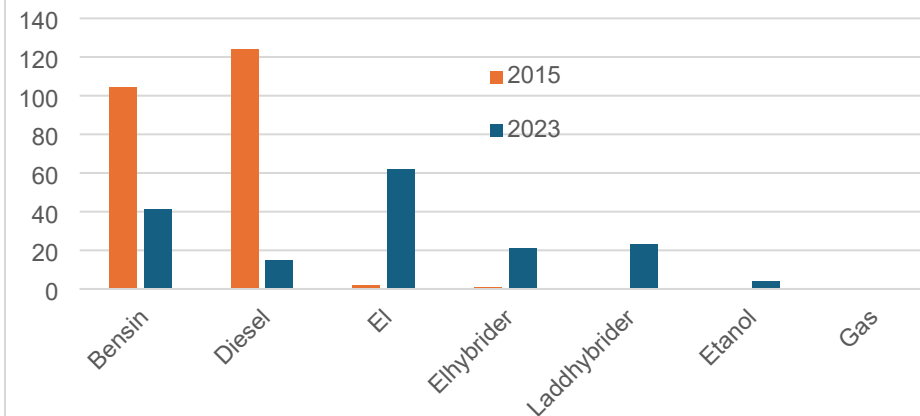
Elbilar

Elbilar har lägre klimatpåverkan och avger inga avgaser under drift men orsakar också buller och partiklar. I Bollebygd är majoriteten av bilar fortfarande bilar med förbränningsmotor som oftast drivs av bensen eller diesel. Nya bilar är ny oftast eldrivna men det kommer ta lång tid innan fordonsflottan huvudsakligen är oberoende av fossila bränslen.

Bilar efter energislag 2023

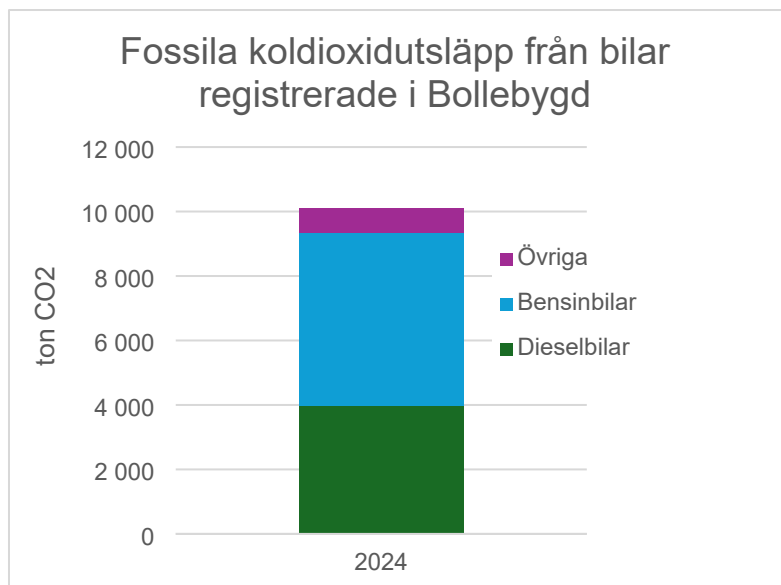
Nya bilar i Bollebygd 2015/2023

Källa: Trafa.se

Klimatpåverkan

I Bollebygd står biltrafiken för utsläpp av cirka 10 000 ton fossil koldioxid per år. Det är den största utsläppskällan av fossila växthusgaser i kommunen med stor marginal. Siffran är framräknad genom att titta på bilar registrerade i Bollebygd efter bränsleslag, genomsnittlig körsträcka per bil och år samt bränsleförbrukning per mil och koldioxidutsläpp för bränslet.

Källa: med statistik från Trafa.se och rus.se

Behov:

För att minska utsläpp av partiklar, avgaser, fossila växthusgaser och buller behöver biltrafiken minska totalt. Fler resor behöver ersättas med kollektivtrafik, gång och cykling. En övergång till elfordon kan minska trafikens klimatpåverkan och utsläpp av avgaser. En snabbare ökande elektrifiering behöver ske för att ersätta fler fossildrivna bilar.

2. Vision och styrning för mobiliteten i Bollebygd

2.1 Vision

Bollebygd ska vara en kommun där hållbar och effektiv mobilitet är tillgänglig för alla invånare. Genom att skapa en väl fungerande kollektivtrafik, förbättra infrastrukturen för gång och cykel samt främja alternativa transportsätt som elbilar och samåkning, ska Bollebygd bli en modell för hållbar mobilitet i mindre kommuner.

2.2 Mål och styrning

Kommunala mål och styrdokument:

Budgetmål, budget 2025-2027:

"När vi talar om upphandlingar sätter vi ribban högre. Fossilfria fordon är inget vi ska önska, det är något vi ska kräva och vi fortsätter bygga ut laddinfrastrukturen."

"Kollektivtrafiken är inte bara en fråga om att förflytta människor från punkt A till B. Det handlar om rättvisa. Om varje människas rätt till rörlighet, till tillgång till arbete, utbildning och fritid – oavsett var man bor. Dialogen med regionen har intensifierats. Och vi fortsätter arbetet med att skapa fler turer, finansiera dem där det behövs, och kämpar för att ingen del av vår kommun lämnas efter. Olsfors, Hultafors och Töllsjö, de orter som länge varit försummade och där kollektivtrafiken idag är eftersatt ska stå i centrum för vår strävan"

Översiktsplan, som bland annat beskriver ambitioner att förtäta och att bygga nytt i kollektivtrafknära lägen

Inköps- och upphandlingspolicy för Bollebygds kommun, som beskriver kommunen ambitioner att göra hållbara upphandlingar

Hållbarhetspolicy för Bollebygds kommun, som beskriver hur kommunen bör arbeta med de globala målen för hållbar utveckling där klimatpåverkan, jämlikhet, hållbara samhällen, hälsa och vatten och natur ingår.

Miljöpolicy för Bollebygds kommun, som beskriver hur kommunen bör arbeta med de nationella miljömålen där frisk luft, begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö, och god bebyggd miljö är några av målen.

Program för publik laddinfrastruktur i Bollebygds kommun, som behandlar kommunens inställning till och arbete med publik laddinfrastruktur. Dokumentet kommer kunna ersättas med mobilitetsplanen.

Program för social hållbarhet (inte beslutat än), där barn och ungas levnadsvillkor tas upp

Regionala mål och styrning:

Klimat2030, regionalt klimatmål: Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till 2030 från 1990-års nivå.

Klimat 20230, Kommuners klimatlöften: Bollebygds kommun har bland annat antagit löftena 12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.; Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.; 14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.; 16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.; 20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda

Miljöprogramsåtgärder från regionala miljöprogrammet: Bollebygds kommun har bland annat antagit åtgärderna BK9a - Kommuner arbetar aktivt med att minska klimatpåverkan från resor och transporter genom sin fysiska planering (ÖP, DP och planbesked); KL1 - Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett mer transporteffektivt samhälle

Trafikförsörjningsprogrammet för Västra Götaland: Med mål om att "Kollektivtrafiken ska utformas så att den är inkluderande och att resenärerna känner sig välkomna."

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2030: Målområden såsom Jämlikhet och öppenhet samt fossiloberoende och cirkulärt

Nationella mål och styrning:

Sveriges nationella klimatmål: Minskade utsläpp av växthusgaser för hela samhället till senast år 2045; Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Folkhälsopolitikens mål: En god och jämlik hälsa med målområden som t.ex. område 6. Levnadsvanor

Mål för transportpolitiken: Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Med fler mål för trafiksäkerhet och klimatpåverkan.

3. Konsekvensbedömning

Det finns många faktorer som påverkar resandeutvecklingen och flera av dessa ligger utanför kommunens rådighet. Kommunen har stora möjligheter att skapa förutsättningar för en ökad möjlighet att uppnå målbilderna. Konsekvensbedömningen utgår från situationen då målen har uppnåtts.

Förbättrad folkhälsa: Mer gång, cykel och kollektivtrafik leder till mer vardagsmotion vilket gynnar fysisk och mental hälsa. Färre bilresor genererar lägre utsläpp av partiklar och belastning genom buller. Personer utanför mobilitetsnorm har bättre tillgång till mobilitet och kan bättre delta i samhällets och privata aktiviteter och möten

Förbättrad samhällsekonomi: Fler personer har tillgång till mobilitet och kan ta sig till och från arbete och utbildning. Belastningen på infrastrukturen minskar med minskande bilanvändning. Bättre folkhälsa leder till lägre kostnader för sjukvård.

Miljö- och klimat: Utsläpp av växthusgaser, mikroplaster och tungmetaller minskar med minskande biltrafik och delvis med ökad grad av elektrifiering. Risken att få i sig skadliga ämnen via vatten och livsmedel minskar. Bollebygd bidrar till att regionala och nationella samt internationella klimatmål kan nås och den globala uppvärmningen kan begränsas.

Ökad attraktivitet: Bollebygds attraktivitet som bostadsort och som pendlingskommun i synnerhet ökar med bättre tillgänglighet till kollektivtrafik.

Kommunala resurser: För att uppnå målen behöver skattemedel och arbetstid avsättas för fokusområdena och åtgärder. Särskilt kommunstyrelsen och teknik- och servicenämnden påverkas av mobilitetsplanen. Insatserna behöver ses som långsiktiga investeringar i ovan nämnda förbättringar som leder till lägre kostnader för infrastruktur och vård- och omsorg samt ökade skatteintäkter på sikt. Respektive nämnd behöver lyfta behov av resurser för genomförande av mobilitetsplanen i den årliga budgetprocessen. I remissvaren från respektive nämnd kommer det gå att utläsa hur man bedömer det ökade resursbehovet utifrån nuläget.

8. Seniorbiljetter och zontillhörighet

Västtrafik AB KS2025/229

§149

KS2025/229

Seniorbiljetter och zontillhörighet Västtrafik AB

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommuns seniorbiljetter även efter införandet av dubbel zontillhörighet (Q4 2026) ska fortsätta gälla inom zon C.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendet

Västtrafik har på uppdrag av infrastruktur och kollektivtrafiknämnden beslutat om att hela Bollebygds kommun från och med Q4 2026 får dubbel zontillhörighet (zon B/C) som del av överenskommelsen om ny järnväg Göteborg-Borås. Bollebygds kommun ska ta beslut om man är intresserad av att ändra zongiltighet (till zon B) för samtliga seniorbiljetter i samband med att hela kommunen får dubbel zontillhörighet, eller om man önskar behålla dagens zongiltighet för samtliga seniorbiljetter (zon C). Seniorbiljetten kan endast vara giltig i en zon. Funktionen som tillåter individuellt val av zon per senior kommer inte att vara utvecklad vid införandet, utan kommunen behöver fatta ett generellt beslut som gäller alla seniorbiljetter. Kommunen följer utvecklingen av teknisk funktion för individuellt val av zon och tar ställning till eventuell implementering när denna är tillgänglig.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Västtrafik behöver kommunens beslut om zontillhörighet för seniorbiljetterna senast den 1 mars 2026.

Kommunens kostnader för seniorbiljetter baseras på avtal med Västtrafik. Förutsättningarna för kostnaden är densamma för kommunen oavsett om seniorbiljetterna gäller i zon B eller zon C. Beslut kan fattas utifrån resenärsnytta och tillgänglighet för seniorerna snarare än ekonomiska överväganden.

Att behålla seniorbiljetternas giltighet i zon C innebär att resmöjligheterna förblir oförändrade inom nuvarande område. Detta alternativ har brett stöd bland seniorerna i kommunen, då det upplevs som tillräckligt för vardagsresor inom kommunen och närliggande orter. Frågan om zontillhörighet har varit ute på remiss hos Kommunala pensionärsrådet samt Föreningsrådet. 44 enskilda svar inkom varav 42 svar anger att man önskar behålla zon C. PRO träffades den 25 september vid ett medlemsmöte i Bollegården. Ett 50-tal medlemmar fick information om att ändra zontillhörighet eller att behålla nuvarande zontillhörighet. Medlemmarna svarade enhälligt att behålla nuvarande zontillhörighet C. Ett byte till zon B skulle öppna för billigare resor mot Göteborg, men det bedöms i nuläget inte vara det mest efterfrågade alternativet. Då kostnaden är densamma oavsett val av zon, bör beslutet utgå från nyttan för seniorerna.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommuns seniorbiljetter även efter införandet av dubbel zontillhörighet (Q4 2026) ska fortsätta gälla inom zon C.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Seniorbiljetter och zontillhörighet

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Seniorbiljetter när hela Bollebygd får dubbel zontillhörighet

Uppdaterad 2025-08-18

Bakgrund

- Västtrafik har fått i uppdrag av IKN att ta fram lösning för zonindelning utifrån överenskommelse om ny järnväg Göteborg-Borås
- Förslaget kommer vara att hela Bollebygds kommun får dubbel zontillhörighet zon B/C, och att Härryda får dubbel zontillhörighet zon A/B
- Förändringen genomförs under Q4 2026

Möjlighet att ändra zongiltighet för samtliga seniorbiljetter när hela Bollebygd får dubbel zontillhörighet

Dagens giltighet zon C

- Alla kommunens seniorbiljetter är giltiga inom zon C dygnet runt, resor kan endast ske inom zon C (samt till/från de hållplatser som har dubbel zontillhörighet med zon C)
- Kommunen ingår i den ordinarie utrullningen av digital seniorbiljett, som startar hösten 2025 och fortsätter 2026

Möjlighet att ändra till zon B

- Alla kommunens seniorbiljetter blir giltiga i zon B dygnet runt, resor kan endast ske inom zon B (samt till/från de hållplatser som har dubbel zontillhörighet med zon B)
- Kommunen ingår i den ordinarie utrullningen av digital seniorbiljett, som startar hösten 2025 och fortsätter 2026

Funktionen Val av zon ej utvecklad vid införandet av dubbel zontillhörighet i hela Bollebygd

- Val av zon ger varje senior möjlighet att välja zongiltighet för sin seniorbiljett (de zoner seniorerna i Bollebygds kommun kommer att kunna välja mellan är zon B och zon C)
- Utveckling av val av zon kan komma att dröja flera år, kommer ej att vara utvecklad när hela Bollebygds kommun får dubbel zontillhörighet
- Till dess att val av zon är utvecklad kommer inte senioren själv att kunna välja zongiltighet för sin seniorbiljett utifrån sina resbehov
- När val av zon är utvecklad kommer detta endast att erbjudas i de kommuner där kommunen fattat beslut om att erbjuda sina seniorer denna möjlighet

Vad händer nu?

- IKN beslutade om dubbel zontillhörighet för HARRYDA och Bollebygd juni 2025
- Kommunen behöver internt diskutera om man är intresserad av att ändra zongiltighet (till zon B) för samtliga seniorbiljetter i samband med att hela kommunen får dubbel zontillhörighet, eller om man önskar behålla dagens zongiltighet för samtliga seniorbiljetter (zon C)
- Västtrafik behöver kommunens beslut om vilken zongiltighet man önskar för kommunens seniorbiljetter, senast 1 mars 2026
- Om kommunen beslutar att ändra zongiltighet för kommunens samtliga seniorbiljetter, till zon B, kommer förändringen att genomföras i samband med att dubbel zontillhörighet för kommunen införs under Q4 2026

Tack!

9. Samverkansavtal avseende lokalt
folkhälsoarbete i Bollebygds kommun för
perioden 2026-2028 KS2025/269

§159

KS2025/269

Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun för perioden 2026-2028

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna och underteckna samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun för perioden 2026-2028 och avsätter den totalsumma som avtalet innebär om 588 218 kr.

Ärendet

Den södra delregionala nämnden och Bollebygds kommun föreslås att teckna avtal om ett gemensamt lokalt folkhälsoarbete för perioden 2026-2028. Avtalet ska möjliggöra gemensamma prioriteringar samt säkerställa ekonomiska och personella resurser för det lokala folkhälsoarbetet. Enligt avtalet ska folkhälsoarbetet omfatta hälsofrämjande och förebyggande insatser. Arbetet kan bestå av både generella och riktade insatser. Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt, systematiskt och kunskapsbaserat med syfte att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i livsvillkor och hälsa.

Folkhälsoinsatserna ska utgå från det övergripande nationella folkhälsomålet med dess målområden tillsammans med inriktning, mål och prioriteringar i DRNS respektive kommunens styrdokument för folkhälsoarbetet.

Politiska dialoger ska, enligt avtalet, ske minst två gånger per år mellan avtalsparterna.

Kopplat till avtalet ska det finnas en heltidsanställd strateg med folkhälsovetenskaplig eller likvärdig akademisk utbildning. Folkhälsostrategen ska

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

vara anställd i kommunen och ha en strategisk placering med tillgång till förvaltningsledning och tvärsektoriell samverkan på ledningsnivå.

En plan och budget för det lokala folkhälsoarbetet tas fram årligen. Planen ska beslutas politiskt i kommunen innan den skickas till DRNS för beslut. Kommunen ska årligen följa upp arbetet utifrån den beslutade planen. Uppföljning och ekonomisk redovisning skickas för kännedom till kommunstyrelsen i Bollebygd och ska vara DRNS tillhanda senast 28 februari varje år.

Finansiering sker genom 50/50-principen. Kommunen och DRNS står för var sin lika stor del av den totala ersättningen i avtalet. Ersättningen omfattar både tjänst och utvecklingsmedel.

Den totala ersättningen enligt avtalet är 1 176 436 kr varav kommunens del är 588 218 kr och DRNS:s del är 588 218 kr. Medlen fördelas enligt följande:

	Bollebygds kommun	DRNS
Heltidstjänst	400 000 kr	400 000 kr
Utvecklingsmedel	188 218 kr	188 218 kr
Totalt	588 218 kr	588 218 kr

Folkhälsomedlen är utvecklingsmedel och ska inte finansiera ordinarie verksamhet.

Den totala summan räknas upp årligen av båda avtalsparter, med det index som Regionfullmäktige beslutar om för de delregionala nämnderna (vanligtvis i juni månad).

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna och underteckna samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun för perioden 2026-2028 och avsätter den totalsumma som avtalet innebär om 588 218 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun för perioden 2026-2028.
- Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2026 - 2028 Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

**Samverkansavtal avseende lokalt
folkhälsöarbete
i Bollebygds kommun
för perioden 2026 - 2028**

**Avtalsparter:
Västra Götalandsregionen delregional nämnd
södra
och Bollebygds kommun**

Innehållsförteckning

1. Avtalsparter	3
2. Avtalet reglerar	3
3. Avtalstid	3
4. Det gemensamma folkhälsoarbetet	3
5. Folkhälsa och social hållbarhet	3
6. Strategiskt folkhälsoarbete	4
7. Mål, inriktning och styrdokument	4
7.1. Nationellt	4
7.2. Regionalt	4
7.3. Lokalt	4
8. Politiska dialoger	5
9. Folkhälsostrateg eller motsvarande	5
9.1. Tjänst	5
9.2. Uppdrag	5
10. Årlig plan och uppföljning	6
11. Kommunikation	6
12. Ekonomi	6
12.1. Finansiering	6
12.2. Ersättning	6
12.3. Tjänst och tjänstgöringsgrad	7
12.4. Omfördelning mellan tjänst och utvecklingsmedel	7
12.5. Vad utvecklingsmedel får gå till	7
12.6. Medel som kan föras över till nästa år	7
12.7. Medel som ska återbetalas	7
12.8. Avtalets slut	7
12.9. Uppräkning	8
12.10. Utbetalning	8
13. Avstämning	8
14. Uppsägning	8
15. Ändring av avtalet inom avtalstiden	8
16. Hävning	8
17. Tvist	9
17.1. Förtida upphörande med anledning av tvist	9
18. Underskrifter	9

1. Avtalsparter

Bollebygds, organisationsnummer: 212000-2973 (nedan omnämnd som kommunen) och Västra Götalandsregionen, delregional nämnd södra, organisationsnummer: 232100-0131 (nedan omnämnd som DRNS).

2. Avtalet reglerar

Avtalet reglerar samfinansiering av folkhälsostrategitjänst och utvecklingsmedel till folkhälsoinsatser samt åtaganden för respektive avtalspart.

3. Avtalstid

Avtalet gäller från och med 1 januari 2026 - 31 december 2028.

4. Det gemensamma folkhälsoarbetet

Avtalet ska möjliggöra gemensamma prioriteringar för folkhälsoarbetet, säkerställa ekonomiska resurser för folkhälsoinsatser samt personella resurser för det lokala folkhälsoarbetet.

Enligt detta avtal ska arbetet omfatta hälsofrämjande och förebyggande insatser. Med hälsofrämjande avses här att främja hälsa samt stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska, sociala och existentiella välbefinnande. Med förebyggande avses här att minska risken för uppkomst, eller en försämring av sjukdom, skada, fysiska, psykiska eller sociala problem. Arbetet kan omfatta såväl generella som riktade insatser.

I syfte att uppnå det nationella folkhälsomålet (se punkt 7.1) ska detta avtal bidra till att avtalsparterna skapar gemensamma förutsättningar till ett systematiskt och långsiktigt folkhälsoarbete i kommunen.

5. Folkhälsa och social hållbarhet

Folkhälsa är ett samlingsbegrepp för hela befolkningens hälsotillstånd och handlar om att främja hälsa och förebygga ohälsa i en befolkning. En god folkhälsa innebär att hälsan är så god och så jämnt fördelad som möjligt mellan olika grupper i samhället.

Ett socialt hållbart samhälle är jämställt och jämlikt där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Detta är en förutsättning för att uppnå de globala målen för hållbarhet. Folkhälsoarbetet är därför nära kopplat till arbetet för social hållbarhet och skapar förutsättningar för att både nuvarande och framtida generationer kan leva hälsosamma och trygga liv.

6. Strategiskt folkhälsoarbete

Ett strategiskt folkhälsoarbete handlar om att arbeta systematisk och kunskapsbaserat för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i livsvillkor och hälsa.

Det innebär att regelbundet följa och analysera utvecklingen, identifiera och prioritera behov. Men också att driva och leda folkhälsoarbetet genom samverkan med relevanta aktörer samt initiera och följa upp insatser.

Folkhälsofrågorna ska föras in i organisationens styrning, ledning och uppföljning.

7. Mål, inriktning och styrdokument

Folkhälsoinsatserna ska utgå från det övergripande nationella folkhälsomålet med dess målområden tillsammans med inriktning, mål och prioriteringar i DRNS respektive kommunens styrdokument för folkhälsoarbetet.

7.1. Nationellt

Sverige har ett övergripande folkhälsomål och åtta målområden. Det övergripande målet är ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation”. Målet tydliggör samhällets ansvar som förutsätter ett gemensamt och tvärsektoriellt arbete. Folkhälsopolitiken syftar till att åstadkomma mer jämlika livsvillkor och därmed möjligheter för en jämlik hälsa.

7.2. Regionalt

De delregionala nämndernas (DRN) inriktning under avtalsperioden utifrån regionala styrdokument som till exempel regionfullmäktiges budget, DRN:s reglemente och regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030, är att verka för en förbättring av befolkningens livsvillkor och levnadsvanor. Ojämligheten i hälsa bland befolkningen på grund av socioekonomiska förhållanden ska minska genom ökat fokus på det förebyggande arbetet och samarbete med olika aktörer. Fortsatt utveckling behöver ske av arbetet med fullföljda studier, psykisk hälsa med fokus på barn/unga och äldre, ofrivillig ensamhet och suicidprevention. Ett hälsofrämjande arbete behöver bedrivas för att stödja hälsosamma levnadsvanor kopplat till kost, fysisk aktivitet, alkohol och tobak.

7.3. Lokalt

Kommunens styrdokument:

- Vision Bollebygd 2035
- Mål och budget 2025-2027 för Bollebygds kommun
- Översiktsplan för Bollebygds kommun
- Planeringsstrategin 2022-2026
- Program för bostadsförsörjning

8. Politiska dialoger

Politiska dialoger ska genomföras mellan kommunen och DRNS. Dessa dialoger kan ske i olika former, exempelvis via folkhälsoråd eller på kommundialoger och omnämns nedan som folkhälsodialog.

Folkhälsodialog genomförs i syfte att tillsammans skapa förutsättning för ett genomförande av avtalet och med gemensamma resurser, bidra till en god och jämlik hälsa bland befolkningen i Västra Götaland. Det är viktigt att folkhälsodialogerna anpassas efter de lokala förutsättningarna och att det hos respektive avtalspart finns en struktur för hur frågor från folkhälsodialogen omhändertas.

För att tydliggöra folkhälsodialogens syfte och mål, bör en arbetsordning eller dylikt tas fram gemensamt av båda avtalsparterna.

Folkhälsodialogen ska ske minst en gång per halvår. Där ska avtalsparterna föra dialog för att identifiera gemensamma prioriteringar för kommande års folkhälsoarbete. Men också till exempel att delge varandra beslut, kunskap om folkhälsa och livsvillkor, resultat, förändringar i planer, resurser och i övrigt det som är av betydelse för avtalet.

9. Folkhälsostrateg eller motsvarande

9.1. Tjänst

- Strateg med folkhälsovetenskaplig, eller likvärdig, akademisk utbildning.
- Folkhälsostrateg eller motsvarande ska:
 - vara anställd av kommunen
 - ha en strategisk placering i kommunen, med tillgång till förvaltningsledning och tvärsektoriell samverkan på ledningsnivå
 - ha tillgång till, och regelbundet föra dialog med relevanta politiska nämnder eller forum
 - arbeta strategiskt med helhetsperspektiv och befolkningens behov i fokus
- Vid förändring av tjänst ska kommunen informera avtalsansvarig på koncernkontoret, Västra Götalandsregionen (VGR) till exempel vid nyanställning, förändrad tjänstgöringsgrad, omplacering, längre vikariat, omorganisation eller annan information av särskild betydelse.

9.2. Uppdrag

- Vara tjänsteperson i de politiska dialoger som har en koppling till detta avtal.
- Ta fram årlig plan med budget.
- Ta fram årlig uppföljning med ekonomisk redovisning.
- Verka för att ett strategiskt och tvärsektoriellt arbete med befolkningens hälsa sker utifrån framtagna plan.

- Stödja och medverka i utvecklingen av kommunens arbete med folkhälsa och livsvillkor.
- Analysera och tillgängliggöra aktuell statistik över hälsoläget i kommunen.
- Samverka regionalt och delregionalt inom folkhälsoområdet i syfte att stärka det lokala arbetet.

10. Årlig plan och uppföljning

En plan och budget för det lokala folkhälsoarbetet ska tas fram årligen utifrån avtalets förutsättningar. Första året på avtalstiden ska planen omfatta en beskrivning av gällande styrdokument, befolkningens hälsoläge och behov samt prioriterade områden och målgrupper. Detta för att få en långsiktig riktning för hela avtalsperioden. För återstående år under avtalsperioden ska planen ha fokus på insatser och budget.

Planen ska beslutas politiskt i kommunen och ska vara DRNS tillhanda senast 1 december.

Kommunen ska årligen följa upp folkhälsoarbetet som bygger på den beslutade planen och de prioriterade lokala folkhälsoinsatserna för perioden. Uppföljningen med ekonomisk redovisning ska skickas för kännedom till ansvarig politisk instans i kommunen samt vara DRNS tillhanda senast den 28 februari.

Som en del i att effektivisera arbetet, skapa långsiktighet men också möjliggöra jämförelse i Västra Götaland ska årlig plan och uppföljning rapporteras i VGR:s styr- och ledningssystem Stratsys. VGR står för licenskostnader och tillhandahåller utbildning vid behov.

11. Kommunikation

I all kommunikation, kopplat till de insatser som genomförs via detta avtal, ska det tydligt framgå att det är en samfinansiering av kommunen och DRNS. Både i text och med båda avtalsparters logga.

12. Ekonomi

12.1. Finansiering

Finansiering av detta avtal sker genom 50/50-principen. Kommunen och DRNS står för var sin lika stor del av den totala ersättningen i avtalet. Ersättningen omfattar både tjänst och utvecklingsmedel.

12.2. Ersättning

Den totala ersättningen enligt avtalet är 1 176 436 kr varav:

- Kommunens del: 588 218 kr och
- DRNS:s del: 588 218 kr

12.3. Tjänst och tjänstgöringsgrad

1 tjänst med 100 % tjänstgöringsgrad.

12.4. Omfördelning mellan tjänst och utvecklingsmedel

Omfördelning mellan tjänst och utvecklingsmedel är möjlig om det är av tillfällig karaktär som exempelvis vid vakant tjänst, sjukskrivning eller nedsatt tjänstgöringsgrad.

12.5. Vad utvecklingsmedel får gå till

- Det är utvecklingsmedel och ska inte finansiera ordinarie verksamhet.
- Finansiering av tillfällig tjänst som har en direkt koppling till beslutad insats.
- Tidsbegränsning för insats är max tre år.

Med undantag för insats/insatser som totalt uppgår till max 20 % av total summa för årets utvecklingsmedel, som är av stor betydelse för målgruppen eller om insatsen är en förutsättning för det strategiska folkhälsoarbetet.

12.6. Medel som kan föras över till nästa år

- Grundprincipen är att utvecklingsmedel ska förbrukas under innevarande år.
- Medel för pågående insatser får föras över till nästkommande år. Gäller samtliga påbörjade insatser utan förbehåll. Om medel överförs till nästkommande år ska båda avtalsparter fortsatt samfinansiera med motsvarande resurser.
- Medel som överstiger 10 % av total summan för årets utvecklingsmedel till insatser, kan föras över. Detta gäller medel som inte är kopplade till en beslutad insats och som inte har för avsikt att genomföras under innevarande budgetår. En skriftlig plan över tänkta insatser och belopp ska inkomma till avtalsansvarig på koncernkontoret, VGR senast den 30 oktober. DRNS kommer informeras. Om dessa medel flyttas till nästkommande år, ska båda avtalsparter fortsatt samfinansiera enligt beslutad budget.
- Medel som understiger 10 % av total summa för årets utvecklingsmedel till insatser, får föras över till nästkommande år utan plan.

12.7. Medel som ska återbetalas

- Medel som överstiger 10 % av summan för årets utvecklingsmedel för insatser där det inte finns någon plan ska återbetalas. Återbetalning ska ske till respektive avtalspart senast den 15 januari.
- Medel för vakant tjänst för tiden längre än 2 månader ska återbetalas till respektive avtalspart så snart som möjligt, dock senast den 15 januari.

12.8. Avtalets slut

- Om nytt avtal har tecknats gäller 12.5. och 12.6.
- Om nytt avtal inte har tecknats, återbetalas samtliga medel som inte förbrukats under avtalstiden till respektive avtalspart. Återbetalning ska ske så snart som möjligt, dock senast den 15 januari.

12.9. Uppräkning

Den totala summan för tjänst och utvecklingsmedel uppräknas årligen av båda avtalsparter, med det index som Regionfullmäktige beslutar om för de delregionala nämnderna (vanligtvis i juni månad).

12.10. Utbetalning

Utbetalning av ersättning från DRNS till kommunen görs två gånger per år, i mars och september månad, med lika delar för första respektive andra utbetalningen.

13. Avstämning

Vid behov finns det möjlighet till avstämning under avtalsperioden. Detta kan initieras av båda avtalsparter.

14. Uppsägning

Uppsägning av avtalet ska meddelas den andra avtalsparten skriftligen senast 30 juni inför nästkommande år.

15. Ändring av avtalet inom avtalstiden

Om förutsättningarna för detta avtal väsentligt ändras eller om dess villkor inte uppfyllts under avtalsperioden, har avtalsparterna rätt att kräva omförhandling under avtalsperioden. Omförhandlat avtal börjar då gälla tidigast den 1 januari året efter det att omförhandlingen avslutats, om avtalsparterna inte gemensamt överenskommer om att det omförhandlade avtalet ska börja gälla vid tidigare angiven tidpunkt.

För omförhandling inom avtalsperioden krävs att en skriftlig begäran om omförhandling lämnats till den andra avtalsparten. Sådan begäran ska ha inkommit senast den 30 juni.

Om avtalsparterna inom ramen för en ändringsprocess inom avtalstiden inte enas om önskade ändringar fortsätter detta avtal att gälla.

16. Hävning

Vardera avtalsparten äger rätten att häva avtalet om den andra avtalsparten inte utför sina åtaganden enligt avtalet.

För att avtalspart ska ha rätt att häva avtalet ska skriftlig erinran om rättelse först ha översänts till den andra avtalsparten. Rättelse ska efter det att den skriftliga erinran mottagits inte heller ha skett utan dröjsmål.

Vid hävning upphör avtalet att gälla vid utgången av innevarande kvartal då fristen för rättelse gått ut.

17. Tvist

Tvist mellan avtalsparterna rörande tillämpning och tolkning av detta avtal ska hanteras i dialog mellan avtalsparterna. I första hand ska tvist hanteras av berörda tjänstepersoner, i andra hand av berörda presidier.

17.1. Förtida upphörande med anledning av tvist

För det fall samtliga möjligheter till tvistlösning uttömts enligt punkt 17 och tvist trots detta inte kunnat lösas, äger avtalspart möjlighet att säga upp avtalet. Önskar avtalspart säga upp avtalet med anledning av en olöst tvist, ska detta skriftligen meddelas den andra avtalsparten.

Avtalet upphör då vid utgången av det kvartal då önskan om att avtalet ska upphöra i förtid skickats till den andra avtalsparten.

18. Underskrifter

För delregional nämnd södra
Tony Willner (S)
Ordförande DRNS

För kommunen
Ulf Rapp (S)
Ordförande kommunstyrelsen

Lars Paulsson
Ansvarig tjänsteperson

Monica Holmgren
Kommundirektör

10. Avveckling av LOV för hemtjänst i
Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2025/275

§160

KS2025/275

Avveckling av LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag: kommunfullmäktige avvecklar Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun. Socialnämnden föreslår att LOV för hemtjänst avslutas 2025-12-31.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009, § 126, att ett valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) skulle införas inom hemtjänsten i Bollebygds kommun. Valfrihetssystemet har funnits i Bollebygds kommun sedan den 1 maj 2010. Socialförvaltningen har upprättat en rapport som närmare beskriver hur LOV för hemtjänst har fungerat. Under de 15 år som kommunen haft LOV för hemtjänst har enbart 3 företag etablerat sig. Inget av företagen har emellertid varit verksamma under en längre period, och kommunen har inte haft en privat hemtjänstutförare sedan 2012-12-01. Rapporten beskriver även risker och tillhörande åtgärder som verksamheten uppmärksammat behöver vidtas om LOV för hemtjänst kvarstår i kommunen. Utifrån de omständigheter som framkommer av rapporten gör socialnämnden bedömningen att LOV för hemtjänst bör avvecklas i Bollebygds kommun. Bedömningen grundar sig på att underlaget i kommunen är för begränsat och efterfrågan från den privata sektorn är för låg för att kunna motivera de ekonomiska, kvalitetsmässiga och arbetsmiljömässiga

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

konsekvenser och risker som identifierats.

Socialnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-10-21, § 97, och föreslår kommunfullmäktige att avveckla Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun. Socialnämnden föreslår att LOV för hemtjänst avslutas 2025-12-31.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag: kommunfullmäktige avvecklar Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun. Socialnämnden föreslår att LOV för hemtjänst avslutas 2025-12-31. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- § 97 SN Lagen om valfrihet (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun(SN202586-2)
- Rapport om Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun(SN202586-3)
- § 126 Svar på motion angående kundval inom hemtjänsten
- Kommunfullmäktige 2010-02-04 § 6

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§97

SN2025/86

Lagen om valfrihet (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun

Beslut

Socialnämnden godkänner rapport om LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avveckla Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun. Socialnämnden föreslår att LOV för hemtjänst avslutas 2025-12-31.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 § 126 att ett valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) skulle införas i hemtjänsten i Bollebygds kommun. Valfrihetssystemet har funnits i Bollebygds kommun sedan den 1 maj 2010.

Socialförvaltningen har upprättat en rapport som närmare beskriver hur LOV för hemtjänst har fungerat. Under de 15 år som kommunen haft LOV för hemtjänst har enbart 3 företag etablerat sig. Inget av företagen har emellertid varit verksamma under en längre period, och kommunen har inte haft en privat hemtjänstutförare sedan 2012-12-01.

Rapporten beskriver även risker och tillhörande åtgärder som verksamheten uppmärksammat behöver vidtas om LOV för hemtjänst kvarstår i kommunen. Utifrån de omständigheter som framkommer av rapporten görs bedömningen att LOV för hemtjänst bör avvecklas i Bollebygds kommun. Bedömningen grundar sig

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

på att underlaget i kommunen är för begränsat och efterfrågan från den privata sektorn är för låg för att kunna motivera de ekonomiska, kvalitetsmässiga och arbetsmiljömässiga konsekvenser och risker som identifierats.

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner rapport om LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avveckla Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun. Socialnämnden föreslår att LOV för hemtjänst avslutas 2025-12-31.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun
- Rapport om Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

2025-10-10

Sophia Da Silva | Utvecklingschef

Dnr SN2025/86-1

0734-64 74 18 |

sophia.dasilva@bollebygd.se

LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner rapport om LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att avveckla Lagen om valfrihetssystem (LOV) för hemtjänst i Bollebygds kommun. Socialnämnden föreslår att LOV för hemtjänst avslutas 2025-12-31.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 § 126 att ett valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) skulle införas i hemtjänsten i Bollebygds kommun. Valfrihetssystemet har funnits i Bollebygds kommun sedan den 1 maj 2010.

Socialförvaltningen har upprättat en rapport som närmare beskriver hur LOV för hemtjänst har fungerat. Under de 15 år som kommunen haft LOV för hemtjänst har enbart 3 företag etablerat sig. Inget av företagen har emellertid varit verksamma under en längre period, och kommunen har inte haft en privat hemtjänstutförare sedan 2012-12-01.

Rapporten beskriver även risker och tillhörande åtgärder som verksamheten uppmärksammat behöver vidtas om LOV för hemtjänst kvarstår i kommunen. Utifrån

de omständigheter som framkommer av rapporten görs bedömningen att LOV för hemtjänst bör avvecklas i Bollebygds kommun. Bedömningen grundar sig på att underlaget i kommunen är för begränsat och efterfrågan från den privata sektorn är för låg för att kunna motivera de ekonomiska, kvalitetsmässiga och arbetsmiljömässiga konsekvenser och risker som identifierats.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

- Lagen om valfrihetssystem för hemtjänst i Bollebygds kommun, rapport 2025-09-30.
- Lagen om valfrihetssystem för hemtjänst i Bollebygds kommun, tjänsteskrivelse 2025-09-29.

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Joel Smedberg

Tf. Förvaltningschef

Sophia Da Silva

Utvecklingschef

Rapport

Lagen om valfrihetssystem för hemtjänst i Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
2. Om Lagen om valfrihetssystem (LOV).....	3
3. Efterfrågan	4
4. Ekonomisk påverkan.....	4
5. Uppdrag om ny ersättningsmodell	6
6. Uppdragets fynd	6
6.1 Kostnader för ny ersättningsmodell.....	6
6.2 Införande av minutstyrning.....	7
6.3 Påverkan på kvalitet och arbetsmiljö.....	7
7. Nationell statistik om LOV	8
8. Påverkan på den kommunala hemtjänsten	9
9. Bedömning	10
10. Barnkonsekvensanalys	12

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2009 § 126 att ett valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) ska införas i hemtjänsten i Bollebygds kommun från och med den 1 april 2010.

Kommunfullmäktige gav omsorgsnämnden i uppdrag att utreda hur ett valfrihetssystem ska utformas.

Kommunfullmäktige uppdrog åt omsorgsnämnden att närmare utreda och senast till kommunfullmäktiges sammanträde den 10 december 2009 lämna förslag om utformning av ett valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten och då särskilt beakta och lämna förslag avseende frågeställningar i omsorgsnämndens yttrande.

Omsorgsnämnden beslutade den 29 oktober 2009 § 90 om förslag på hur Kommunfullmäktiges beslut om införande av LOV inom hemtjänsten skulle formuleras.

Den 4 februari 2010 beslutade Kommunfullmäktige att införa valfrihetssystemet från och med den 1 maj 2010.

2. Om Lagen om valfrihetssystem (LOV)

Lag om valfrihetssystem reglerar vad som ska gälla för de kommuner och regioner som vill konkurrenspröva kommunala verksamheter genom att överlåta valet av utförare av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukaren eller patienten.

Lagstiftaren ställer krav på likabehandling, konkurrensneutralitet och transparens.

Ett valfrihetssystem innebär att

- den enskilde invånaren kan välja utförare och även välja om en utförare om de så önskar

- ersättningen till utföraren följer den enskildes val.

Grundprincipen i ett valfrihetssystem är fri etablering av privata utförare – efter ansökan och godkännande.

En kommun eller region ska behandla utförarna som ingår i ett valfrihetssystem lika så långt det är möjligt och om det inte finns skäl för något annat.

Kommuner och regioner som överlåter verksamhet till en privat utförare eller ett kommunalt bolag ska säkerställa att utföraren har nödvändiga tillstånd för att driva aktuell verksamheten innan start av drift (*Valfrihetssystem LOV, SKRs hemsida*).

3. Efterfrågan

LOV har funnits inom hemtjänsten i Bollebygds kommun sedan den 1 maj 2010, det vill säga drygt 15 år. Under de inledande åren begärde cirka 3 privata företag att bli leverantörer av hemtjänst enligt LOV. Dock var ingen av dessa företag verksamma under LOV en längre tid. Två företag skrev avtal med kommunen 2010-09-01 och fick sedan sina första kunder ett år senare. Det ena företaget var aktiva i 6 dagar och det andra under 8 månader. Det tredje företaget skrev sitt avtal med kommunen 2011-01-01 och var aktiv till och med 2012-11-30. Bollebygds kommun har inte haft en privat leverantör av hemtjänst utifrån LOV sedan 2012-12-01.

Ett företag kan emellertid när som helst begära att få bli leverantör av hemtjänst i kommunen. Begäran ska hanteras skyndsamt vilket vanligtvis innebär två månader. Uppfyller företaget de formella kraven i förfrågningsunderlaget innebär det per automatik att de godkänns som utförare av hemtjänst i kommunen (*Förfrågningsunderlag BON2018/184*).

4. Ekonomisk påverkan

I dagsläget ersätts privata hemtjänstleverantörer genom fast summa för beviljade hemtjänsttimmar. Ersättning för beviljad tid innebär att utföraren ersätts för den

biståndsbeslutade beviljade tiden för hemtjänstmottagaren. Detta är en uppfattning av tidsomfattning för att kunna tillgodose den enskildes behov och ge individen en skälig levnadsnivå. Ekonomienheten tillsammans med verksamheten räknar upp timersättningen årligen och för upp den till socialnämnden för beslut. För år 2025 är ersättningen 530 kronor för omsorgsinsatser och 410 kronor för serviceinsatser.

Hemtjänsten i kommunal regi får däremot en årlig rambudget som utgår från befintliga volymer. Dessa utgår således inte från beviljad tid, utan från vad egenregin har kostat att utföra under föregående år.

Under 2024 har tekniska förutsättningar för att följa totalt beviljad och utförd tid implementerats. I samband med detta har förvaltningen uppmärksammat att det föreligger en differens mellan beviljad och utförd tid. Att en differens uppstår mellan beviljad och utförd tid utgör snarast en regel då tid beviljas för varje separat insats, så som städning och tillredning av måltid. När insatserna sedan planeras av hemtjänsten kan däremot flertalet insatser samplaneras, exempelvis utförs städning vid samma besök som måltid tillreds, vilket innebär att bland annat tid för resor sparas in. Brukarna å andra sidan får fortfarande sina behov tillgodosedda då grundplaneringen baseras på omvårdnadsbehovet, exempelvis får brukaren fortfarande 6 separata besök för stöd med hygien varje dag om behov föreligger, men andra mindre tidsberoende insatser kan samplaneras med dessa besök. För den kommunala hemtjänsten innebär detta arbetssätt en effektivisering både vad gäller bemanning och kostnader.

Den befintliga ersättningsmodellen blir emellertid problematisk i samband med LOV, då privata företag fakturerar kommunen för beviljad tid. Det innebär således att ett privat företag kan planera utförandet på samma sätt som kommunen och effektivisera sin verksamhet flera timmar per dag, men ändå få ersättning för de timmar som de inte utför något arbete.

Hemtjänsten har idag cirka 2600 beviljade timmar per månad, vilket uppgår till 31 200 timmar per år. Om privata hemtjänstleverantörer exempelvis skulle överta

25% av volymerna skulle de ej utförda timmarna kunna innebära en utökad kostnad för kommunen om 2,44 mnkr per år.

5. Uppdrag om ny ersättningsmodell

Med anledning av ovan ekonomisk identifierad risk beslutade socialförvaltningen under våren 2025 att utse en arbetsgrupp för att ta fram en ny ersättningsmodell. Ersättningsmodellen som förespråkas för att säkerställa korrekt debitering och ersättning innebär att utgå från utförd tid istället för beställd tid.

Utifrån SKR:s beskrivning baseras ersättning för utförd tid på den faktiska tid som lagts ned på hemtjänstinsatser hos hemtjänstmottagaren, ofta kopplat till ett tidredovisningssystem hemma hos den enskilde hemtjänstmottagaren. Ersättningen följer därmed insatsutförandet, men det är inte ovanligt att biståndsbeslutad tid utgör ett maxtak för hur stor ersättning som utbetalas till utföraren.

Utifrån likabehandlingsprincipen bör ersättningsmodellen vara densamma för hemtjänstutförare i kommunal regi respektive privat regi, vilket innebär ett införande av köp- och säljverksamhet. Vidare uppmärksammades att då eventuella privata utförare i dagsläget inte kravställs att använda samma verksamhetssystem som kommunen använder behöver det finnas framtagna arbetssätt för hur de registrerar och redovisar utförd tid.

6. Uppdragets fynd

Vid arbetsgruppens redovisning av uppdraget framkom flertalet risker som skulle kunna bli aktuella vid införande av en ny ersättningsmodell.

6.1 Kostnader för ny ersättningsmodell

Implementering av en ny ersättningsmodell som utgår från utförd tid innebär behov av ytterligare tekniska förutsättningar i form av bland annat nya moduler för att verksamhetssystemet ska kunna jämföra loggade tider mot schablontider och beräkna ersättning utifrån utförd tid. Vid kontakt med leverantör framgår att inköpskostnad för dessa moduler uppskattas till cirka 350 tkr. Konsultkostnad i

samband med införandet uppskattas till cirka 180 tkr. Därutöver tillkommer licenskostnader om 85 tkr som återkommer årligen.

Vidare innebär införandet av köp- och säljorganisation att den administrativa bördan ökar både inom myndighet och kommunal primärvård som köper insatser, och hos hemtjänsten som säljer insatser. De administrativa arbetsuppgifterna består bland annat av genomgång och jämförelse av den utförda tiden jämfört med schablontider, bedömning av fall där den utförda tiden går utöver schablontider, justering av schablontider, fakturering med mera. Förstudien visar att enbart hemtjänstens enhetschefer och planerare kommer behöva lägga ungefär 30 timmar per månad, vilket motsvarar en årlig kostnad om cirka 130 tkr. Därutöver får det antas tillkomma motsvarande behov av arbetstid för myndighet och kommunal primärvård, vilka dock får utrönas när/om studien fortsätter.

6.2 Införande av minutstyrning

Arbetsgruppen lyfte minutstyrning som en identifierad risk. En ersättningsmodell i hemtjänsten som utgår från utförd tid innebär att verksamheten får betalt baserat på hur många minuter personalen faktiskt tillbringar hos brukaren. Detta leder ofta till det som kallas minutstyrning. Anledningen till sambandet är flera, men beror dels på att tiden måste loggas och mätas exakt, scheman detaljplaneras vilket medför att personalens arbete styrs av tid snarare än behov samt att fokus ofta skiftar från kvalitet till tid.

6.3 Påverkan på kvalitet och arbetsmiljö

Bollebygds kommun har idag en hemtjänst i egen regi som är välfungerande. Enligt brukarundersökningar redovisade i Kolada är brukarnöjdheten mycket hög bland hemtjänsttagarna i kommunen. Helhetssyn uppmäts år 2024 till 96%, vilket kan jämföras med rikets resultat om 85%. Fördelat på olika parametrar ses exempelvis ett högt inflytande där att personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål uppmäts till 94%, jämfört med rikets 85%. Detta ligger även i linje med resultatet för hjälpens utförande som uppmäts till 92% jämfört med rikets 84%. Resultatet för bemötande är 100% jämfört med rikets 95%.

Samtidigt som brukarna beskriver en hög kvalitet i utförandet av deras

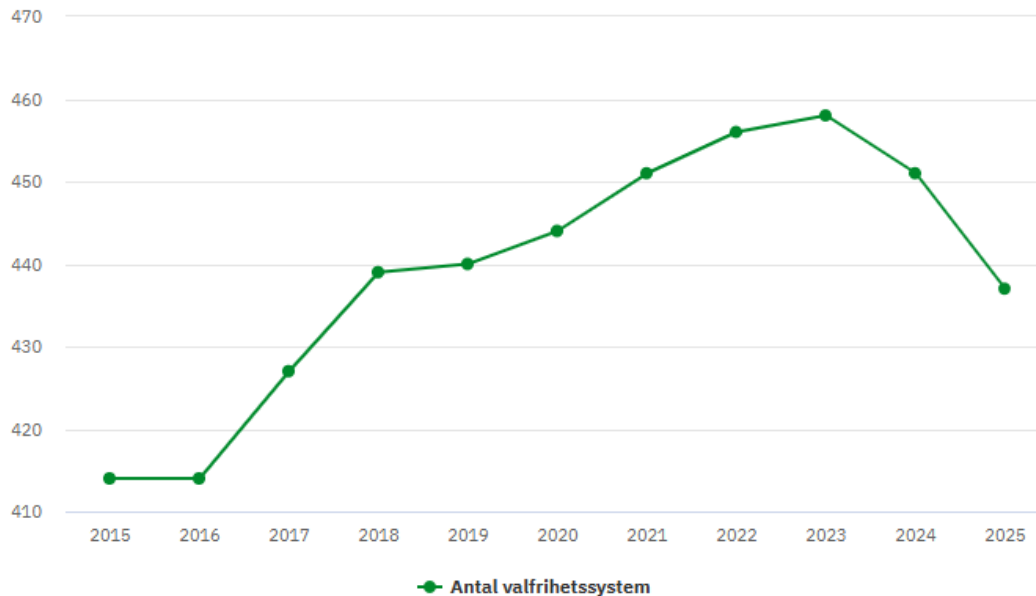
hemtjänstinsatser, ses också en välfungerande arbetsgrupp som till stor del består av personal med många år i hemtjänsten i Bollebygds kommun. Av resultat från medarbetarundersökningen år 2025 redovisas höga siffror. Avseende Hållbart medarbetarengagemang svarar 76% med de högsta betygen 4-5. Fördelat på olika områden svarar 94% att de vet vad som förväntas av dem i sitt arbete, 95% svarar att arbetat engagerar dem och 95% svarar att arbetet upplevs meningsfullt, där samtliga resultat är högre än både resultatet för socialförvaltningen och kommunen i stort.

Vid införande av en ny ersättningsmodell och eventuellt införande av minutstyrning ses stor risk att kvalitet för brukarna påverkas, och att arbetsmiljön för kommunens egen personal försämrars.

Samtidigt ses vissa risker kopplade till privata utförare som även har ett vinstdrivande intresse, där kvalitet kan få stå tillbaka till förmån för pris. Även om det inte är tillåtet att konkurrera direkt med lägre pris (eftersom ersättningen sätts av kommunen), så konkurrerar företag ändå ofta genom att minimera sina kostnader. Det kan exempelvis ske genom färre anställda, sämre anställningsvillkor eller planering.

7. Nationell statistik om LOV

Enligt statistik från Upphandlingsmyndigheten publicerat den 17 juni 2025 kan valfrihetssystem tillämpas på vissa tjänster inom vård och omsorg och vissa tjänster som avser arbetsmarknadspolitiska insatser. År 2025 fanns 437 valfrihetssystem i Sverige, vilket var 14 färre än föregående år. Kommuner har inrättat flest valfrihetssystem där den vanligaste tjänsten avser hemtjänst.

Källa: Upphandlingsmyndigheten 2025. Not: För 2015 och 2016 avser uppgifterna oktober månad. För 2017–2021 avser uppgifterna september månad. För 2022–2025 avser uppgifterna maj månad.

Som ses i tabellen ovan har antal annonserade valfrihetssystem ökat årligen sedan 2016 men började minska 2024 för att sedan minska ytterligare 2025. År 2023 fanns 458 valfrihetssystem och år 2024 minskade dessa till 451, för att sedan ytterligare minska till 437 år 2025.

Ungefär hälften av Sveriges kommuner har LOV. Totalt har 152 av 290 kommuner minst 1 valfrihetssystem år 2025. Andra aktörer som har pågående valfrihetssystem är regionen och Arbetsförmedlingen.

8. Påverkan på den kommunala hemtjänsten

Ersättningsmodellens risker har redan lyfts ovan, och behöver beaktas vid bedömningen av hur LOV påverkar den kommunala hemtjänsten. Införandet av en ny ersättningsmodell är nödvändig om LOV för hemtjänst i Bollebygds kommun kvarstår, då socialnämnden inte har budgetutrymme för de extra timmar som det skulle kosta att ersätta privata hemtjänstleverantörer för. Samtidigt ses risker så som minutstyrning, försämrad kvalitet för brukarna och försämrad arbetsmiljö för personalen inom egen regi. Att förändra ersättningsmodellen på detta sätt är dock enbart nödvändig om LOV kvarstår.

Ytterligare faktorer som bör beaktas är volymerna för hemtjänsten. Små kommuner har få hemtjänsttagare, vilket innebär att det inte finns tillräckligt med underlag för flera utförare att etablera sig samtidigt. Glesbygden innebär dessutom längre körsträckor vilket gör det ännu svårare för företag att gå med vinst. Detta kan förklara det låga intresset hos företagen att etablera sig som hemtjänstleverantörer.

När ett företag begär att få bli leverantör av hemtjänst i Bollebygds kommun innebär det att kommunens egen hemtjänst behöver montera ner i samma utsträckning. Samtidigt föreligger stor kvalitets- och kostnadsrisk för kommunen som har det yttersta ansvaret för brukarna. Att ha det yttersta ansvaret innebär att kommunen är ansvarig för att täcka upp om ett privat företag drar sig ur eller går i konkurs. Det innebär att kommunen inom kort, ibland på dagen, behöver kunna stå redo och tillgodose behov för de brukare som de privata företagen ansvarar för.

9. Bedömning

Lagen om valfrihetssystem inom hemtjänst syftar i grunden till att öka valfriheten och konkurrensen inom offentligt finansierad välfärd. För brukarna innebär det en ökad valfrihet då de själva kan välja sin utförare samtidigt som de har möjlighet att byta utförare om de så önskar. Med ett gediget underlag av hemtjänstutförare kan det ge positiva konkurrenseffekter, exempelvis där privata företag erbjuder personal med diverse språkbakgrund eller andra anpassningar för att möta brukarnas behov och önskemål.

Bollebygds kommun är en mindre kommun med ett relativt stort geografiskt område, vilket innebär att underlaget för hemtjänst dels är begränsat samtidigt som det är geografiskt utmanande rent effektivitetsmässigt. De utmaningar som ses i utförandet av hemtjänst i kommunen tycks även förklara den sparsamma efterfrågan från den privata sektorn. Under de 15 år som kommunen haft LOV för hemtjänst har enbart 3 företag etablerat sig. Ingen av företagen var emellertid verksamma under en längre period, och kommunen har inte haft en privat

hemtjänstutförare sedan 2012-12-01.

Om kommunen väljer att ha kvar LOV för hemtjänst kommer verksamheten behöva gå vidare i arbetet med en ny ersättningsmodell som utgår från utförd tid. Syftet är att säkerställa korrekt debitering för att undvika utökade kostnader för kommunen i längden. Införandet av en sådan ersättningsmodell innebär dock samtidigt kostnader. Dels krävs inköp av tekniska förutsättningar så som nya moduler till verksamhetssystemet samt konsultkostnader i samband med införandet som uppgår till 530 tkr. I detta räknas inte den egna arbetstiden in som kommunen behöver lägga på införandet. Därutöver tillkommer löpande kostnader framgent om 85 tkr. Behov av ytterligare administration har uppmärksammats för att omhänderta uppgifterna i en köp- och säljorganisation, vilket motsvarar 130 tkr enbart inom hemtjänsten. Därutöver tillkommer kostnader som i dagsläget inte går att utröna, så som administration för myndighet och kommunal primärvård samt kostnader för att privat hemtjänstutförare ska kunna logga tider som samkörs med kommunens verksamhetssystem.

Att genomföra implementeringen av en ny ersättningsmodell som utgår från utförd tid kan medföra ett införande av minutstyrning i verksamheten. Minutstyrning skulle kunna påverka kvalitet för brukarna på ett negativt sätt, men även arbetsmiljön för hemtjänstpersonalen. Båda delar bör beaktas särskilt då Bollebygds kommun sett utifrån brukar- och medarbetarundersökningar har ett gott resultat som visar på en välfungerande hemtjänst.

Även den beredskap som åläggs kommunens egen hemtjänst behöver tas i beaktande. Som rapporten beskriver kan privata företag när som helst begära att få bli leverantör av hemtjänst i Bollebygds kommun och överta del av volymerna, vilket innebär att kommunen behöver minska sin personal och verksamhet till återstående volymer. Samtidigt kvarstår det yttersta ansvaret för brukarna, vilket innebär ett krav på kommunen att skyndsamt kunna ta emot brukare om företaget ej längre har möjlighet. Att ha den formen av beredskap sätter höga krav på kommunens personalplanering men även ekonomiska förutsättningar.

Sammantaget ses flera åtgärder, framför allt kopplat till den ekonomiska ersättningsmodellen, som behöver vidtas om LOV för hemtjänst kvarstår i Bollebygds kommun. Åtgärderna är förenliga med diverse risker som har redovisats ovan. Som tidigare nämnts har Bollebygds kommun inte haft en privat hemtjänstutförare under de senaste 13 åren trots att möjlighet funnits för den privata sektorn att ansluta sig. Identifierade åtgärder behöver vidtas oavsett om ett företag är aktivt som hemtjänstutförare eller ej, då kommunen behöver stå redo om ett privat företag begär att ansluta sig. Om LOV kvarstår innebär det således att riskerna kommer påverka den egna verksamheten, samtidigt som kommunen inte får ut nyttan med LOV då det saknas efterfrågan från den privata sektorn.

Utifrån de omständigheter som framkommit i rapporten görs bedömningen att LOV för hemtjänst bör avvecklas i Bollebygds kommun. Bedömningen grundar sig på att underlaget i kommunen är för begränsat och efterfrågan från den privata sektorn är för låg för att kunna motivera de ekonomiska, kvalitetsmässiga och arbetsmiljömässiga konsekvenser och risker som identifierats.

10. Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Bedömningsunderlag

- Valfrihetssystem inom hemtjänsten i Bollebygds kommun, Beslut av Kommunfullmäktige KS2010/54 2010-02-04
- Förfrågningsunderlag BON2018/184
- Valfrihetssystem LOV, SKRs hemsida.
- Ersättningsmodeller, hemtjänst 2024, SKRs hemsida.
- Annonserade valfrihetssystem i Sverige 2025, Upphandlingsmyndighetens hemsida.

- Äldreomsorg brukarbedömning hemtjänst, Kolada jämföraren, Koladas hemsida.
- Medarbetarundersökning hemtjänsten 2025.

§ 6

KS2010/54

Valfrihetssystem inom hemtjänsten i Bollebygds kommun

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2009-09-17 § 126 att ett valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV) ska införas i hemtjänsten i Bollebygds kommun från och med den 1 april 2010. Kommunfullmäktige gav omsorgsnämnden i uppdrag att utreda hur ett valfrihetssystem ska utformas.

Kommunfullmäktige uppdrog åt omsorgsnämnden att närmare utreda och senast till kommunfullmäktiges sammanträde den 10 december 2009 lämna förslag om utformning av ett valfrihetssystem enligt LOV inom hemtjänsten och då särskilt beakta och lämna förslag avseende frågeställningar i omsorgsnämndens yttrande.

Kommunfullmäktige gav vidare omsorgsnämnden i uppdrag att ett år efter införandet utvärdera valfrihetssystemet enligt LOV inom hemtjänsten och rapportera till kommunfullmäktige.

Omsorgsnämnden beslutade 2009-10-29 § 90 att framställa att kommunfullmäktige beslutar:

- 1) Att valfrihetssystemet ska omfatta hemtjänstens service- och omvårdnadsinsatser inklusive delegerad hemsjukvård.
- 2) Att fastställa förslag till förfrågningsunderlag i enlighet med förslag B inklusive bilagor.
- 3) Att kommunen delas upp i tre geografiska områden, för vilka upphandling enligt lagen om offentlig upphandling sker för den kommunala leverantör av hemtjänstinsatser för de brukare som ej väljer leverantör.
- 4) Att fastställa ersättningen för 2010 till 331 kr per utförd timma för såväl kommunens egen regi som externa leverantörer, till detta kommer 6 kronor i momskompensation för externa leverantörer.
- 5) Att uppdra åt omsorgsnämnden att årligen fastställa ersättning per utförd timma och momskompensation för externa leverantörer för 2011 och för följande år.
- 6) Att uppdra åt omsorgsnämnden att till kommunfullmäktige återkomma med förslag till hemtjänsttaxa baserad på utförda timmar, att gälla från och med 1 april 2010.
- 7) Att rätten till tjänstledighet utökas till 12 månader för personal som önskar starta eget för att utföra tjänster inom valfrihetssystemet eller pröva anställning hos annan extern leverantör inom valfrihetssystemet

Kommunfullmäktige beslutade 2009-12-10 § 162 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med uppdrag att komplettera förslaget med statistik över hur reformen har utfallit beträffande antalet alternativa vårdgivare i några kommuner av jämförbar storlek. Med anledning av återremissen föreslås att valfrihetssystemet införs den 1 maj 2010.

För ärendet aktuella handlingar

- Utformning av ett valfrihetssystem inom hemtjänsten i Bollebygds kommun – omsorgsnämndens framställan, 2009-10-29.
- Förfrågningsunderlag, förslag A och B, 2009-10-18.
- Ansökningsformulär, förslag 2009-10-18.
- Kontrakt, förslag 2009-10-18.
- Svar på motion angående kundval inom hemtjänsten, kommunfullmäktiges beslut 2009-09-17 § 126.
- Valfrihetssystem inom hemtjänsten i Bollebygds kommun, kommunfullmäktiges beslut 2009-12-10 § 162.

Beredande organs förslag

- Omsorgsnämnden 2009-10-29 § 90.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott 2010-01-05 § 5.
- Kommunstyrelsen 2010-01-21 § 12.

Yrkande

Christer Johansson (m) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Bente Johansson (m), Barbro Ridell (v) och Peter Rosholm (s) tillstyrker Christer Johanssons yrkande.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att införa valfrihetssystemet från och med den 1 maj 2010.

Kommunfullmäktige beslutar att valfrihetssystemet ska omfatta hemtjänstens service- och omvårdnadsinsatser inklusive delegerad hemsjukvård.

Kommunfullmäktige fastställer förslag till förfrågningsunderlag i enlighet med förslag B inklusive bilagor.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen är leverantör av hemtjänstinsatser för de brukare som ej väljer leverantör.

Kommunfullmäktige ger omsorgsnämnden i uppdrag att utarbeta rutiner för att underlätta för brukare att göra ett aktivt val av offentlig eller privat leverantör. Ambitionen bör vara att samtliga brukare ska göra ett aktivt val.

Kommunfullmäktige fastställer ersättningen för 2010 till 331 kr per utförd timma för såväl kommunens egen regi som externa leverantörer, till detta kommer 6 kronor i momskompensation för externa leverantörer.

Kommunfullmäktige uppdrar åt omsorgsnämnden att årligen fastställa ersättning per utförd timma och momskompensation för externa leverantörer för 2011 och för följande år.

Kommunfullmäktige uppdrar åt omsorgsnämnden att till kommunfullmäktige återkomma med förslag till hemtjänsttaxa baserad på utförda timmar att gälla från och med den 1 januari 2011.

Kommunfullmäktige beslutar att rätten till tjänstledighet utökas till 12 månader för personal som önskar starta eget för att utföra tjänster inom valfrihetssystemet eller pröva anställning hos

annan extern leverantör inom valfrihetssystemet.

Beslutsexpediering
Omsorgsnämnden

11. Ekonomisk redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen - information KS2024/226

§153

KS2024/226

**Ekonomisk redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen -
information****Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner den ekonomiska redovisningen av projekten Tyftet och Bergadalen.

Ärendet

Michael Plogell (FR) föreslår i motion 2024-07-07 att kommunfullmäktige förordnar att projekten Tyftet delar 1-3 och Bergadalen 1-3 redovisas för kommunfullmäktige, vad gäller sistnämnda delprojekt när mellanhavandena med medprojektör avslutats och kommunens fastigheter i projektet avyttrats. Kommunfullmäktige beslutade följande 2025-09-18, § 96; Kommunfullmäktige bifaller motionen och ger kommunstyrelsen i uppdrag att som information redovisa projekten Tyftet och Bergadalen under kommunstyrelsens sammanträde 2025-12-02 och kommunfullmäktiges sammanträde 2025-12-10.

Projektet Tyftet har genomförts och avyttrats i sin helhet, med undantag för två fastigheter: Erikstorp 1:227 och Erikstorp 1:228. Den ekonomiska redovisningen för projektet bifogas.

Projektet Bergadalen har genomförts men är ännu inte fullt ut avyttrat. I den ekonomiska rapporten redovisas hittills upparbetade utgifter samt genomförda försäljningar. För Bergadalen 2 finns även prognostiserade kommande intäkter.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

För Tyftet 1 påbörjades planläggningen 2007-06-28 och vann laga kraft 2011-12-22. Planen möjliggör för cirka 55 bostäder småhustomter.

Tyftet 2/3 (Olofs väg) påbörjade planläggningen 2017-02-27 och vann laga kraft 2018-09-11. Planen möjliggör för cirka 18 bostäder varav 14 är småhustomter och 4 är lägenheter.

Bergadalen påbörjade första planläggningen 2009-06-04 och vann laga kraft 2014-09-24, den andra planläggningen som resulterar till Bergadalen 2/3 påbörjades 2016-04-04 och vann laga kraft 2020-06-10. Planen möjliggör för cirka 83 lägenheter och cirka 65 småhus.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner den ekonomiska redovisningen av projekten Tyftet och Bergadalen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Ekonomisk redovisning av projektet Tyftet och Bergadalen
- Ekonomisk redovisning av exploateringsprojekten Tyftet och Bergadalen
- § 96 Kf Svar på motion (FR) om redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Ekonomisk redovisning av exploateringsprojekten Tyftet och Bergadalen

1 Sammanfattning

Den ekonomiska redovisningen visar att Tyftet-projektet totalt har gett ett positivt kassaflöde på 22,7 miljoner kronor, medan Bergadalen-projektet prognostiserar ett negativt kassaflöde på -8,1 miljoner kronor där framtida intäkter är medräknade. Redovisningen bygger på tillgängliga uppgifter och omfattar inte indirekta effekter eller ej särredovisade kostnader.

Projekt	Totala utgifter (mnkr)	Totala intäkter (mnkr)	Kassaflöde (mnkr)
Tyftet	-30,6	53,3*	+22,7
Bergadalen	-63,5	60,6*	-2,9

*Intäkterna inkluderar både faktiska och prognostiserade framtida intäkter samt uppskattade anslutningsavgifter.

2 Avgränsning

2.1 Kassaflöde kontra bokföringsmässigt resultat

Den här redovisningen kommer fokusera på det kassaflöde som kunnat härledas till projektet via direkt projektredovisning eller andra tillgängliga uppgifter som tydligt kunnat knytas till projektet. Ett uppskattat kassaflöde

avseende framtida försäljning och anslutningsavgift har tagits fram för att ge en bild av projektens möjliga totalekonomi utifrån vad som nu är känt. Med kassaflöde menas pengar in och pengar ut vilket inte alltid är samma som det bokföringsmässiga resultatet. Framför allt anskaffning av tillgångar skiljer sig bokföringsmässigt och kassaflödesmässigt. Den här redovisningen skiljer sig alltså från kommunens bokföringsmässiga resultat under de åren som projekten genomförts. Resultatmässigt i årsredovisningar har exploateringsprojekten i regel givit ett positivt resultat eftersom tomternas försäljningsvärde tas upp som intäkt medan utgifterna för exploateringsprojektet som regel resulterat i anläggningstillgångar vilka skrivs av framåt i tiden. Två undantag för detta är upparbetade kostnader för anläggning av tomter som kostnadsförs vid försäljning av tomt och anslutningsavgifter för VA som intäktsförs under VA-tillgångens livslängd.

2.2 Tillgänglig redovisning

I största mån har tillgänglig redovisning använts i redovisningen av utfallet för projekten. Det innebär att en del kostnader som hade kunnat hänföras till projekten såsom till exempel lönekostnader för projektledning inte finns med bland kostnaderna. Undantag för denna regel har varit anslutningsavgifter för VA där redovisningen inte visat vilka inbetalade anslutningsavgifter som kommit till följd av exploateringsprojekten. Där har i stället uppskattningar baserat på antalet färdigställda och planerade bostäder använts.

I viss mån kan det finnas utgifter knutna till framtagande av detaljplaner i de redovisade kostnaderna. Vad gäller egen personal har inte deras löner fördelats på projekten för tid nedlagd på detaljplanerna. Detta vägs upp av att planavgifter som tagits ut i samband med bygglov inte heller är intäktsförda på projekten.

Utifrån tillgänglig redovisning har inte analys kunnat göras över indirekta ekonomiska konsekvenser av ökad inflyttning. Fler invånare genererar mer

skatteintäkter men också större behov av kommunal service. Vad gäller kostnaden för kommunal service till kommuninvånare förväntas dessa kunna finansieras med skattemedel och beslutade taxor på samma vis som övriga invånares kommunala service. Ett ökat antal invånare tordes dock ge stordriftsfördelar och bättre utnyttjande av resurserna. Å andra sidan innebär kraftig ökning av invånare ofta ökat investeringsbehov. Generellt sett visar tillväxtkommuner en positiv ekonomisk utveckling jämfört med kommuner med sjunkanden invånarantal.

3 Ekonomisk redovisning Tyftet

3.1 Tyftet 1

För Tyftet 1 påbörjades planläggningen 2007-06-28 och vann laga kraft 2011-12-22. Planen möjliggör för cirka 55 bostäder småhustomter. För projektet har det bokförts utgifter på totalt -13,1 miljoner kronor. Hela utgiften för införskaffandet av del av mark Erikstorp 5:12 belastade del ett av projektet. Det kan förmodas att även andra kostnader som bokförts som Tyftet 1 har givit nytta till Tyftet 2 och 3. Intäkter som hör till projektet har uppgått till 10,8 miljoner kronor. Netto innebar alltså Tyftet 1 ett underskott på -2,3 miljoner kronor som kan bero på att kostnader borde ha delats med framtida projekt.

3.2 Tyftet 2

Tyftet 2/3 (Olofs väg) påbörjade planläggningen 2017-02-27 och vann laga kraft 2018-09-11. Planen möjliggör för cirka 18 bostäder varav 14 är småhustomter och 4 är lägenheter. Utgifterna som märkts med Tyftet 2 har uppgått till -12,1 miljoner kronor och intäkterna har uppgått till 29,3 miljoner kronor. Nettovinst blir därmed 17,1 miljoner kronor. Det kan förmodas att sålda tomter som bokförts till Tyftet 2 även avser tomter från Tyftet 1.

3.3 Tyftet 3

Utgifterna som märkts som tillhörande Tyftet 3 har uppgått till -5,4 miljoner kronor och intäkter för sålda tomter är 7,4 miljoner kronor. Total redovisad nettovinst för Tyftet 3 blir då 2,0 miljoner kronor. I projektet färdigställdes två tomter som är kvar i kommunens ägo den ena var tänkt för en framtida gruppbostad. Gruppboستaden har dock i stället byggts på Sockelvägen vilket gör att båda tomterna kan komma att säljas i framtiden.

3.4 Totalt Tyftet

Post	Belopp (mnkr)
Redovisade utgifter	-30,7
Redovisade intäkter (sålda tomter + övrigt)	45,4
Kalkylerade intäkter (anslutningsavgifter)	7,9
Totalt överskott inkl. avgifter	22,7

Noteringar:

- Ingen prognos för framtida försäljningsintäkter av kvarvarande byggrätter är medräknad.

Totala utgifter för hela Tyftetprojektet har uppgått till -30,7 miljoner kronor. Samtidigt har sålda tomter och övriga intäkter uppgått till 45,4 miljoner kronor. Total vinst blir då 14,8 miljoner kronor. De kalkylerade intäkterna för anslutningsavgifter är 7,9 miljoner kronor. Räknas dessa på blir överskottet för totala Tyftetprojekten 22,7 miljoner kronor. Här finns inte någon prognos för framtida försäljningsintäkter av kvarvarande byggrätter medräknat.

4 Ekonomisk redovisning Bergadalen

Bergadalen påbörjade första planläggningen 2009-06-04 och vann laga kraft 2014-09-24, den andra planläggningen som resulterar till Bergadalen 2/3

påbörjades 2016-04-04 och vann laga kraft 2020-06-10. Planen möjliggör för cirka 83 lägenheter och cirka 65 småhus.

4.1 Bergadalen 1

Bergadalens första etapp hade ersättning från exploatören samt tomtförsäljning som genererade intäkter som uppgick till 11,7 miljoner kronor. Därutöver har VA-intäkterna uppgått till 5,9 miljoner kronor enligt kalkylen. Utgifter som redovisats på projektets projektkod har uppgått till -20,6 miljoner kronor. De här intäkterna och utgifterna har bokförts mellan 2009 och 2019.

Från början var det inte tänkt att utgifterna skulle överskrida intäkterna. I stället blev det netto -3,0 miljoner kronor. En del av underskottet skulle kunna hänföras till kommande Bergadalsprojekt då infrastrukturen ger nytta även för de projekten. Hur kostnader och intäkter bokförts mellan etapperna spelar dock inte någon roll vid den sammanställda redovisningen för totala Bergadalsprojektet. Bergadalen 1 blev mer kostsamt än beräknat på grund av svårigheter i de bergiga markförhållandena. Det fanns även missar i planering och projektering av VA och vägar.

4.2 Bergadalen 2

Etapp två i projektet sträcker sig från 2016 och är fram till dags datum inte helt färdigt då tomter ännu är osålda och ytterligare ett slitlager ska läggas på vägen när bostäderna är färdigställda. De allra mesta av utgifterna tordes dock vara utbetalda och en uppskattning av framtida intäkter kan göras baserat på marknadsvärde. Utifrån dagens priser beräknas det extra slitlagret att kosta 1,1 miljoner kronor.

Fram till och med oktober 2025 hade utgifterna uppgått till -41,8 miljoner kronor. Huvudentreprenören VästMark fakturerade -37,4 miljoner av de totala utgifterna. Anbudssumman var ca 10 miljoner kronor lägre men

oförutsedda kostnadsökningar avseende främst markarbeten och indexering av pris gjorde att det slutliga fakturerade priset blev högre.

Vad gäller intäkter är 5,4 miljoner kronor intäktsfört från sex sålda tomter. Även exploatörsbidrag har erhållits från extern exploatör om totalt 6,4 miljoner kronor.

Det finns åtta tomter i kommunal ägo som ännu inte är sålda dessa förväntas inbringa ytterligare 6,9 miljoner kronor vid försäljning. Värdering av tre ej fördelade byggrätter ger möjlig framtida intäkt på 10,8 miljoner kronor. Totalt förväntas intäkterna för exploatörsbidrag och genomförda samt framtida försäljningar landa på 29,9 miljoner kronor.

Därtill kommer intäkter för anslutningsavgifter till kommunalt VA om totalt 13,1 miljoner kronor. Intäkterna för VA och det faktiska priset för försäljning kan komma att ändras beroende på faktiskt försäljningspris och aktuell VA-taxa vid anslutning samt mängden bostadsenheter som ansluts från varje tomt. De uppskattade intäkterna är baserat på dagens VA-taxa och uppskattat marknadsvärde från värderingsfirma. Mängden bostäder är beräknat utifrån att antalet möjliga bostäder som detaljplanen medger utnyttjas till hög grad. Utifrån de här premisserna skulle netto för Bergadalen 2 sluta på -0,1 miljoner kronor.

4.3 Totalt Bergadalen

Post	Belopp (mnkr)
Redovisade utgifter hittills	-62,4
Redovisade intäkter inkl. anslutningsavgifter	29,7
Prognostiserade intäkter (tomter + avgifter)	30,9
Prognostiserade utgifter (vägbeläggning)	-1,1
Totalt prognostiserat kassaflöde	-2,9

Noteringar:

- Räntekostnader på ca 0,6 Mkr/år kapitalkostnader för 30,9 mnkr är **inte** inkluderade.

Totala utgifter som hittills är redovisade för hela Bergadalsprojektet uppgår till -62,4 miljoner kronor. Intäkter inklusive erhållna anslutningsavgifter uppgår till 29,7 miljoner kronor. Ännu ej sålda tomter och debiterade anslutningsavgifter prognostiseras uppgå till ytterligare 30,9 miljoner kronor och utgifter för vägbeläggning förväntas bli -1,1 miljoner kronor. Totalt kommer i så fall projekten ha resulterat i ett negativt kassaflöde på -2,9 miljoner kronor.

Det är osäkert när i tiden de prognostiserade intäkterna kommer att erhållas. Till stor del är det avhängigt utifrån hur räntan och bostadsmarknaden i Bollebygd utvecklar sig närmsta åren. Fram tills kvarvarande tomter är sålda och hela planområdet är bebyggt har projektet medfört ett betydande negativt kassaflöde. Utifrån dagens ränteläge skulle ett lån på 30,9 miljoner kronor innebära räntekostnader på cirka 0,6 miljoner kronor årligen. Den typen av räntekostnader är inte med i den här redovisningen.

§96

KS2024/226

Svar på motion (FR) om redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen**Beslut**

Kommunfullmäktige bifaller motionen och ger kommunstyrelsen i uppdrag att som information redovisa projekten Tyftet och Bergadalen under kommunstyrelsens sammanträde 2025-12-02 och kommunfullmäktiges sammanträde 2025-12-10.

Ärendet

Michael Plogell (FR) föreslår i motion 2024-07-07 att kommunfullmäktige förordnar att projekten Tyftet delar 1-3 och Bergadalen 1-3 redovisas för kommunfullmäktige, vad gäller sistnämnda delprojekt när mellanhavandena med medprojektör avslutats och kommunens fastigheter i projektet avyttrats. Projekten Tyftet del 3 och Bergadalen del 2 och 3 kommer redovisas detaljerat. Tyftet del 1 och 2 samt Bergadalen del 1 kommer redovisas överskådligt. Redovisningen ska genomföras innan årsskiftet 2025/2026. Kommunfullmäktige har överlämnat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att projekten Tyftet och Bergadalen ska redovisas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bifaller motionen och ger kommunstyrelsen i uppdrag att som information redovisa projekten Tyftet och Bergadalen under kommunstyrelsens sammanträde 2025-12-02 och kommunfullmäktiges

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

sammanträde 2025-12-10.

Kommunstyrelsens förslag bifalls av Ulf Rapp (S) och Michael Plogell (FR).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 130 KS Svar på motion (FR) om redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen
- Motion (FR) om redovisning av projekten Tyftet och Bergadalen

Skickas till

Tf plan- och exploateringschef

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

12. Uppföljningsrapport oktober 2025,
Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2025/297

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

Karl Norlander | Redovisningschef

Dnr KS2025/297-1

0734-64 70 23 |

karl.norlander@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Uppföljningsrapport oktober 2025 Bollebygds kommun**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapport oktober 2025 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Förvaltningarna har tagit fram ekonomiska prognoser för 2025. Kommunens helårsprognos är ett resultat på 33,1 mnkr. Det är 15,4 mnkr över budgeterade resultatet på 17,7 mnkr och motsvarar ca 4,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den ofördelade budgeten på 4 mnkr prognosticeras att nyttjas upp till 0,5 mnkr under årets sista månader. Av investeringsbudgeten på 116,2 mnkr så kommer 69,0 mnkr att nyttjas, utifrån vad som nu är känt. I den prognosen kommer investeringsbudget om 25 mnkr för strategiska markinköp vara outnyttjad.

Bedömning

Samtliga nämnder lämnar en prognos som visar på överskott jämfört med budgeterad ram. Därför finns inte några åtgärder rapporterade. Överskott jämfört med årets budget tyder på goda förutsättningar att nå budget i balans även nästa år.

Som nämns i rapporten kan prognosen eventuellt vara försiktig och ett högre resultat skulle kunna redovisas vid årets slut. En förklaring skulle kunna vara att respektive nämnd lämnar en prognos med en liten marginal. När alla marginaler läggs ihop kan resultatet bli en betydande summa.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i frågan bedöms ej påverka barn negativt.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport oktober 2025, Bollebygds kommun 2025-11-17

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Karl Norlander

Redovisningschef

Uppföljningsrapport oktober 2025 för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1	Ekonomiskt utfall och prognos	3
1.1	Resultaträkning	3
1.2	Driftsredovisning.....	4
2	Redovisning per nämnd	5
2.1	Kommunstyrelsen	6
2.2	Utbildningsnämnden	8
2.3	Socialnämnden	10
2.4	Teknik- och servicenämnden	12
2.5	Bygg- och miljönämnden.....	14
3	Investeringar	15
4	Personalstatistik	18

1 Ekonomiskt utfall och prognos

1.1 Resultaträkning

Resultaträkning

	Perioden				Helår			
	2024		2025		2024		2025	
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Verksamhetens intäkter	103,7	113,8	95,3	18,5	127,0	134,3	114,5	19,8
Verksamhetens kostnader	-639,8	-620,8	-634,9	14,1	-774,4	-771,2	-770,9	-0,3
Avskrivningar	-28,0	-34,4	-30,7	-3,6	-33,8	-41,0	-36,9	-4,1
Verksamhetens nettokostnader	-564,1	-541,4	-570,4	29,0	-681,2	-677,8	-693,3	15,4
Skatteintäkter	471,2	491,9	493,8	-1,9	564,7	589,9	592,7	-2,8
Generella statsbidrag & utjämn	109,6	104,3	104,4	0,0	132,0	126,0	125,3	0,7
Verksamhetens resultat	16,7	54,8	27,8	27,0	15,5	38,1	24,7	13,3
Finansiella intäkter	1,1	0,3	0,2	0,1	4,3	3,6	0,2	3,4
Finansiella kostnader	-11,0	-5,7	-6,4	0,7	-13,0	-8,6	-7,2	-1,3
Årets resultat	6,8	49,4	21,6	27,8	6,8	33,1	17,7	15,4

Utfall perioden

Utfallet jämfört med budget för perioden skiljer sig mot prognosen avvikelse mot budget för helåret. Förklaringen är att det finns kostnader som inte blivit bokförda för perioden och kostnadsökningar som föreligger de kommande två månaderna. Den totala prognosen kan ändå vara något försiktig utifrån den totala sammanställningen. Avvikelsen mot periodiserad budget till och med oktober är 27,8 miljoner kronor plus medan den aggregerade prognostiserade avvikelse mot budget är 15,4 miljoner kronor vilket är 12,4 miljoner kronor lägre.

1.2 Driftsredovisning

Driftsredovisning

	Perioden				Helår			
	2024		2025		2024		2025	
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Kommunfullmäktige	-0,9	-1,1	-1,3	0,3	-1,1	-1,3	-1,6	0,3
Revisionsnämnden	-0,6	-0,7	-0,8	0,2	-0,9	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	-0,4	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Överförmyndare	-0,7	-0,7	-0,6	-0,1	-0,8	-0,8	-0,8	0,0
Kommunstyrelsen	-62,7	-60,9	-64,4	3,5	-77,4	-77,4	-78,0	0,6
Utbildningsnämnden	-274,4	-272,4	-281,4	9,1	-338,7	-338,8	-342,1	3,3
Socialnämnden	-187,2	-181,6	-190,5	8,9	-226,2	-225,9	-231,6	5,7
Byggnads- & Miljönämnden	-7,6	-8,2	-9,4	1,2	-10,1	-10,2	-11,5	1,2
Teknik- och servicenämnden	-17,3	-14,4	-21,2	6,8	-24,9	-25,2	-26,2	1,0
Ofördelad budget	0,0	0,0	-3,3	3,3	0,0	-0,5	-4,0	3,5
Pensionsförvaltningen	-19,6	-15,6	-11,3	-4,3	-12,8	-15,1	-13,1	-2,0
Finansförvaltningen Räntor mm.	-2,6	8,7	7,4	1,3	3,9	13,3	9,2	4,1
Skatter och generella bidrag	580,8	596,3	598,2	-2,0	696,2	715,6	718,0	-2,4
Lönerörelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	6,8	49,6	21,4	28,2	6,8	32,6	17,2	15,4

Utfall perioden

Utfall för perioden är något missvisande då inte alla periodiseringar har gjorts till oktoberrapporten. Värt att notera är att utfallet för perioden 2024 var samma som utfallet för helår 2024 vilket tyder på att arbetet med att mer rättvisande resultat även i månadsbokslut har börjat ge resultat.

Prognos helår

Flera nämnder nämner i sin rapportering att de har högre kostnader att vänta årets kommande två månader. Därför blir prognosen för avvikelse mot budget för helåret 15,4 vilket är betydligt lägre än utfallet avvikelse mot budget i nuläget som är 21,4.

Ofördelad budget är outnyttjad hittills i år. I prognosen finns en schablonmässig kostnad på 0,5 miljoner kronor inlagd. Sker inget oförutsett kommer alltså hela budgeten finnas kvar och generera budgetmässigt överskott.

Underskott på pensionsförvaltningen härleds till för lågt budgeterad löneskatt på utbetalda pensioner och högre finansiella kostnader jämfört med tidigare prognoser.

Finansförvaltningens prognos är bättre än utfallet till följd av att finansiella leasingskulden inte är minskad till och med perioden och därför ger missvisande resultat samt att en viss ökning kommer ske vad gäller internränta de sista månaderna.

Skatteprognosen är baserad på SKR:s oktoberprognos. Det är främst slutavräkningen för 2025 som förväntas bli negativ och ger det prognostiserade underskottet mot budget.

2 Redovisning per nämnd

2.1 Kommunstyrelsen

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Kommunstyrelsens ordf	-2,0	-2,1	-2,1	0,0	-2,4	-2,5	-2,5	0,0
Kommunchef	-30,2	-27,6	-29,1	1,5	-36,6	-34,8	-35,1	0,3
Ekonomichef	-15,7	-17,4	-17,8	0,4	-19,4	-21,2	-21,5	0,3
HR-chef	-6,5	-6,9	-8,4	1,5	-8,7	-10,2	-10,3	0,1
Planchef	-8,4	-6,8	-7,1	0,2	-10,2	-8,7	-8,6	-0,1
Summa	-62,7	-60,9	-64,4	3,5	-77,4	-77,4	-78,0	0,6

Utfall perioden

Utfallet för perioden är ett överskott om +3,5 miljoner kronor. Flera enheter förväntar sig större kostnader senare under året som ännu inte har uppstått, till exempel friskvårds bidrag och julklappar. Det innebär att periodens resultat inte ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet.

Sammanfattningsvis är avvikelserna till stor del tidsmässiga och kommer att jämnas ut senare under året.

Prognos helår

Kommunstyrelsens prognos för helåret är ett resultat +0,6 miljoner kronor.

Förändring av prognos från delårsrapport beror i huvudsak på tillköp av kollektivtrafik, vakanser HR/kansli, lägre kostnader lantmäteriet och investeringar som inte kunnat genomföras enligt plan på grund av förseningar i upphandlingsprocessen.

En viss osäkerhet finns kopplat till kostnader för färdtjänst där inte kommunen kan påverka kostnadsutvecklingen i någon större utsträckning och kan påverka helårs prognosen framöver.

Det finns även en osäkerhet över hur det ökade friskvårds bidraget kommer

att påverka nyttjandegraden bland de anställda. Ett möjligt scenario är att ett höjt bidrag skulle kunna innebära att en högre andel anställda utnyttjar bidraget vilket skulle kunna öka kostnaden mer än ram tilldelningen. Denna osäkerhet kan påverka utfallet jämfört med lagd prognos.

Nämndens nettokostnader utifrån prognosen för helåret har inte ökat jämfört med föregående år.

2.2 Utbildningsnämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Nämnd	-0,4	-0,5	-0,6	0,1	-0,7	-0,8	-1,0	0,2
Kultur & Fritid	-8,8	-8,6	-8,2	-0,4	-13,0	-13,0	-12,6	-0,4
Förskola	-48,8	-47,6	-49,2	1,6	-75,9	-76,1	-76,7	0,5
Fritidshem	-13,8	-13,9	-14,6	0,7	-21,6	-21,9	-22,5	0,6
Grundskola	-99,2	-97,2	-99,2	2,0	-155,9	-154,0	-155,0	1,0
Anp. grundskola	-9,6	-9,5	-9,4	-0,1	-15,6	-14,7	-15,0	0,3
Gymnasie	-35,4	-33,8	-36,4	2,6	-53,0	-55,0	-54,8	-0,2
Vuxenutbildning	-1,5	-1,5	-2,7	1,1	-2,1	-2,6	-3,9	1,3
Gemensamt	-0,6	-0,4	-0,4	0,0	-1,0	-0,7	-0,7	0,0
	-218,3	-213,1	-220,8	7,7	-338,7	-338,8	-342,1	3,3

Utfall perioden

Nettokostnaderna har ökat med 0,0 procent jämfört med föregående år. Personalkostnaderna har minskat med 3,2 procent medan köpt verksamhet har ökat med 2,9 procent och övriga kostnader har ökat med 4,1 procent. Bidrag har ökat med 7,1 procent.

Prognos perioden

Prognosen för kultur och fritid, förskola och gymnasium har försämrats sedan delårsbokslutet. För kultur och fritid beror hela underskottet av ökade utbetalningar av aktivitetsbidrag. Förskolans prognos har försämrats till följd av ökade kostnader för köpt verksamhet, där antalet köpta platser har ökat från 28 på vårterminen till 38 platser nu. Verksamheternas kostnader har inte ökat.

Även gymnasiets prognos har försämrats till följd av ökade kostnader för köpta platser, främst på anpassat gymnasium med en fördyrande köpt plats men också på gymnasiet där kostnaderna är något högre än delårsprognos.

Grundskolans prognos har förbättrats sedan delåret och visar nu ett överskott. Främsta skillnad ligger i minskade personalkostnader på

enheterna. Utöver detta kommer också förbättringen från ett statsbidrag som blir högre än tidigare förväntat eftersom skolverket fattat nytt beslut om bidragets storlek. Kostnader för köpt verksamhet prognostiseras bli lägre än vad prognosen sa vid delåret.

Övriga verksamheter är oförändrade eller har en något ökat överskott.

2.3 Socialnämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Nämnden	-0,7	-0,7	-0,7	0,0	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Stab	-12,9	-13,6	-14,7	1,1	-15,6	-16,7	-18,0	1,3
Äldreomsorg	-93,2	-86,8	-91,7	4,9	-112,4	-108,8	-111,4	2,6
Funktionsstöd FS	-36,4	-43,7	-41,1	-2,6	-44,4	-53,0	-50,3	-2,7
Individ & Familjeomsorg IFO	-43,5	-36,9	-41,6	4,7	-52,8	-46,6	-50,4	3,8
Flykting	-0,5	0,2	-0,6	0,8	-0,1	0,0	-0,7	0,8
Summa	-187,2	-181,6	-190,5	8,9	-226,2	-225,9	-231,6	5,7

Utfall perioden

Nettokostnaderna för perioden har minskat med 3 procent jämfört med föregående år. Periodens utfall är betydligt bättre än budget. Den positiva avvikelser mot budget beror främst på verksamhetsområde äldreomsorg och IFO. Inom äldreomsorgen har verksamheten under perioden haft ett flertal vakanser, samt nyttjande av statsbidrag om ca 4 miljoner kronor under perioden. Gällande IFO får de märkbart lägre kostnader genom hemtagning av köpta platser till egen regi.

Prognos perioden

Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat om +5,7 miljoner kronor jämfört mot budget. Prognosen visar på en positiv avvikelse mot budget för alla verksamhetsområden, förutom funktionsstöd.

För Äldreomsorgen går prognosens avvikelse mot budget ner för helåret, jämfört med avvikelser mellan utfall och budget för perioden. Detta beror dels på att flera vakanta platser nu tillsatts, samt att beläggningen på Bollegården har ökat under hösten, vilket även innebär att bemanningen går upp.

Gällande funktionsstöd har verksamheten fått ökade kostnader i samband med öppnandet av ny gruppboende öppnat. Av de kostnader som belastar

det nya boendet finns endast lokalkostnad med i budget, därav stor del av negativ avvikelse mot budget.

Individ och familjeomsorg får genom hemtagning av köpta platser till egen regi, märkbart minskade kostnader. Inom IFO har även statsbidrag nyttjats om 1,7 miljoner kronor under perioden, vilket påverkar prognosens avvikelse mot budget för helår.

2.4 Teknik- och servicenämnden

Utfall

	Perioden				Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Teknik- och servicenämnden	-0,3	-0,3	-0,5	0,2	-0,4	-0,4	-0,6	0,1
Teknik- och serviceförvaltning	-5,4	-5,9	-6,9	0,9	-6,7	-8,2	-8,4	0,2
Fastighet	1,0	1,7	-0,7	2,3	-0,3	-0,8	-1,0	0,2
VA	-9,3	1,9	-0,1	2,0	-13,2	0,6	-0,3	0,9
Gata	0,0	-7,6	-8,1	0,5	0,0	-10,3	-9,7	-0,6
Avfall	-4,6	-0,1	-0,1	0,0	-5,7	0,0	0,0	0,0
Park	0,0	-5,4	-5,3	-0,1	0,0	-6,2	-6,3	0,1
Lokalvård	0,4	0,6	0,2	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
Måltidsenheten	1,0	0,7	0,2	0,5	1,0	0,1	0,0	0,1
Åsastugorna	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-17,3	-14,4	-21,2	6,8	-24,9	-25,2	-26,2	1,0

Utfall perioden

Utfallet för perioden är ett överskott om +6,8 miljoner kronor.

Flera enheter förväntar sig större kostnader senare under året som ännu inte har uppstått. Kapitalkostnaderna har inte bokförts med korrekt internränta under årets första månader, vilket berodde på byte av ekonomisystem. Internräntan kommer att rättas upp under de kommande månaderna och har beaktats i helårs prognos. Internränta belastar främst främst på fastighet och VA.

Det innebär att periodens resultat inte ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet. VA och renhållning har periodiserat framtida intäkter för att ge en mer korrekt bild av periodens ekonomiska resultat.

Sammanfattningsvis är avvikelserna till stor del tidsmässiga och kommer att jämnas ut senare under året.

Prognos perioden

Teknik- och servicenämnden prognostiserar ett helårsresultat +1,0 miljoner kronor.

Jämfört med delårsrapporten indikerar den uppdaterade prognosen en större positiv avvikelse. Förändringen beror främst på färre inköp, lägre prognostiserade kostnader för snöröjning, avsaknaden av ramavtal, mer bidrag på park och vakanser.

I tidigare uppföljningsrapporter har VA/gata prognostiserat ett plus minus noll resultat, för balansering av tjänster mellan VA/gata för att bättre spegla den faktiska fördelningen av personella resurser. Eftersom VA är taxefinansierad går det inte att flytta ramen. VA-enhetens prognos har ökat med +0,3 miljoner kronor, från +0,6 miljoner kronor till +0,9 miljoner kronor från delårsrapporten. Förutom försäljningen av ett gammalt vattenverk och fordon beror ökningen på att fler planerade markarbeten har skjutits upp eftersom ramavtal saknats. Ett nytt avtal för markarbeten är nu på gång. Eftersom VA-verksamhetens resultat 2024 var negativt så skuldförs inte överskottet. Enheten kan därmed göra ett positivt resultat och stärka nämndens resultat för året trots att den är taxefinansierad.

Renhållning har ett strukturellt överskott i verksamheten och prognostiserar en nollprognos. Ett eventuellt överskott flyttas till kommande år vilket är behövligt inför implementering av fyrfackskärl. Kostnader för utsättning och inhämtning av kärl kommer att tas på driften medan inköpen av kärl redovisas som investering.

Åsastugorna prognostiserar ett bokfört resultat +0,1 miljoner kronor. Denna regleras vid årsskiftet till balansen i enlighet med principen som varit de sista åren. Åsastugorna prognostiserar därmed ett resultat i linje med budget.

Nämndens nettokostnader utifrån prognosen för helåret har ökat jämfört med föregående år med 1,2 procent.

2.5 Bygg- och miljönämnden

Utfall

Perioden					Helår			
	2024	2025			2024	2025		
	Utf.	Utf.	Budg.	Avvik.	Utf.	Prog.	Budg.	Avvik.
Bygg och miljö (nämnd)	-0,5	-0,5	-0,5	0,0	-0,6	-0,7	-0,7	0,0
Bygg och miljö (förvaltning)	-7,1	-7,7	-8,8	1,2	-9,6	-9,6	-10,8	1,2
Summa BMN	-7,6	-8,2	-9,4	1,2	-10,1	-10,3	-11,5	1,2

Utfall perioden

Utfallet för perioden är i linje med budget med undantag för bostadsanpassningar där det finns ett överskott mot budget med 1,2 miljoner kronor. Under året har det varit lägre personalkostnader till följd av vakanser men högre kostnader för konsultinsatser jämfört med budget.

Prognos perioden

Prognosen för årets sista två månader är i linje med budget vilket innebär att upparbetat överskott om 1,2 miljoner kronor står kvar. Den största osäkerheten ligger i hur mycket bostadsanpassningar som kommer att betalas ut under sista månaderna. Om de sista månaderna har lägre utbetalningar än föregående år kommer resultatet bli högre än prognostiserat då prognosen bygger motsvarande nivå av utbetalningar som föregående år.

3 Investeringar

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning					
	Budget KF	Justering	Utfall	Prognos	Avvikelse
Reinvestering					
Kommunstyrelsen	4,0		2,2	3,0	1,0
Socialnämnden	1,6		0,3	1,6	0,0
Utbildningsnämnden	1,3		0,9	1,3	0,0
Teknik och Servicenämnd	24,5		15,1	22,4	1,6
<i>Fastighet</i>	<i>10,0</i>		<i>9,2</i>	<i>9,9</i>	<i>0,1</i>
<i>Gata</i>	<i>4,5</i>		<i>3,0</i>	<i>3,3</i>	<i>1,2</i>
<i>Avfall / park*</i>	<i>1,0</i>		<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Vatten och avlopp*</i>	<i>9,0</i>	<i>-0,5</i>	<i>1,9</i>	<i>8,2</i>	<i>0,3</i>
<i>Krisberedskap</i>		<i>0,5</i>	<i>0,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,1</i>
Beslutade projekt					
Elljusspår Rinna	3,0		3,0	3,0	0,0
Solceller	4,7	-1,2	2,9	3,5	0,0
Renovering omklädningsrum idrottshall	4,7		4,4	4,8	-0,1
Vägbelysning	4,0		1,4	2,6	1,4
Frystorkad mat	1,0		0,8	1,0	0,0
Servicebyggnad Åsastugorna	4,8		0,0	0	4,8
Renov. fd vägverket	0	1,2	0,0	0,5	0,7
Digitala vattenmätare*	0,5		0,3	0,4	0,1
Lås- och larmsystem VA-anläggningar*	1,0		0,0	1,0	0,0
Processlösning reningsverk*	5,5		3,5	3,8	1,7
Avläsningsutrustning ÅVC*	0,1		0,0	0,1	0,1
Skola 7-9 förstudie/projektering	5,0		1,4	2,3	2,7
Gruppbostad LSS	23,0		16,0	16,4	6,6
Skolområdet Olsfors	2,0		0,9	0,9	1,1

Summa investeringar	90,7	52,5	69,0	21,8
Strategiska markinköp KS	25	0	0	25
Total investeringsverksamhet	116,2	52,5	69,0	46,8
*avser taxefinansierad verksamhet				

Kommentarer

Vägbelysning

Vattenfall påbörjade bytet i september, vilket är senare än planerat. Arbetet kommer därför inte att slutföras under året, och återstående medel föreslås överföras till 2026 års budget.

Renov. fd vägverket

Avser "vägverkstomten" Töllsjövägen 2 mitt emot Gulf bensinmack. Arbetet planeras att starta i november. Projektet är inte något investeringsprojekt som fullmäktige godkänt 2025. Teknik och Servicenämnden planerade ta medel från Solcellsprojektet som underskred budgeterat belopp.

Servicebyggnad Åsastugorna

Den projektering som gjorts har resulterat i en byggnad som är för kostsam att uppföra. I nuläget är plan att ändra ritningar till en fullgod byggnad som kräver lägre resurser att uppföra.

Skola 7-9

Förstudie är genomförd och just nu pågår arbete med projektering som beräknas bli klart under början av 2026. Förstudie och projektering beräknas i dagsläget understiga de budgeterade 5 miljoner kronorna men det kan fortfarande tillkomma ändrings och tilläggsarbeten inom ramen för uppdraget.

Gruppboende LSS

LSS boendet på Sockelvägen är slutbesiktigat och verksamheten pågår. Ett mindre antal fakturor återstår innan projektet kan slutredovisas.

Skolområde Olsfors

Projektets första del med rivning och förberedande markarbete är genomfört. Det större projektet med att utveckla hela skolområdet inväntar ny detaljplan.

4 Personalstatistik

	Perioden innevarande år			Perioden föregående år		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	555	151	706	561	146	707
Andel tillsvidareanställda (%)	78,6 %	21,4 %	100,0 %	79,4 %	20,7 %	100,0 %
Antal visstidsanställda	30	13	43	39	20	59
Andel visstidsanställda (%)	69,8 %	30,2 %	100,0 %	66,1 %	33,9 %	100,0 %
Antal timavlönade (timmar)	47 214,1	28 810,4	76 024,4	55 089,4	29 524,2	84 613,6
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	1 276,8	1 130,78	2 407,58	1 657,98	1 139,89	2 797,87
Andel tillsvidare m. heltid (%)	92,07 %	97,35 %	93,20 %	91,80 %	94,52 %	92,36 %
Sjukfrånvaro (%)	7,06 %	3,68 %	6,32 %	7,62 %	4,30 %	6,92 %
Sjukfrånvaro över 59 dagar (%)	36,54 %	7,59 %	32,88 %	36,59 %	18,77 %	34,22 %
Sjukfrånvaro under 31 år (%)	6,19 %	3,82 %	5,44 %	4,97 %	5,32 %	5,08 %
Sjukfrånvaro 31-49 år (%)	6,59 %	3,27 %	5,86 %	7,10 %	2,63 %	6,12 %
Sjukfrånvaro över 49 år (%)	7,87 %	4,30 %	7,19 %	8,92 %	6,78 %	8,55 %

Anställda

Antalet tillsvidareanställda medarbetare har minskat med 1 person jämfört med samma period 2024.

Antalet visstidsanställningar har minskat med 16 personer inom kommunen. Minskningen återfinns i hela kommunen men framförallt inom socialförvaltningen.

Arbetade timmar

Antalet arbetade timmar av timavlönade har minskat 2025 med totalt 8 589,11 timmar i jämförelse med samma period 2024. Minskningen finns i

samtliga förvaltningar, störst andel timmar som minskat finns inom utbildningsförvaltningen. IFO står för en ökning av andelen arbetade timmar utförda av timavlönade.

Andelen mer- och övertidstimmar har även den minskat med 390,29 timmar har kommunen minskat sina mer- och övertidstimmar med under perioden. Samtliga förvaltningar utom socialförvaltningen står för minskningen. En potentiell förklaring till ökningen inom socialförvaltningen kan ha att göra med uppsägningen av årsarbetstidsavtalet.

Tillsvidareanställda på heltid

Andelen tillsvidareanställda med heltid har ökat med 0,84 procentenheter inom kommunen. Ökningen kan härledas till hela kommunen med en viss minskning inom kommunstyrelseförvaltningen med 1,63 procentenheter jämfört med samma period 2024.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron i kommunen som helhet har minskat med 0,6 procentenheter jämfört med samma period 2024. Minskningen finns i samtliga förvaltningar. Likaså har den långa sjukfrånvaron minskat, jämfört med föregående år så har den minskat med 1,34 procentenheter.

Den totala sjukfrånvaron för kvinnor har minskat med 0,56 procentenheter och för män 0,62 procentenheter jämfört med föregående års period.

Sjukfrånvaron för båda grupper, mellan 30 och 49 år samt över 50 år, har minskat. När det kommer till gruppen under 29 år så har sjukfrånvaron minskat för män och ökat för kvinnor.

13. Uppföljningsrapport oktober 2025, kommunstyrelsen KS2025/263

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

Anna-Maria Olofsson | Ekonom

Dnr KS2025/263-1

0734-64 70 38 | anna-

maria.olofsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Uppföljningsrapport oktober 2025, kommunstyrelsen**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningsrapport 2025 för kommunstyrelsen.

Ärendet

Efter oktober är kommunstyrelsens utfall -60,9 mnkr vilket är 3,5 mnkr under periodiserad budget. Flera enheter förväntar sig större kostnader senare under året som ännu inte har uppstått. Det innebär att periodens resultat inte ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet.

Till följd av att inte hela ramtilldelningen avseende tillköp av kollektivtrafik förutspås kunna utnyttjas, vakanser och investeringar som ej kunnat genomföras pga. upphandlingsförseningar lämnas en årsprognos på 0,6 mnkr över budgeterat resultat.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport oktober 2025 kommunstyrelsen

Skickas till

Ekonomiavdelningen

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Anna-Maria Olofsson

Ekonom

Gäller för:

Dokumentansvarig:

Utvecklingsledare

Dnr : **KS2025/263**

Uppföljningsrapport oktober 2025, kommunstyrelsenkommunstyrelsen

Drift

Ansvar	Utfall jan-okt	Budget jan-okt	Avvikelse jan-okt	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse helår
KS ordförande	-2,1	-2,1	0,0	-2,5	-2,5	0,0
Kommunchef	-27,6	-29,1	1,5	-34,8	-35,1	0,3
Ekonomichef	-17,4	-17,8	0,4	-21,2	-21,5	0,3
HR chef	-6,9	-8,4	1,5	-10,2	-10,3	0,1
Planchef	-6,8	-7,1	0,2	-8,7	-8,6	-0,1
Summa KS	-60,9	-64,4	3,5	-77,4	-78,0	0,6

Avrundningar förekommer i tabellen. Belopp i mnkr.

Förklaring avvikelse jan-okt:

Flera enheter förväntar sig större kostnader senare under året som ännu inte har uppstått.

Det innebär att periodens resultat inte ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet.

Sammanfattningsvis är avvikelsen till stor del tidsmässig och kommer att jämnas ut senare under året.

Förklaring avvikelse helår:

Kommunstyrelsen prognostiserar ett helårsresultat +0,6 mnkr.

Kommunstyrelsens ordförande

Under kommunstyrelsens ordförande budgeteras kostnader hänförliga till den politiska verksamheten, främst arvoden. Verksamheten prognostiserar ett helårsresultat i linje med budget.

Kommunchefens avdelning

Under kommunchefens avdelning budgeteras flera av de kommunövergripande kostnaderna såsom räddningstjänst, lokaler, färdtjänst och kollektivtrafik. Kommunchefens avdelning rymmer även kanslienheten med tillhörande kanslichef.

Kommunchefens avdelning prognostiserar ett helårsresultat +0,3 mnkr. Överskottet härrör vakans kommunikatör under året, reducerad PO-tillägg och tillköp av kollektivtrafik.

En viss osäkerhet finns här kopplat till kostnader för färdtjänst där inte kommunen kan påverka kostnadsutvecklingen i någon större utsträckning och kan påverka helårsprognosen framöver.

Ekonomiavdelningen

Under ekonomiavdelningen budgeteras kostnader för kommunens ekonomiadministration, upphandling, redovisningsenhet och IT-enhet. Enheten prognostiserar ett helårsresultat +0,3 mnkr.

Överskottet härrör främst IT avdelningen där investeringar ej kunnat genomföras pga. upphandlingsförseningar.

HR-avdelningen

Under HR-avdelningen budgeteras kostnader för kommunens HR-funktion, lönespecialister, fackliga kostnader, samt kostnader för reception. Enheten prognostiserar ett helårsresultat +0,1 mnkr.

Budgetöverskottet härrör vakanser i början av året. Q3 är enheten fullbemannad.

Det finns osäkerhet över hur det ökade friskvårdsbidraget kommer att påverka nyttjandegraden bland de anställda. Ett möjligt scenario är att ett höjt bidrag skulle kunna innebära att en högre andel anställda utnyttjar bidraget vilket skulle kunna öka kostnaden mer än ramtilldelningen. Denna osäkerhet kan påverka helårsprognosen framöver.

Plan och Exploatering:

Här redovisas kostnader för kommunens planarbete samt planerade exploateringsprojekt. Vinst från försäljning av exploateringstomter kommer inte nämnden till godo enligt investeringsriktlinjerna utan hamnar på finansförvaltningen. Även kostnader som hör till kommunens GIS-verksamhet ligger under enheten. Planchef prognostiserar ett budgetunderskott -0,1 mnkr för helåret. Underskottet förklaras av rättegångskostnader samt licenser för kart program. Förklaring till avvikelse från delårsresultat beror på lägre kostnader från Lantmäteriet än tidigare prognostiserat.

Investeringar

	Budget KF	Utfall	Prognos
Reinvesteringar			
IT datorer		1,2	
IT skärmar		0,1	
IT Back up system		0,5	
Raindance		0,4	
Summa reinvestering	4,0	2,2	3,0
Investeringar			
Skola 7-9 förstudie/projektering	5,0	1,4	2,3
Gruppboende LSS	30,0	16,0	16,4
Skolområdet Olsfors	2,0	0,9	0,9
Summa beslutade projekt	37,0	18,3	22,6

Skola 7-9

Förstudie är genomförd och just nu pågår arbete med projektering som beräknas bli klart under början av 2026. Förstudie och projektering beräknas i dagsläget understiga de budgeterade 5 mnk men det kan fortfarande tillkomma ändrings och tilläggsarbeten inom ramen för uppdraget.

Gruppboende LSS

LSS boendet på Sockelvägen är slutbesiktigat och verksamheten pågår. Ett mindre antal fakturor återstår innan projektet kan slutredovisas.

Skolområde Olsfors

Projektets första del med rivning och förberedande markarbete är genomfört. Det större projektet med att utveckla hela skolområdet inväntar ny detaljplan.

Strategiska markinköp

Inga planerade inköp

14. Framtida delägarskap i Gryaab (kf fattar
slutligt beslut) KS2025/138

§155

KS2025/138

Framtida delägarskap i Gryaab AB

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar att kommunens spillvattenhantering ska ske i eget avloppsreningsverk.

Kommunfullmäktige beslutar att inleda processen att utträda som delägare ur Gryaab AB.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsens ordförande Ulf Rapp (S) mandat att inför ägarrådet representera Bollebygds kommuns intressen i utträdesprocessen.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra övriga förberedande åtgärder som krävs för att fullgöra utträdet.

Ärendet

Kommunen är sedan 2019 ägare i Gryaab AB och har därmed förbundit sig via ett aktieägaravtal att avleda sitt spillvatten till Ryaverket när så är möjligt.

Intentionen från början var att bygga spillvattenledningar för anslutning i Härryda kommun och vidare till Ryaverket. Detta visade sig dock bli mycket dyrare än vad som först beräknats och i december 2023 fattade kommunfullmäktige ett nytt inriktningsbeslut som innebar att möjliggöra framtida avloppsrening i egen regi till förmån för avledning till Ryaverket. Då det har funnits oklarheter i möjligheten att få förlängt tillstånd har kommunen valt att avvakta ställningstagandet kring aktieägarskapet trots att inriktningen har varit att avloppsrening i egen regi. Parallellt arbetar Gryaab AB med utbyggnad av Ryaverket i projekt som enligt tidigare beslut kommer kräva aktieägartillskott från delägarna.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Aktieägartillskott måste godkännas av samtliga delägare och tillskottet står i proportion till ägarandelen. Ett fortsatt delägarskap kommer alltså innebära att kommunen kommer behöva skjuta till kapital för att finansiera Nya Rya.

Kommunen har fört dialog med övriga delägarkommuner samt Gryaab AB. Det efterfrågas ett beslut från Bollebygds kommun om man vill kvarstå som delägare, och då också vara med att finansiera Nya Rya, eller utträda och därmed inte vara med i finansieringen.

I april 2025 beviljades kommunens ansökan om tillfälligt miljötillstånd för befintligt reningsverk fram till 2035. Då tillståndet nu är förlängt och kommunen fortsatt har möjlighet att använda befintligt reningsverk behöver kommunen ta ställning till om man ska kvarstå som aktieägare i Gryaab.

I maj 2025 begärde kommunstyrelsen in ett yttrande från teknik- och servicenämnden om verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av utträdet. Svar har nu inkommit och innebär kortfattat att teknik- och servicenämnden föreslår att kommunen ska genomföra avloppsrening i egen regi, initiera utträde ur Gryaab och därmed avstå medfinansiering av Nya Rya. Teknik- och servicenämnden bedömer att eget avloppsreningsverk innebär lägre kostnad och att det finns goda möjligheter att få fortsatt miljötillstånd efter 2035 efter om-/nybyggnation. Nämnden bedömer vidare att drift av ett nytt avloppsreningsverk inte skiljer sig väsentligt från nuvarande verksamhet och att det finns både kompetens och kapacitet att fortsätta driva avloppsrening i egen regi.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunens spillvattenhantering ska ske i eget avloppsreningsverk.

Kommunfullmäktige beslutar att inleda processen att utträda som delägare ur Gryaab AB.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsens ordförande Ulf Rapp (S) mandat att inför ägarrådet representera Bollebygds kommuns intressen i utträdesprocessen.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra övriga förberedande åtgärder som krävs för att fullgöra utträdet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Framtida delägarskap i Gryaab AB
- Teknik- och servicenämnden yttrande kring fortsatt delägarskap i Gryaab AB
- Yttrande angående framtida delägarskap i Gryaab, teknik- och servicenämnden
- § 98 KS Begäran om yttrande från teknik- och servicenämnden kring fortsatt delägarskap i Gryaab AB

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§66

TSN2025/235

Teknik- och servicenämnden yttrande kring fortsatt delägarskap i Gryaab AB

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun ska genomföra avloppsrening i egen regi, initiera utträde ur Gryaab och därmed avstå medfinansiering av Nya Rya.

Ärendet

Bollebygd blev 2019 delägare i Gryaab med utgångspunkten att leda spillvatten via Härryda till Ryaverket. Efter hand har kostnadsbilden och osäkerheterna kring överföringsledningar, transitavtal och kapacitetspassagen under Mölndalsån ökat. Detta föranledde kommunfullmäktiges inriktningsbeslut i december 2023 att möjliggöra avloppsrening i egen regi (KS2023/231–10). I april 2025 förlängdes miljötillståndet för befintligt reningsverk till 2035 vilket ger tillräckligt tidsutrymme för att planera och genomföra en om-/nybyggnation utan att forcera kritiska moment. Övriga delägare i Gryaab efterfrågar nu ett tydligt ställningstagande från Bollebygd om fortsatt ägande eller utträde. Den multikriterieanalys (MKA) som Sweco tog fram (KS2023/231–7) vägde ekonomi, teknik, miljö, sociala aspekter, organisation och genomförandetid och landade i att egen regi sammantaget är mer fördelaktigt, medan Gryaab-alternativet främst är starkare i recipientpåverkan i Bollebygds kommun och dess grannkommuner. MKA:n visar att ombyggnation av Bollebygds avloppsreningsverk (BARV) är ekonomiskt mer fördelaktigt än anslutning till Gryaab när investerings-, drift- och

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

återinvesteringskostnader vägs samman med annuitets- och nuvärdesmetod (ASEK 7.0, 3,5% diskontering). Den översiktliga kalkylen anger en initial investering om cirka 155 mnkr för BARV jämfört med cirka 615 mnkr för överföringsledningar och pumpstationer till Gryaab. Överföringsalternativet innebär dessutom en löpande avgift till Gryaab där Bollebygds andel uppskattats till omkring 1,1% av totalkostnaden och där framtida avgiftsnivå efter utbyggnaden Nya Rya grovt bedömts till cirka 7,8 mnkr per år, samt risk för ägartillskott (KS2023/231–7). Även om alla belopp är behäftade med osäkerhet bedömer förvaltningen att den relativa bilden mellan alternativen inte har förändrats sedan underlaget togs fram. Det kapitalintensiva överföringsalternativet förblir känsligare för prisuppgångar och projektpåslag än en om-/nybyggnation i egen regi, samtidigt som egen regi undviker externa och finansieringsrisker kopplade till Nya Rya. Tillfälligt miljötillstånd till och med 2035 skapar därtill ett tidsmässigt andrum som reducerar risken för dyrt “snabbspår” och gör det möjligt att planera investeringar i BARV på ett sätt som är förenligt med kommunens finansieringsförmåga. Samtidigt kvarstår de väsentliga osäkerheterna i överföringsalternativet vilket talar emot att den ekonomiska rangordningen skulle ha vänt sedan tidpunkten för Swecos utredning. Mot denna bakgrund vidhåller förvaltningen att egen regi är det mest ekonomiskt försvarbara alternativet.

Mot bakgrund av inriktningsbeslutet, den genomförda MKA:n och det förlängda miljötillståndet bedömer förvaltningen att egen regi är den mest ändamålsenliga och ekonomiskt försvarbara lösningen. Förvaltningen gör samtidigt bedömningen att kompetensen för både genomförande och drift kan säkerställas. Sammantaget bör därför rangordningen av de olika lösningarna i KS2023/231–7 kvarstå.

Förvaltningen bedömer vidare sannolikheten att erhålla ett permanent miljötillstånd för den framtida anläggningen som mycket god. Erfarenheterna från

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

det redan beviljade tillfälliga tillståndet har bidragit till en god kännedom om processen, vilket i sin tur stärker förvaltningens förmåga att hantera kommande prövningar.

När det gäller kompetensförsörjningen kan frågan delas upp i två delar: projektfasen och driftsfasen. För driftens del görs bedömningen att den inte kommer skilja sig väsentligt från nuvarande verksamhet, som sedan länge bedrivs i egen regi. Därmed finns både kompetens och kapacitet att fortsätta i samma form.

Projektfasen förväntas inte heller innebära några kompetensglapp. Konsultfirmor kommer att anlitas för att säkerställa nödvändig specialistkunskap, samtidigt som kompetensen inom förvaltningen bedöms vara fortsatt hög. Utöver detta planerar förvaltningen att föra dialog med och göra fältbesök hos andra VA-huvudmän som nyligen byggt liknande anläggningar med syfte att lära och utbyta erfarenheter.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att Bollebygds kommun ska genomföra avloppsrening i egen regi, initiera utträde ur Gryaab och därmed avstå medfinansiering av Nya Rya.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Yttrande angående framtida delägarskap i Gryaab, teknik- och servicenämnden
- Begäran om yttrande från teknik- och servicenämnden angående framtida delägarskap i Gryaab

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- § 98 KS Begäran om yttrande från teknik- och servicenämnden kring fortsatt delägarskap i Gryaab AB

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§98

KS2025/138

Begäran om yttrande från teknik- och servicenämnden kring fortsatt delägarskap i Gryaab AB

Beslut

Kommunstyrelsen begär yttrande från teknik- och servicenämnden angående kommunens intention att utträda ur Gryaab. Yttrandet ska fokusera på verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av ett eventuellt utträde. Yttrandet ska behandlas av teknik- och servicenämnden senast utgången av oktober månad 2025.

Ärendet

Kommunen är sedan 2019 ägare i Gryaab och har därmed förbundit sig via ett aktieägaravtal att avleda sitt spillvatten till Ryaverket när så är möjligt. Intentionen från början var att bygga spillvattenledningar för anslutning i Härryda kommun och vidare till Ryaverket. Detta visade sig dock bli mycket dyrare än vad som först beräknats och i december 2023 fattade kommunfullmäktige ett nytt inriktningsbeslut som innebar att möjliggöra framtida avloppsrening i egen regi till förmån för avledning till Ryaverket.

I april 2025 beviljades kommunens ansökan om tillfälligt miljötillstånd för befintligt reningsverk till 2035. Parallellt arbetar Gryaab med utbyggnad av Ryaverket i projekt som enligt tidigare beslut kommer kräva aktieägartillskott från delägarna. Kommunen har fört dialog med övriga delägarkommuner samt Gryaab. Det efterfrågas ett beslut från Bollebygd om man vill kvarstå som delägare, och då också vara med att finansiera Nya Rya, eller utträda och därmed inte vara med

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

i finansieringen.

Då det har funnits oklarheter i möjligheten att få förlängt tillstånd har kommunen valt att avvakta ställningstagandet kring aktieägarskapet men då tillståndet nu är förlängt behöver kommunen ta ställning till om man ska kvarstå som aktieägare i Gryaab. Kommunstyrelsen bereder för närvarande frågan utifrån ett ägarperspektiv men då ett eventuellt utträde påverkar alternativen för framtida hantering behöver kommunstyrelsen ett yttrande från teknik- och servicenämnden över vilka konsekvenser ett utträde får utifrån ett verksamhetsperspektiv.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen begär yttrande från teknik- och servicenämnden angående kommunens intention att utträda ur Gryaab. Yttrandet ska fokusera på verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av ett eventuellt utträde. Yttrandet ska behandlas av teknik- och servicenämnden senast utgången av oktober månad 2025.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 63 KSAU Begäran om yttrande från teknik- och servicenämnden kring fortsatt delägarskap i Gryaab AB

Skickas till

Teknik- och servicenämnden

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

15. Revidering av delegeringsföreskrifter och delegeringsordning för kommunstyrelsen
KS2023/117

§157

KS2023/117

Revidering av delegeringsföreskrifter och delegeringsordning för kommunstyrelsen

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till reviderad delegeringsordning för kommunstyrelsen. Den reviderade delegeringsordningen börjar gälla från och med 2025-12-15.

Ärendet

Nuvarande delegeringsföreskrifter och delegeringsordning för kommunstyrelsen fastställdes senast i oktober 2024. Kommunstyrelseförvaltningen ser ett behov av att dokumentet revideras på några punkter då en tjänst försvinner från kommunstyrelseförvaltningen (planeringssekreterare). Ny delegat i punkt 6 "Färdtjänst och riksfärdtjänst" blir näringslivsutvecklare. "Parkeringstillstånd" punkt 7 tas bort då ansvaret och verksamheten flyttas över till teknik- och servicenämnden. Även under "Mark och exploatering" föreslås ändringar för att tydliggöra ansvarsområdena. Då punkt 7 försvinner ändras även nummerordningen i delegeringsordningens sista punkter. Ändringsförslagen framgår av färgmarkeringar i dokumentet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till reviderad delegeringsordning för kommunstyrelsen. Den reviderade delegeringsordningen börjar gälla från och med

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

2025-12-15.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning
- Kommunstyrelsens delegeringsföreskrifter och delegeringsordning

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Fastställt:

Kommunstyrelsen 2023-
09-26, § 160

Gäller för: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig: Kanslichef

Reviderad:

2024-02-27, § 26

2024-10-08, § 138

2025-12-02, § xx

Dnr KS2023/117

**Delegeringsföreskrifter och delegeringsordning för
kommunstyrelsen i Bollebygds kommun**

1. Delegeringsföreskrifter

1.1 Delegering och delegeringsförteckning

Enligt kommunallagen kan en nämnd överföra sin beslutanderätt till en delegat. Delegering får ske till ett utskott, en ledamot, en ersättare eller till en anställd, att på nämndens vägnar besluta i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Bestämmelser om delegering finns i kommunallagens 6 kap 37-41 § § och 7 kap 5-8 § §.

Med delegeringsförteckning menas en förteckning över de ärenden nämnden har delegerat.

1.2 Vad kan inte delegeras?

Beslutanderätten får inte delegeras när det gäller

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

1.3 Delegeringsbeslut

Genom att delegera flyttas beslutanderätten från nämnden till delegaten. Delegaten träder helt i nämndens ställe och beslutar i nämndens namn. Nämnden kan inte ändra beslutet. Nämnden kan emellertid återkalla den givna beslutanderätten. Det kan göras generellt för en viss grupp av ärenden, för en viss delegat eller för ett visst ärende. Nämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. Det bör endast ske i ärenden som nämnden bedömer vara av principiell betydelse.

betydelse.

Om delegaten finner att ett ärende inom delegeringsuppdraget är av större vikt eller av principiell betydelse ska ärendet lämnas till nämnden för avgörande och beslut.

1.4 Redovisning av delegeringsbeslut

Alla beslut som fattas med stöd av delegering från nämnden eller förvaltningschefen ska redovisar/anmälas till nämnden vid närmast påföljande sammanträde.

Av beslutet ska det framgå beslutsfattare, beslutsdatum, hänvisning till delegeringsordning och beslutets innebörd (vem/vad det berör).

Anvisningar om hur beslut redovisas till nämnd finns i InfoCaption.

1.5 Vidaredelegering

Förvaltningschefen får vidaredelegera ärenden till underställd anställd.

Nämnden ska ha vetskap om vem som har fått beslutanderätten.

Beslut som fattas efter vidaredelegering anmäls till förvaltningschefen och nämnden. Vidaredelegerad beslutanderätt kan återkallas av såväl förvaltningschefen som nämnden.

1.6 Ersättare för delegat

Vid förfall¹ för delegat övertas delegatens beslutanderätt:

- i första hand av den som förordnats som vikarie på delegatens tjänst.
- i andra hand av delegatens närmaste chef.

Ärenden delegerade till ordföranden handläggs vid förhinder för denne av vice ordföranden.

Vid förfall för förvaltningschefen övertas beslutanderätten i första hand av den som förordnats som vikarie. Om vikarie inte förordnats eller vid jävssituation övertas beslutanderätten av nämndens

ordförande.

1.7 Jäv

Delegat får inte fatta beslut i ärenden där delegaten är jävig. I en jävssituation ska ärendet överlämnas till närmaste chef som då övertar delegatens beslutanderätt i ärendet.

1.8 Verkställighet

Delegering innebär att självständig beslutanderätt förs över från nämnden till delegaten. Föreligger ingen självständig beslutanderätt talar man om ren verkställighet. I sådana ärenden saknas utrymme för självständiga bedömningar. Ofta är frågorna redan reglerade i lag eller avtal, och det är uppenbart att endast ett visst beslut får fattas. Det kan t ex handla om tillämpning av en kommunal taxa. Att exempelvis skicka ut fakturor är ren verkställighet och därför inget delegeringsbeslut.

Verkställighetsbeslut ska inte anmälas till nämnden.

1.9 Överklagan

1.9.1 Förvaltningsbesvär

Förvaltningsbesvär kan anföras över delegeringsbeslut som grundar sig på special- författningar med särskilda regler om hur beslut överklagas. Vid förvaltningsbesvär prövas både lagligheten och lämpligheten av det överklagande delegeringsbeslutet. Domstol kan vid förvaltningsbesvär fatta ett nytt beslut.

Förvaltningsbesvär kan endast anföras av den som personligen berörs av delegeringsbeslutet.

Om delegeringsbeslutet kan överklagas med förvaltningsbesvär ska en överklagande- anvisning bifogas beslutet. Vid förvaltningsbesvär ska skrivelsen med överklagandet lämnas till den myndighet som meddelat beslutet. Den ska ha inkommit till myndigheten inom tre veckor från den dag då klagande fick del av beslutet. Den myndighet som meddelat beslutet prövar om överklagandet har inkommit i rätt tid.

Myndigheten (delegaten) ska ompröva beslutet om det är uppenbart oriktigt och om det snabbt och enkelt kan ändras och ändringen kan ske utan nackdel för part.

¹ Frånvaro från tjänst på grund av t.ex. sjukdom, semester, tjänstledighet, längre tjänsteresa eller liknande.

Om överklagandet inte avvisas och myndigheten inte omprövar sitt beslut ska myndigheten överlämna överklagandet tillsammans med alla handlingar i ärendet till den myndighet som ska pröva överklagandet.

1.9.2 Laglighetsprövning

Laglighetsprövning kan endast anföras av den som är kommunmedlem, d.v.s. folkbokförd, äger fast egendom i kommunen eller är taxerad till kommunalskatt där.

Domstolen prövar endast beslutets laglighet och inte lämplighet.

Överklagandetiden är tre veckor. Tiden för överklagande räknas från den tidpunkt då justeringen av protokollet, från det sammanträde vid vilket delegeringsbeslutet anmäldes, tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.

Om delegeringsbeslutet tagits in i särskilt protokoll räknas tiden (tre veckor) för överklagande från den tidpunkt då justeringen av detta protokoll tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.

1.10 Revidering

Delegeringsordningen ska revideras när förändringar sker som påverkar den, t.ex. ändring i lagstiftning eller organisation. Kommunstyrelsen är ansvarig för att revidering sker och beslutar om ändring i delegeringsordning.

Delegeringsordning

Förkortningar delegater

FC	Förvaltningschef
HrC	HR-chef
KSO/Ordf	Kommunstyrelsens ordförande
KSau	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Kdir	Kommundirektör
EkC	Ekonomichef
PIS	Planeringssekreterare
Nutv	Näringslivsutvecklare
Ksek	Kanslichef/kommunsekreterare
Karkiv	Kommunarkivarie
Upph	Upphandlare (=kommunjurist, upphandlare på KSF)
PIC	Planchef
Säk	Säkerhetschef
GIS	GIS-/mätansvarig
MEX	Mark- och exploateringsingenjör
ITc	IT-chef
RedC	Redovisningschef

Författningar/lagar

FL	Förvaltningslag (2017:900)
FärdtL	Lag (1997:736) om färdtjänst
KL	Kommunallag (2017:725)
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
RiksfL	Lag (1997:735) om riksfärdtjänst
TF	Tryckfrihetsförordning (1949:105)

TrafikF

Trafikförordning (1998:1276)

LOU

Lag (2016:1145) om offentlig

LUF

upphandling

Lagen (2016:1146) om upphandling

LUK

inom försörjningssektorerna

Lagen (2016:1147) om upphandling

ArkivL

av koncessioner

BFS

Arkivlag (1990:782)

FBL

Boverkets föreskrifter och allmänna

PBL

råd

PBF

Fastighetsbildningslag (1970:988)

VMA

Plan- och bygglag (2010:900)

Plan- och byggförordning

JB

(2011:338)

Lag (2023:407) om viktigt

meddelande till allmänheten

Jordabalk (1970:994)

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
----	--------	--------	---------	------------

ALLMÄNT

1	Administrativa ärenden			
1.1	Beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas	KL 6 kap. 39 §	KSO	
1.2	Beslut att inte lämna ut allmän handling	TF 2 kap. 12 § och OSL 6 kap. 4 §	Ksek	Överklagas till kammarrätten. Vid tveksamma fall samråds med Kdir. Utlämnande av allmänna handlingar är verkställighet.
1.3	Pröva om överklagande skett i tid/avvisa överklaganden som inkommit för sent	FL 45 §	Ksek	
1.4	Omprövning av beslut: - beslut fattat av tjänsteperson - beslut fattat av KSau - beslut fattat av KS -	FL 37-39 §	Delegat * KSau KS	*Delegat i ursprungsärendet
1.5	Lämna yttrande med anledning av laglighetsprövning av beslut		Kdir	Det överklagade beslutet ska vara fattat som delegeringsbeslut.
1.6	Föra nämndens talan eller utse och ge fullmakt till ombud att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av olika slag		KSO	

1.7	Avge yttranden till statliga, landstingskommunala eller primärkommunala myndigheter, annan organisation eller enskild i ärenden som inte är av principiell beskaffenhet eller annan större vikt		KSau	
1.8	Beslut om yttranden i gallringsframställningar	ArkivL	Karkiv	
1.9	Beslut om tillsynsföreläggande utifrån arkivlagstiftningen	ArkivL	Karkiv	
1.10	Beslut om vem som ska anses vara ansvarig för arkivering av gemensamma system		Karkiv	
1.11	Upprätta arkivbeskrivning		Karkiv	
1.12	Revidering av dokumenthanteringsplan under förutsättning att inga förändringar av gallringsbestämmelser berörs, eller att det annars inte är av väsentlig påverkan		Karkiv	
1.13	Tillstånd att använda kommunens vapen och logotyp		Ksek	I rollen som kanslichef.

1.14	Skyndsamt beslut om begäran av sändning av ett VMA (=viktigt meddelande till allmänheten)	VMA	Kdir eller Säk	
1.15	Representation och uppvaktning utöver kommunens riktlinjer		Kdir	
1.16	Remittera motion eller medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige till kommunstyrelsen för beredning		KSau	I de fall där synpunkter från annan/andra nämnd/nämnder behöver inhämtas.
1.17	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, utbildningar och dylikt		KSO	
1.18	Beslut om eldningsförbud i kommunen, samt beslut om att eldningsförbud upphör		KSO	
1.19	Beslut om de sökbara projektmedel som finns avsatta i verksamhetsplanen för det gemensamma folkhälsoarbetet med Västra Götalandsregionen		KSau	Verksamhetsplan och verksamhetsberättelse beslutas av kommunstyrelsen.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
2	Personalärenden (nämnd)			Anställa personal (förutom Kdir och FC), besluta om förkortad uppsägningstid, förhandla om avvikelse från arbetstidslagen (ATL), besluta om vikarie för verksamhets-/enhetschef, besluta om anställds ledighet, besluta om anställds deltagande i kompetensutveckling, förhandling vid felaktigt utbetald lön, avgångsförmåner enligt AGF-KL och liknande åtgärder betraktas som verkställighet.
2.1	Förbud mot medarbetares bisyssla		FC	Får ej vidaredelegeras. Samråd med HrC innan beslut.
2.2	Disciplinåtgärd i form av skriftlig varning respektive avstängning med eller utan löneförmåner		FC	Får ej vidaredelegeras. Samråd med HrC innan beslut.
2.3	Uppsägning på grund av arbetsbrist eller personliga skäl		FC	Får ej vidaredelegeras. Samråd med HrC innan beslut.
2.4	Avskedande		FC	Får ej vidaredelegeras. Samråd med HrC innan beslut.
2.5	Överenskommelse om avgångsvederlag motsvarande lön upp till 12 månader		FC	Får ej vidaredelegeras. Samråd med HrC innan beslut
2.6	Förordnande av vikarie för FC för en tid understigande 6 månader		Ordf/ KSO	Samråd med Kdir innan beslut

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
3	Personalärenden (övergripande för Bollebygds kommun)			
3.1	Anställning av kommunchef samt beslut om lön och anställningsvillkor		KS	
3.2	Anställning av förvaltningschef samt beslut om lön och anställningsvillkor		KSau	Förvaltningschef är anställd av kommunstyrelsen. Beslut om anställning görs i samråd med berörd nämnds presidium.
3.3	Förbud mot utövande av bisyssla FC		Kdir	
3.4	Förbud mot utövande av bisyssla Kdir		KSau	
3.5	Avstängning av Kdir eller FC		KSau	
3.6	Uppsägning av personliga skäl eller avsked av Kdir eller FC		KSau	
3.7	Överenskommelse om avgångsvederlag motsvarande lön överstigande 12 månader		Kdir	
3.8	Överenskommelse om avgångsvederlag Kdir och FC		KSau	
3.9	Förhandla om avvikelse från LAS och/eller centrala avtal		HrC	
3.10	Särskild avtalspension		Kdir	Får ej vidaredelegeras. Samråd med HrC innan beslut

3.11	Beslut om stadigvarande förflyttning mellan förvaltningar		HrC	Samråd med berörda FC innan beslut
------	---	--	-----	------------------------------------

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
3.12	Genom kollektivavtal reglera frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare		HrC	
3.13	Beslut om att föra talan i arbetsrättsliga mål i domstol eller i annat sammanhang		HrC	Samråd med KSau innan beslut
3.14	Beslut om stridsåtgärd		KSau	
3.15	Beslut om arbetslivsinriktade rehabiliteringsåtgärder mellan förvaltningar		HrC	Samråd med berörda FC innan beslut
3.16	Beslut om tjänstledighet för FC		Kdir	
3.17	Beslut om tjänstledighet för Kdir		KSau	
3.18	Förordnande av vikarie för Kdir för en tid understigande 6 mån		KSau	
3.19	Förordnande av vikarie för Kdir för en tid överstigande 6 mån		KSau	

3.20	Beslut om löneökningssutrymme vid löneöversynsförhandlingar och övergripande fördelning		KSau	Beslut om löneökningssutrymme fattas av fullmäktige i budgeten varje år
3.21	Beslut om lönestruktur och lönestrategi		KSau	
3.22	Lönesättning vid nyanställning utanför 90:e percentil enligt beslutad lönestruktur		HrC	
3.23	Ny lön vid annan tidpunkt än ordinarie löneöversynstillfälle		HrC	
3.24	Ny lön för Kdir vid årlig löneöversyn		KSau	KSO har lönesamtalet med Kdir
3.25	Särskild pensionslösning till förvaltningschefer		KSau	
3.26	Beslut om befattningsbenämningar		HrC	

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
4	Ekonomiärenden			
4.1	Beslut att avskriva utestående fordringar upp till ett halvt basbelopp per gäldenär och år		RedC	Hos de andra nämnderna ligger ansvaret på respektive FC. FC redovisar delegeringsbeslutet till kommunstyrelsen.
4.2	Beslut om att avskriva utestående fordringar upp till två basbelopp per gäldenär och år		RedC	Gäller hela kommunen.
4.3	Begära indrivning samt ansökan om betalningsföreläggande och handräckning vid myndigheter och domstol		RedC	Inkassering är verkställighet.
4.4	Utse beslutsattestanter		FC	Förteckning över beslutsattestanter ska lämnas till ekonomiavd resp HR-avd
4.5	Upplåning inom av kommunfullmäktige fastställda budgetramar		EkC	I enlighet med kommunens finanspolicy
4.6	Omläggning, konvertering, förlängning och inlösen av lån och krediter som inte medför en höjning av kommunens totala skuld		EkC	I enlighet med kommunens finanspolicy Återrapportering sker i nästkommande uppföljningsrapport (kommunens).
4.7	Placering av kommunens likvida medel samt donationsmedel		EkC	I enlighet med kommunens finanspolicy
4.8	Besluta om borgen vid omplacering av borgenslån		EkC	

4.9	Utdelning ur donationsfonder där stadgar eller liknande föreskrifter inte föreskriver att någon annan ska besluta om utdelning		KSO	
4.10	Företräda kommunen vid exekutiv auktion av fastigheter med lån som omfattas av kommunalt förlustansvar vid statligt reglerade lån för bostadsändamål		EkC	
4.11	Godkänna övertagande och omläggning av lån som omfattas av kommunalt förlustansvar vid statligt reglerade lån för bostadsändamål		EkC	

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5	Inköp/upphandling och försäljning			All upphandling ska ske i enlighet med gällande upphandlings-/inköbspolicy samt riktlinjer för direktupphandling och inköp. Beakta särskilt lagkravet på dokumentationsplikt vid inköp (direktupphandling) över 100 tkr. Avropsanmälan till inköpscentraler är verkställighet.

				Avrop mot ramavtal, inklusive förnyad konkurrensutsättning, är verkställighet. Upphandling/inköp understigande 150 tkr är verkställighet.
5.1	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader. I samband därmed godkänns upphandlingsdokument. a) Upp till 3 gånger tröskelvärdet per upphandlingstillfälle b) Belopp därutöver, samt upphandlingar av strategisk vikt eller politisk karaktär, oavsett värde.	LOU, LUK, LUF	a) EkC b) KSau	Tröskelvärdet som ska användas är tröskelvärdet enligt 5 kap. 1 § LOU för varor och tjänster.
5.2	Fatta tilldelningsbeslut a) Upp till 4 gånger tröskelvärdet per upphandlingstillfälle b) Belopp därutöver, samt upphandlingar av strategisk vikt eller politisk karaktär, oavsett värde.	LOU, LUK, LUF	a) EkC b) KSau	OBS! Se vidare aktuellt kommunstyrelsebeslut om firmatecknare för avtalstecknande. Ingå avtal till följd av antaget anbud är ren verkställighet.
5.3	Anmälan att delta i upphandlingar som genomförs av annan upphandlande myndighet eller inköpscentral.	LOU, LUK, LUF	Upph	Anmälan avser inte fullmakt för tilldelningsbeslut och avtalstecknande.
5.4	a) Beslut att avbryta pågående upphandling.	LOU, LUK, LUF	a) EkC	Efter överenskommelse med ansvarig chef.

	b) Beslut att avbryta då tilldelningsbeslut är fattat av arbetsutskottet.		b) KSau	
5.5	Yttrande gällande överprövning i upphandlingsärende	LOU, LUK, LUF	Upph	Yttrande sker i samråd med ansvarig chef, gällande upphandling som blivit föremål för överprövning.
5.6	Försäljning av lös egendom med försäljningsvärde a) Upp till fem (5) prisbasbelopp, IT-utrustning b) Upp till fem (5) prisbasbelopp, övrigt c) Upp till tio (10) prisbasbelopp		a) ITc b) EkC c) Kdir	Kommunens försäljningar av lös egendom ska präglas av affärsmässighet, konkurrens, saklighet och objektivitet. Försäljning vid mindre värde (10 tkr) är verkställighet. Not: föras in i de andra nämndernas delordningar.
5.7	Inköp av fast egendom	JB	KSau	Markförvärv och inköp av andra fastigheter.

Färdtjänst (färdtjänst och parkeringstillstånd)

6	Färdtjänst			
6.1	Beslut om färdtjänst	FärdtjL 6-9 § §	PIS Nutv	
6.2	Beslut om riksfärdtjänst	RiksfL 4-7 § §	PIS Nutv	
6.3	Beslut om resor till/från arbete eller studier		PIS Nutv	Enligt riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige
7	Parkeringstillstånd			
7.1	Beslut om parkeringstillstånd	TrafikF 13 kap.	PIS	Övergår till TSN fr 2025-12-15

		8 §		
--	--	-----	--	--

Detaljplanering, exploatering och fastighetsbildning

8 7	Detaljplanering			
8.1 7.1	Beslut om att avvisa överklaganden av detaljplaneärenden som inte inkommit i rätt tid		PIC	
8.2 7.2	Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader		PIC	
8.3 7.3	Rätt att teckna plankostnadsavtal		PIC	Under förutsättning att beslut om planuppdrag finns
9 8	Mark och exploatering			
9.1	Köpekontrakt eller överenskommelse om fastighetsreglering till följd av lagakraftvunnen detaljplan: a) Upp till och med 400 tkr. b) Över 400 tkr		a) PIC b) FC	
9.2	Ingå avtal för att försäkra kommunen rätt		PIC, MEX	

	till servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt. Ingå avtal för servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt och arrenden inom kommunens fastigheter med en extern part. Avtal för nyttjanderätt och arrenden av kommunens fastigheter får gälla max i 5 år. Ingå avtal för ändring av sådana befintliga rättigheter. Ingå avtal för att upphäva servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt eller arrenden. Innan ett beslut fattas ska delegaten samråda med eventuellt berörda parter.			
9.3	Framställningar till och yttrande över remisser från lantmäterimyndighet ang. fastighetsbildning, bygglov och dylikt		PIC	
	Mark och exploatering Förslag helt nytt avsnitt nedan			
8.1	Köpekontrakt eller överenskommelse om fastighetsreglering till följd av lagakraftvunnen detaljplan: a) Upp till och med 400 tkr. b) Över 400 tkr		a) PIC b) FC	
8.2	Ingå avtal för att försäkra kommunen rätt till servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt.		PIC, MEX	
8.3	Ingå avtal med extern part för servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt och arrenden inom kommunens fastigheter. Avtal för		PIC, MEX	Vid framttagande av arrenden eller nyttjanderätt ska delegaten samråda med

	nyttjanderätt och arrenden får gälla max i 5 år.			kommunens jurist.
8.4	Ingå avtal för ändring eller upphävande av befintliga servitut, ledningsrätter, nyttjanderätter eller arrenden. Innan beslut fattas ska delegaten samråda med eventuellt berörda parter.		PIC, MEX	Vid ändring eller upphävande av arrenden eller nyttjanderätt ska delegaten samråda med kommunens jurist.
8.5	Framställningar till och yttrande över remisser från lantmäterimyndighet ang. fastighetsbildning, bygglov och dylikt		PIC	
10 9	Förrättningsärenden			
10.1 9.1	Företräda kommunen vid samråd med lantmäterimyndigheten		PIC	
10.2 9.2	Ansöka om förrättning hos lantmäterimyndigheten		PIC, MEX	
10.3 9.3	Godkännande av beslut eller åtgärd för ledningsrätt		PIC	
10.4 9.4	Beslut att påkalla fastighetsreglering som behövs för att mark och vatten ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt	FBL 5 kap. 3 § 3 st	PIC	
10.5 9.5	Beslut att ansöka om fastighetsbestämning	FBL 14 kap. 1a § 1st 3-7	PIC, MEX, GIS	
10.6 9.6	Godkännande av förrättning, förrättningsbeslut eller gränsutmätning	FBL 15 kap. 11 §	PIC, MEX, GIS	
11 10	GIS			
11.1 10.1	Beslut om att teckna avtal om köp, försäljning och nyttjanderätt till databaser och kartprodukter rörande GIS och		PIC	

	geografiska data			
11.2 10.2	Avtal med privat utförare om utstakning och lägeskontroll		GIS	
12 11	Trafik och parkering			
12.1 11.1	Avtal om parkeringsköp (högst 3 platser)		PIC	

16. Risk och sårbarhetsanalys och internkontrollplan, workshop

Nämndens internkontrollarbete för 2026

Risk- och väsentlighetsanalys

Nr.	Risk	Konse-kvens	Sanno-likhet	Total
1	Brister i kontinuitetsplanering/krisplanering	4	3	12
2	Kortare, mindre än ett dygn, strömavbrott/ingen elförsörjning	1	2 <i>Från 3 till 2</i>	2
3	Längre, mer än ett dygn, strömavbrott/ingen elförsörjning	3	2	6
4	Kortare, mindre än ett dygn, dålig eller ingen internetuppkoppling	1	2	2
5	Längre, mer än ett dygn, dålig eller ingen internetuppkoppling	3	2	6
6	Hacker-/cyberattack	4 4	4 <i>Från 3 till 4</i> 1	16 4
	Försök till intrång IT-miljö	1	5	5
7	Otillåtna direktupphandlingar	1	2	2
8	Brist på avtalsföljsamhet	2 <i>Från 3 till 2</i>	2 <i>Från 3 till 2</i>	4
9	Felaktiga utbetalningar och bedrägerier	3	1	3
10	Felaktiga löneutbetalningar beroende på bristande inrapportering/kontroll av chef	2	2	4
11	Liten sårbar förvaltning med många solitära funktioner	2	2	4
12	Vakanta tjänster	2 <i>Från 3 till 2</i>	2 <i>Från 3 till 2</i>	4
13	Utlämnande av känsliga personuppgifter	3	2	6
14	Bristande följsamhet till god redovisningssed	2	2	4
15	Ekonomiska risker i exploateringsprojekt och övriga större projekt (skola, ä-bo m m) Vad är risken? Vad är KS "orolig" för?	3 <i>Från 2 till 3</i>	3 <i>Från 2 till 3</i>	9
16	Brister i kommunens roll som fastighetsägare Fastighetsägare? Byggnader eller vad?	3 <i>Från 2 till 3</i>	3 <i>Från 2 till 3</i>	4
17	Bristande följsamhet till NIS-2 direktivet	4	2	8
18	Prognossäkerhet	1	3	3

Nr.	Risk	Konse -kvens	Sanno -likhet	Total
NY	Ränterisker i takt med ökad belåning <i>(Bollebo)</i>	2	2	4

Detta kom fram vid er senaste WS, men förvaltningen gör bedömningen att det inte hör hemma i risk- och väsentlighetsanalysen och internkontrollplan.

Utdrag ur belastningsregister görs ej - kommunen begär utdrag på det är lagstiftat. Vill vi göra mer får KS lägga ett uppdrag först

Bra upphandlingar med bättre ffu /styrningen från verksamheterna- förhålla sig till LOU. Vill och kan man ändra ska detta göras i upphandlingspolicyn. Stort ansvar ligger på verksamheterna som måste inkomma med bra kravställning inför upphandling

17. Information om kommunens gällande arrenden

	Gatunamn/fastighet	Ändamål	Startdatum	Slutdatum	Uppsägningstid (mån.)	Förlängning (mån.)
Arrenden (TSF fastighet)						
Mark	Lillångsvägen 3 (Flässjum 12:77)		2020-08-01	2025-08-01	3 mån	36 mån
Mark	Lillångsvägen 3 (Flässjum 12:77)		2023-07-01	2024-07-01	3 mån	12 mån
Mark, odlingslotter	Lillångsvägen 10		2024-01-01	2026-12-31	6 mån	12 mån
Mark	Lillångsvägen 3		2024-10-17	2025-08-01	3 mån	12 mån
Arrenden (TSF park)						
Jakträttsavtal		Jakt	2024-06-01	2029-06-01		
Jakträttsavtal		Jakt	2024-06-01	2029-06-01		
Jakträttsavtal		Jakt	2024-06-01	2029-06-01		
Jakträttsavtal		Jakt	2024-06-01	2029-06-01		
Jakträttsavtal		Jakt	2024-06-01	2029-06-01		
Färbetesavtal		Djurhållning	2010-05-18	Löpande		
Färbetesavtal		Djurhållning	2011-04-14	2026-04-14		
Jordbruksarrende		Jordbruk	2018-05-14	2028-06-14		
Arrenden (PLEX)						
Anläggningsarrende	Buagårde 1:2 & 1:9	Transport- och åkerverksamhet	2016-07-01	2026-06-31	6 mån	12 mån
Anläggningsarrende	Buagårde 1:2	Äventyrsbana	2020-12-14	2030-12-13	3 mån	60 mån
Anläggningsarrende	Erikstorp 1:183	Mast med tillhörande teknikbod	2020-08-01	2030-12-30	5 mån	60 mån
Anläggningsarrende	Flässjum 1:102	Camping	1977-11-01	1987-11-01	6 mån	12 mån
Anläggningsarrende	Erikstorp 1:4/ 1:183	Motorikbana	2025-04-01	2030-04-01	3 mån	12 mån
Anläggningsarrende	Erikstorp 1:183	Förvarvsverksamhet med anknäring till radio och telekommunikation	2026-01-01	2030-12-31	12 mån	60 mån
Anläggningsarrende	Flässjum 12:77	Dricksvattenbrunn	2023-04-23	2027-12-31	3 mån	24 mån
Anläggningsarrende	Tölsjö-Stom 1:33	Tankstation	2018-12-01	2023-11-30	6 mån	60 mån
Lägenhetsarrende	Buagårde 1:16	Fotbollsplan + omklädningsbyggnad	1985-07-01	2010-07-01	12 mån	12 mån
Lägenhetsarrende	Erikstorp 1:4	Tillfällig toalett	2020-06-10	2031-06-30	3 mån	12 mån
Lägenhetsarrende	Prästgård 1:5	Skylt	2021-08-28	2024-12-31	3 mån	36 mån
Lägenhetsarrende	Flässjum 12:77	Parkering	2021-01-01	2022-01-01	3 mån	12 mån
Lägenhetsarrende	Rinna 1:4	Tillfällig disposition av industrimark	1997-01-01	1999-01-01	3 mån	12 mån
Lägenhetsarrende	Tubåred 1:1	Badplats	1998-01-01	2006-12-31	6 mån	12 mån
Jordbruksarrende	Kråketorp 1:4	Jordbruksmark	2005-07-01	2010-07-01	12 mån	36 mån
Jordbruksarrende	Kråketorp 1:4	Jordbruksmark	2025-01-01	2028-01-01	3 mån	12 mån
Nyttjanderättsavtal	Getabrohult 2:10	Motocrossbana	2026-01-01	2030-12-31		
Nyttjanderättsavtal	Flässjum 13:1	Boulespel	1999-09-01	2004-09-01	12 mån	60 mån
Nyttjanderättsavtal	Flässjum 3:58	GNSS-station	2016-11-01	2019-10-31	9 mån	36 mån
Nyttjanderättsavtal	Flässjum 3:99	Hembygdsmuseum	2013-12-11	2047-09-30	12 mån	120 mån
Nyttjanderättsavtal	Flässjum 3:99	Markförlagd kanalisering för telekabel	2022-02-28	2072-02-28		
Nyttjanderättsavtal	Kulla 1:42	Markförlagd kanalisering för telekabel	2022-02-28	2072-02-28		
Nyttjanderättsavtal	Flässjum 3:135 och 13:11	Rekreation och friluftaktiviteter	2020-01-01	2025-01-01	6 mån	12 mån
Nyttjanderättsavtal	Fjälla 1:91	Uppsamlingsplats för kärnavfall	2021-07-01	2024-07-01	12 mån	24 mån
Nyttjanderättsavtal	Sjuhäradsleden	Vandringsled	2025-10-01	2026-10-01	6 mån	12 mån
Nyttjanderättsavtal	Getabrohult 2:7 och Låddekärsbu 1:1	Tillfällig väg	2024-01-18	2026-12-31	3 mån	24 mån
Nyttjanderättsavtal	Flässjum 1:173	Tillfällig väg	2025-07-01	2026-11-30	3 mån	12 mån

18. Remiss; nationell plan för
transportinfrastrukturen 2026-2037 - yttrande
till Trafikverket KS2025/258

§158

KS2025/258

Remiss; nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 - yttrande till Trafikverket

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande, skapat 2025-10-28, som sitt eget och skickar det till Trafikverket som Bollebygds kommuns svar på remissen.

Ärendet

2025-09-30 skickade Trafikverket ut remissversionen av den Nationella infrastrukturplanen 2026–2037. Planen uppdateras vart fjärde år på uppdrag av regeringen och beskriver hur den statliga infrastrukturen ska underhållas och utvecklas under de kommande tolv åren. Den redogör för hur resurserna ska fördelas mellan drift och underhåll av statliga vägar och järnvägar, investeringar i statliga transportleder som vägar, järnvägar, farleder och slussar, samt insatser för att minska infrastrukturens miljöpåverkan. Dessutom omfattar den medel till forskning och innovation inom området.

Arbetet med planförslaget för 2026–2037 grundas på de transportpolitiska målen, principerna för infrastrukturplanering, den aktuella infrastrukturpropositionen och regeringens direktiv. Regeringen har i dessa dokument särskilt lyft fram betydelsen av ett väl fungerande underhåll av vägar och järnvägar, att totalförsvarets behov ska tillgodoses samt att investeringarna ska fördelas så att de ger största möjliga samhällsnytta.

En viktig del i att stärka totalförsvaret är att satsa mer på underhåll av infrastrukturen samt på vägar och järnvägar som klarar tyngre och längre fordon.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Underhållet av järnvägen ska intensifieras, med målsättningen att komma ikapp med underhållsbehoven till år 2050. Även det eftersatta underhållet av vägnätet ska åtgärdas under planperioden. Stora investeringar planeras i nya järnvägssträckor och införandet av ett nytt signalsystem för järnvägen. Omkring 80 procent av planens namngivna investeringar riktas till utvecklingen av järnvägen.

En central princip i planförslaget är att varje satsad krona på infrastrukturen ska skapa så stor samhällsnytta som möjligt. Planeringsprocessen är därför uppbyggd i flera steg, där investeringar utreds och prövas innan slutgiltiga beslut tas. Om ett projekt under utredningen visar sig bli för kostsamt i förhållande till nyttan, har Trafikverket i uppdrag att ompröva det. Därför föreslås att vissa investeringar med för låg samhällsnytta tas bort ur den nya planen, vilket frigör resurser till andra satsningar som ger större värde för pengarna.

Remissyttranden ska ha kommit in till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastruktur-departementet) senast 2025-12-30. Kommunstyrelsens förslag till yttrande har skrivits fram av trafikingenjör på teknik- och serviceförvaltningen.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande, skapat 2025-10-28, som sitt eget och skickar det till Trafikverket som Bollebygds kommuns svar på remissen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Remiss; nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 - yttrande till Trafikverket

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Remiss; nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 - yttrande till Trafikverket
- Remiss förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Suzanna Bengtsson | Kanslichef och kommunsekreterare Dnr : **186187**
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Trafikverket

Remiss; nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 - yttrande till Trafikverket

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av regeringen remitteras Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Remissyttranden ska ha kommit in till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast 2025-12-30.

Bollebygds kommun lämnar följande yttrande.

Yttrande

Ny järnväg Göteborg – Borås

Den nya dubbelspåriga järnvägen mellan Göteborg och Borås, inklusive bibanan till Mölnlycke, syftar till att förbättra arbets- och studiependling samt ge möjlighet att resa med tåg till och från Landvetter flygplats. Trafikverket och regionala parter har enats om sträckning och finansiering med byggstart 2029–2031. Bollebygd kommun anser att projektets fulla potential för såväl kommunen som regionen förutsätter att ett tågstopp planeras i Bollebygd. Enligt Trafikverket planeras initialt stationer i Mölndal, vid Landvetter flygplats och i Borås, men man omöjliggör inte framtida stationer i Bollebygd. Ett tågstopp i Bollebygd skulle:

- göra järnvägen lätt tillgänglig för många pendlare och resenärer i kommunen, vilket minskar behovet av bilpendling,
- möjliggöra fler turer och en attraktiv kollektivtrafiklösning i stråket, särskilt i kombination med lokala busslinjer,
- skapa nya förutsättningar för bostads- och verksamhetsutbyggnad och stärka kommunen som en attraktiv pendlingsort mellan Göteborg och Borås,
- bidra till regional arbetsmarknadsintegration och stimulera besöksnäring och näringsliv i kommunen.

Bollebygds kommun vill därför att tågstoppet i kommunen integreras i den fortsatta planeringen och att Trafikverket säkerställer samverkan med kommunen för att stationsläget och järnvägens sträckning harmoniserar med kommunens utvecklingsmål.

Bärighetsåtgärder, BK4 och HCT

Kommunen välkomnar att medlen för bärighetsåtgärder nästan fördubblas till 42 miljarder kronor och att Trafikverket strävar efter att upplåta större delen av vägnätet för BK4. För Bollebygd medför detta att:

- kommunens infrastruktur måste integreras i planeringen så att broar och vägar klarar tyngre och längre fordon, i samarbete mellan stat, region och kommun
- planeringen bör omfatta vägar för High Capacity Transports (HCT) med fordon upp till 34,5 meter för att minska antalet transporter och därmed klimatpåverkan.

Klimatanpassning och ökad rambudget

Översvämningar, värmeböljor och mer intensiva nederbördsperioder ställer nya krav på infrastrukturen. Klimatanpassningsåtgärder måste därför prioriteras. Kommunen uppfattning är att rambudgeten för planen behöver

ökas med 10 % för att skapa ett robust och effektivt väg och järnvägssystem. Den ökade ramen bör särskilt användas för klimatåtgärder, åtgärder som stärker totalförsvarets förmåga och för investeringar som ger stora samhällsnyttor även i mindre kommuner.

Avslutande synpunkter

Bollebygds kommun ser fram emot fortsatt dialog med Trafikverket och regionala aktörer om utformning av den nya järnvägen Göteborg–Borås samt om åtgärder för väg 40, klimatanpassning och bärighetsåtgärder. Genom ett nära samarbete mellan stat, regioner och kommuner kan transportinfrastrukturen utvecklas på ett sätt som gynnar såväl näringsliv som invånare i Bollebygds kommun och hela Sjuhäradsregionen.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Ulf Rapp (S)
Ordförande

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Ärendenummer
TRV 2025/37255
Motpartens ärendenummer
LI2025/01587

Dokumentdatum
2025-09-30

Konfidentialitetsnivå
2 Intern

Mottagare
Enligt sändlista

Kopia till
Trafikverkets generaldirektör
Trafikverkets överdirektör
Diariet
Verksgemensam styrning
GD-sekreterare
Webb- och projektstöd

Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

På uppdrag av regeringen remitteras Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Utöver förslaget till nationell plan remitteras även Trafikverkets redovisning av regeringsuppdraget om att utforma ett stöd till investeringar i ombordutrustning för ERTMS (TRV2025/17432). Redovisningarna är tillgängliga på Trafikverkets webbplats [Nationell plan 2026-2037 - Bransch](#).

Remissyttranden ska ha kommit in till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) **senast den 30 december 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.transport.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2025/01587 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Frågor om förlängd remisstid ställs till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Ärendenummer
TRV 2025/37255
Motpartens ärendenummer
LI2025/01587

Dokumentdatum
2025-09-30

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta. För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter. Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Pär-Erik Westin
Strategisk planerare

par-erik.westin@trafikverket.se
Direkt: 010-123 6157
Mobil: 073-598 4296

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/37255, Motpartens ärendenummer LI2025/01587, Dokumentdatum 2025-09-30, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Pär-Erik Westin
Transportsystemutveckling
Direkt: +46 123 61 57
Mobil: +46 73 598 42 96
par-erik.westin@trafikverket.se

Sida 223 av 296

19. Delårsrapport jan-aug 2025 för SÄRF (kf
fattar slutligt beslut) KS2025/290

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

Suzanna Bengtsson | Kanslichef och
kommunsekreterare

Dnr KS2025/290-6

0734-64 70 10 |

suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Delårsrapport jan-aug 2025 för SÄRF**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för januari-augusti 2025 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Ärendet

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och ansvarar för räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer som är fördelade i samtliga medlemskommuner varav två stationer med heltidsanställd räddningspersonal, 17 stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) och sex räddningsvårn (frivilliga). Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidsanställd räddningstjänstpersonal. Huvudkontoret ligger i Borås.

SÄRF har upprättat en delårsrapport för perioden januari-augusti 2025. Resultatet för perioden visar ett negativt resultat på 7,7 mnkr. Prognosen för hela 2025 är ett negativt resultat på 7,97 mnkr vilket är minus 1,96 mnkr jämfört med budget. Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns främst avseende pensionskostnader, men även på intäktssidan. Förbundet har under perioden även haft ej budgeterade kostnader för ansvarsutredning och provtagningsplan gällande PFAS, samt en rättning i bokföringen som härrör från 2024 om totalt 1,2 mnkr. Ytterligare ej budgeterade kostnader för provtagning, analys och

rapport av PFAS tillkommer under sista tertialen med 0,5 mnkr enligt avtal.

I delårsrapporten anges bl a händelser under året. SÄRF och dess räddningsledningssystem har under 2025 likt 2024 varit förskonat från de riktigt stora och komplexa händelserna. Skogsbrandsäsongen har ur ett nationellt perspektiv varit något mer omfattande än 2024, men de största händelserna har skett i de norra delarna av Sverige. Räddningsledningssystem Älvsborg har haft likvärdigt antal terrängbränder som under 2024. Den händelsetyp som har ökat under 2025 i jämförelse med 2024 är trafikolyckorna, även de med dödlig utgång. Räddningsledningssystemet har återigen hanterat viss skyfallsproblematik. Även om det var något mindre omfattande än under 2024 så får vi förbereda oss för att det kommer vara en händelse som sker alltmer frekvent.

Direktionen har på sammanträde 2025-10-17, § 74, beslutat att enhälligt godkänna delårsrapporten för perioden januari-augusti 2025, och att översända delårsrapporten, bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse, till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag SÄRF 2025-10-17, § 74, delårsrapport daterad 2025-08-31 tillsammans med revisorernas utlåtande.

Skickas till

SÄRF

BOLLEBYGDS KOMMUN

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Tjänsteskrivelse

2025-11-25

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kanslichef och kommunsekreterare

PROTOKOLLSUTDRAG Sida 1 av 1

DIREKTIONEN

Sammanträdesdatum

2025-10-17

§ 74

Delårsbokslut januari – augusti 2025 (Dnr. 2025-000725)

Delårsrapport har upprättats för perioden januari – augusti 2025. Resultatet för perioden visar ett negativt resultat på 7,7 Mnkr. Prognosen för hela 2025 är ett negativt resultat på 7,97 Mnkr vilket är minus 1,96 Mnkr jämfört med budget. Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns främst avseende pensionskostnader, men även på intäktssidan.

Förbundet har under perioden även haft ej budgeterade kostnader för ansvarsutredning och provtagningsplan gällande PFAS, samt en rättning i bokföringen som härrör från 2024 om totalt 1,2 Mnkr. Ytterligare ej budgeterade kostnader för provtagning, analys och rapport av PFAS tillkommer under sista tertialen med 0,5 Mnkr enligt avtal.

Direktionen beslutar enhälligt

att godkänna delårsrapporten för perioden januari – augusti 2025

att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut.

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Ulf Sjösten

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor
2025-11-03.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Delårsrapport
2025-08-31

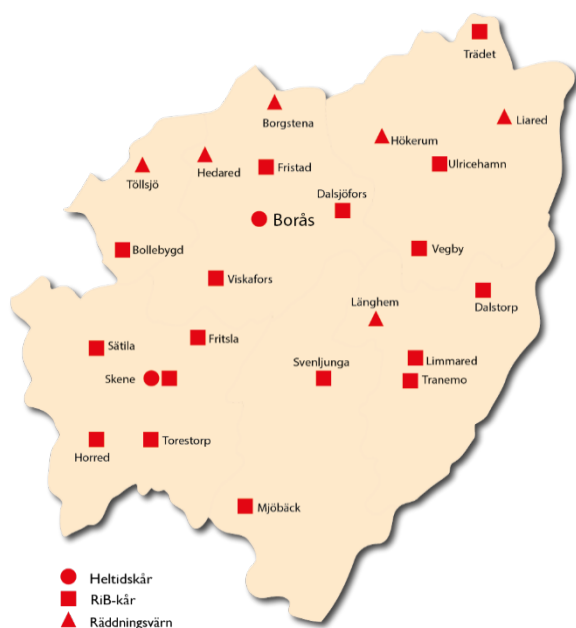
Dokumentnamn:	Giltigt från:
Delårsrapport 2025-08-31	2025-10-17
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Vad vi vill	4
2.1	Våra Säkerhetsmål	4
2.2	Uppföljning av mål	4
2.3	Handlingsprogram.....	4
2.4	Verksamhetsplan och Internbudget	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Händelser av väsentlig betydelse.....	5
3.2	Förväntad utveckling för helåret	7
3.3	Styrning och uppföljning av verksamheten	7
3.6	Risker och möjligheter	12
4	Finansiella rapporter	13
4.1	Periodens resultat	13
4.2	Resultaträkning	14
4.3.	Balansräkning.....	14
5	Noter	14
5.1	Redovisningsprinciper.....	14
6	Driftsredovisning för perioden januari - augusti	15
6.1.	Verksamhetens intäkter.....	15
6.2	Verksamhetens kostnader	15
6.3	Finansnetto	15
7	Investeringsredovisning	16

1 Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och ansvarar för räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer som är fördelade i samtliga medlemskommuner varav två stationer med heltidsanställd räddningspersonal, 17 stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) och sex räddningsvårn (frivilliga). Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidsanställd räddningstjänstpersonal. Vårt huvudkontor finns i Borås där förbundets övningsanläggning också finns invid Guttasjön.

Förbundets geografi med stationernas spridning i de sex kommunerna som utgör SÄRF.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) anger att varje kommun ska anta ett handlingsprogram för förebyggande mot brand och andra olyckor samt för kommunal räddningstjänst. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) handlingsprogram utgår utifrån förbundets uppdrag från medlemskommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Grundläggande är för både den enskilde och samhället, att det inträffar så få olyckor som möjligt och att konsekvensen av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt. Att förebygga olyckor och ge drabbade kunskaper som de behöver för att hantera olyckan kan därför bli avgörande. När individuella resurser inte räcker till ska samhället kunna erbjuda professionella och snabba räddningsinsatser som arbetar i samverkan med varandra.

Räddningstjänstuppdraget regleras i lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förbundsordningen som är den överenskommelse som de sex medlemskommunerna tecknat i detta avseende.

2 Vad vi vill

Problembilder och risker kopplade till räddningstjänst, förbundsordning, nationella mål i LSO, SÄRF:s vision och strategiska inriktningar samt ett antal Säkerhetsmål för perioden 2024 och tills vidare är styrande för verksamheten.

Kopplingarna mellan de olika styrdokumentens mål illustreras nedan. Handlingsprogrammets Säkerhetsmål bryts ner till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som i sin tur formuleras i aktiviteter.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

2.1 Våra Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter och framgår i detalj i uppställningen under punkt 3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål.

2.2 Uppföljning av mål

Säkerhetsmålen, som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

2.3 Handlingsprogram

Handlingsprogrammet utgör ett styrdokument för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) verksamhet från 2024 och tills vidare. Det ska ses som ett övergripande dokument över hur SÄRF arbetar för att uppnå de nationella målen i LSO, nationella strategier utfärdade av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), förbundsmedlemmarnas krav formulerade i förbundsordningen samt den politiska viljan när det gäller att förebygga bränder och andra olyckor som ingår i uppdraget att bedriva en effektiv räddningstjänst.

2.4 Verksamhetsplan och Internbudget

Direktionen fastställde 2024-12-13 Verksamhetsplan och Internbudget för 2025 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets mål tillika en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har brutits ner till förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Händelser av väsentlig betydelse

3.1.1 Övergripande ledning

Utvecklingen går fortsatt framåt med övergripande ledning för svensk kommunal räddningstjänst. SÄRF har haft ett gemensamt räddningsledningssystem, Räddningsledningssystem Älvsborg, med Alingsås-Vårgårda räddningstjänstförbund (AVRF) sen mars 2024. Räddningsledningssystemet innebär att larm och resurser hanteras gemensamt från ledningscentralen i Borås. Samarbetet innebär också att ledningsfunktioner bemannas gemensamt med personer från båda räddningstjänstförbunden.

Räddningsledningssystemet ingår i en räddningsregion, Räddningsregion Västra Götaland. Ingående räddningsledningssystem är utöver räddningsledningssystem Älvsborg även Räddningsledningssystem Fyrbodalen, Räddningsledningssystem Skaraborg och Samhällsskydd mellersta Skaraborg. Under våren har även samarbetet ökat med Hallands system som utgår från ledningscentralen i Halmstad. Hallands ledningssystem ingår inte i räddningsregionen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) valde att efter sin tillsyn under våren 2024 besluta om ett föreläggande mot räddningsledningssystem Älvsborg. Övriga system i räddningsregionen mottog identiska förelägganden. Föreläggandet innebär i korthet att MSB anser att systemet ska ha möjligheten att initialt fördela arbetsuppgifter till en annan fysisk funktion i ledningscentralen. SÄRF valde att överklaga beslutet med hänvisning till att förmågan att initialt fördela arbetsuppgifter finns till de andra ledningscentralerna i räddningsregionen. Avgörandet från förvaltningsrätten väntas under hösten 2025.

Efter ett intensivt arbete att tillsammans skapa och fortsätta utveckla ett räddningsledningssystem tillsammans med AVRF under 2024 så har arbetet under 2025 handlat om att fortsätta utveckla den övergripande ledningen tillsammans med räddningsregionen. Trots att vi väntar på ett svar från förvaltningsrätten så fortsätter vi att utveckla den övergripande ledningen utifrån de visioner och mål som vi själva har för att bedriva en ändamålsenlig och effektiv räddningstjänst.

3.1.2 Händelser under perioden

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och dess räddningsledningssystem har under 2025 likt 2024 varit förskonat från de riktigt stora och komplexa händelserna. Skogsbrandsäsongen har ur ett nationellt perspektiv varit något mer omfattande än 2024, men de största händelserna har skett i de norra delarna av Sverige. Räddningsledningssystem Älvsborg har haft likvärdigt antal terrängbränder som under 2024. Den händelsetyp som har ökat under 2025 i jämförelse med 2024 är trafikolyckorna, även de med dödlig utgång.

Räddningsledningssystemet har återigen hanterat viss skyfallsproblematik. Även om det var något mindre omfattande än under 2024 så får vi förbereda oss för att det kommer vara en händelse som sker alltmer frekvent.

En positiv händelse från tidiga delen av sommaren 2025 är en drunkningsolycka där SÄRF:s räddningsdykare snabbt lyckades hitta en ung person efter ett drunkningslarm till Ramnasjön. Personen togs upp ur vattnet med hjälp av räddningsdykare och SÄRF assisterade även med sjukvårdsinsatser före personen togs med till sjukhus för vidare vård.

SÄRF fortsätter sitt goda samarbete med räddningsregionen och andra omkringliggande räddningsledningssystem. Den mest komplexa händelsen där SÄRF har deltagit på en räddningsinsats vid en annan räddningstjänst är vid branden i torvmosse i Hylte kommun. SÄRF har även varit Västra Räddningsregionen (VRR) behjälplig vid ett par tillfällen. Bland annat genom det avtal med beskjutning av gasflaskor som finns mellan räddningstjänstorganisationerna.

3.1.3 Säkerhetsskydd

Enligt säkerhetsskyddslag 2018:585 samt säkerhetsskyddsförordningen 2021:955 åläggs det SÄRF att vidta förebyggande åtgärder för att:

- skydda mot brott som kan hota Sveriges säkerhet
- skydda hemliga uppgifter som rör rikets säkerhet
- skydda mot terrorism

Ansaret vad gäller säkerhetsskydd regleras även i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd samt offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt säkerhetsskyddslagen samt säkerhetsskyddsförordningen ska den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet utreda behov av säkerhetsskydd. Det åläggs också att verksamheten planerar och vidtar de säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga samt att man kontrollerar det egna säkerhetsskyddet.

Riskbilden för SÄRF förändras i takt med samhället. SÄRF genomför omvärldsbevakning för att möta samhället nu och i framtiden. SÄRF bedriver ett systematiskt säkerhetsskyddsarbete för att säkerställa att verksamheten lever upp till samtliga interna och externa krav avseende säkerhetsskydd.

SÄRF har en av Förbundsdirektören beslutad säkerhetsskyddsanalys i enlighet med säkerhetsskyddslagen och den uppdateras årligen. Parallellt med säkerhetsskyddsanalysen finns det också en säkerhetsskyddsplan som beslutas av SÄRF:s Säkerhetsskyddschef i enlighet med föreskrifterna om säkerhetsskydd. Säkerhetsskyddsplanen uppdateras också årligen.

3.1.4 SÄRF värdorganisation för civilplikten

I december 2024 fattade riksdagen beslut om ett nytt totalförsvarsbeslut för perioden 2025-2030. Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen är ett prioriterat område inom det civila försvaret under försvarsbeslutsperioden 2025–2030. MSB har identifierat att det finns behov av att stärka upp räddningstjänstens arbete med planering och utbildning inför höjd beredskap och krig. Med anledning av detta finansierar MSB, genom överenskommelser (2025-2028), motsvarande en och en halv personell resurs med placering i SÄRF. Planerings- och utbildningsresurser har till uppgift att stödja egen organisation och länets övriga räddningstjänstorganisationer i förberedande planering och utbildning inför och under höjd beredskap.

Den planeringsresurs som tillsatts genom MSB ska stödja SÄRF och länets samtliga räddningstjänster med förberedande planering inför höjd beredskap. SÄRF har under 2025 fortsatt att utveckla planeringen gällande kunskapshöjande åtgärder avseende kontinuitetshantering och krigsorganisation.

Den utbildningsresurs som tillsatts genom MSB ska koordinera utbildning för SÄRF och länets samtliga räddningstjänster inför höjd beredskap. All SÄRF:s uttryckande personal ska under 2025 förberedas mentalt i vad det innebär att arbeta inom räddningstjänsten under höjd beredskap och

krig. Under våren 2025 har större delen av den uttryckande heltidspersonalen genomgått denna utbildning (mindset – krigets kontext). Arbetet med att ta fram instruktörer för RUHB (Räddningstjänst Under Höjd Beredskap) har också påbörjats samt vilka kostnader detta medför för SÄRF.

3.2 Förväntad utveckling för helåret

Prognos för helåret 2025 är minus 7,97 Mnkr och då Internbudgeten är underfinansierad med 6,0 Mnkr beräknas skillnaden mot budget bli minus 1,96 Mnkr.

Prognos helår 2025 Belopp i Tkr	Belopp
Resultat enligt Internbudget	- 6 009
Resultatförsämring	- 1 959
Prognos 2025 helår	-7 968

3.3 Styrning och uppföljning av verksamheten

3.3.1 Intern styrning och kontroll

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål och riktlinjer samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Direktionen ansvarar också för att arbetet med den interna kontrollen utförs tillförlitligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt enligt kommunallag (2017:725) (KL).

Förbundet ska genom att upprätta en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp, enligt en av direktionen årligen fastställd, kontrollplan som följs upp i årsredovisningen.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

3.3.2 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet följer beslutad budget och samtidigt visar att Säkerhetsmål enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor uppfylls. Förbundets Handlingsprogram och uppsatta Säkerhetsmål avser perioden 2024 och tills vidare där målen bryts ner till prestationsmål för varje enskilt år.

Prognos för årets finansiella resultat visar på ett negativt resultat på minus 7,97 Mnkr vilket är en försämring jämfört med budget med minus 1,96 Mnkr.

Försämringen i prognosen beror främst på att den pensionsprognos som låg till grund för budget 2025 gjorde gällande att skuldförändringen i det närmaste skulle bli +/-0. Utfallet i delårsrapporten innebär dock att kostnaden har ökat med 3 Mnkr. Prognosen för årets sista tertiäl gör dock gällande att årets utfall kommer att bli cirka 2 Mnkr högre än budget, vilket även finns beskrivet i punkt 3.6.1.

Detta i kombination med lägre ränteintäkt på koncernkontot, något lägre intäkter i den intäktsfinansierade verksamheten, ej budgeterade kostnader för PFAS som i helårsprognosen beräknas uppgå till cirka 1,2 Mnkr samt en resultatpåverkande rättelse från 2024 gör att underskottet förväntas öka. Säsongsvariationer i lönekostnaden ligger även kvar som en osäker post som kan påverka utfallet på helåret.

Uppfyllandegraden för verksamhetens prestationsmål 2025 prognosticeras till ca 98%.

Förbundets samlade bedömning avseende uppföljning av verksamhet och ekonomi är att målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2025, med hänvisning till att budgeten är underfinansierad från början.

3.3.3 *Finansiellt mål*

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget och Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är ett nollresultat varje enskilt år. Direktionen beslutade 2024-05-31 om en rambudget för 2025 på 201,5 Mnkr vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Internbudget 2025 är underfinansierad med 6,0 Mnkr främst på grund av ökade personalkostnader som tillkommit utöver vad som beräknades enligt PKV i Budgetramen.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2025 på – 7,7 Mnkr.

Prognosen för hela 2025 är ett negativt resultat på 7,97 Mnkr vilket är minus 1,96 Mnkr jämfört med budget.

3.3.4 *Verksamhetens mål*

SÄRF har utvecklat planering och uppföljning av verksamheten genom att bryta ner Handlingsprogrammets Säkerhetsmål till en verksamhetsplan med årliga prestationsmål. Säkerhetsmålen är uppdelade på Före, Under och Efter händelse. Varje Säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används % -andel av färdigställande.

Detaljer om vad som har utförts för att uppnå årets Prestationsmål kommer att redovisas i årets Årsredovisning.

Nedanstående prestationsmål har i snitt uppfyllts till ca 47 % och uppfyllandegraden kommer att öka till 98 % vid årets slut.

3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål

Säkerhetsmål 2025, Före Händelse	Prestationsmål 2025	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2025
Den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	Den enskildes och verksamheters förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information.	45 %	86 %
Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	Effektivisera tillsyns- informations- och rådgivningsarbetet för att stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	31 %	100 %
	Stärka kommunernas kunskap om riskhantering vid detaljplanering samt räddningstjänstens intresseområde i planprocessen.	50 %	100 %
	Bibehålla och stärka relationerna medlemskommunernas byggavdelningar i syfte att i ett tidigt skede påverka och stärka brandskyddet i byggprocessen.	100 %	100 %
Verksamheters förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd	För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att minska risken och hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	35 %	75 %
Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	Information om farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell och tillgänglig.	66 %	100 %
Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad enligt gällande lagstiftning för rengöring (sotning) och brandskyddskontroller	100 %	100 %
	SÄRF ska möjliggöra för enskilda att ha förmåga att rengöra och detektera fel på eldstadsrelaterade uppvärmningsanordningar.	50 %	100 %

Säkerhetsmål 2025, Under Händelse	Prestationsmål 2025	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2025
Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	Räddningstjänstverksamheten ska vara ändamålsenligt ordnad i alla tidsskalor utifrån riskbild och gällande avtal. Räddningstjänstverksamheten ska förberedas i dagliga verksamheten med kvalitetssäkrade utbildningar/övningar, förses med rätt material/utrustning och förtydligas med rutiner och policys. Under insats ska ändamålsenligheten följas upp utifrån nuvarande läge och anpassas genom räddningsledningschefens försorg.	67 %	100 %
	Arbetsmiljön för SÄRF:s medarbetare vid insatser, övningar samt utbildningar ska vara säker.	80 %	100 %
Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av släckvatten och kemikalier vid olyckor	Genomföra kompetensinhämtning och kompetensutveckling om lagar, regelverk, rutiner och metoder för att säkerställa medvetet beslutsfattande vid pågående insats.	60 %	100 %
Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	SÄRF ska vara anpassad enligt gemensamma grunder för ledning och samverkan vid samhällsstörningar och enligt enhetligt ledningssystem (ELS).	60 %	100 %
SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i krig och kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	60 %	100 %
	Lägsta acceptabla nivå för stora påfrestningar i samhället verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	0 %	100 %
Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	SÄRF ska anpassa sin organisation för att hantera tillkommande uppgifter i LSO Kap 8 enligt statliga krav.	50 %	100 %
	SÄRF ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerliga inriktningsbeslut.	30 %	100 %

Säkerhetsmål 2025, Efter händelse	Prestationsmål 2025	Måluppfyllnad per 31 augusti	Prognos helår 2025
Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	Insatsuppföljningar efter inträffade händelser ska genomföras när kriterierna för dessa är uppfyllda, utifrån fastställd rutin	0 %	100 %
Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	SÄRF ska efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	60 %	100 %

Kategori	Måluppfyllnad per 2025-08-31	Prognos utfall för helår
Före händelse	57 %	94 %
Under händelse	52 %	100 %
Efter händelse	30 %	100 %
Totalt	47 %	98 %

Måluppfyllnaden per 2025-08-31 är lägre än önskat vilket beror på att vissa aktiviteter har fått prioriterats ner och därmed inte startats upp ännu, alternativt bortprioriterats helt, vilket fortsatt är en konsekvens av det ändrade schemat för den operativa personalen. Det nya registret NATEV för tillsynsområdet LBE (Lagen om brandfarliga och explosiva varor) har också inneburit att befintlig personal inom det förebyggande området har fått prioritera arbetet på annat sätt.

För helåret uppnår prognosen för en av tre kategorier inte 100 %, vilket precis som i delåret beror på att vissa aktiviteter bortprioriterats helt som en konsekvens av det ändrade schemat för den operativa personalen, samt att NATEV-registret tagit mer resurser i anspråk inom det förebyggande området.

3.4 Utvärdering av Ekonomisk ställning

Förbundets egna kapital uppgick efter 2024 års bokslut till 66,2 Mnkr.

Prognosen för resultat 2025 är minus 7,97 Mnkr och prognosen för Eget kapital per 2025-12-31 är 59,4 Mnkr vilket ska täcka ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser före 1998 samt förbundets risker.

Eget kapital Belopp i Tkr	Belopp
Ingående balans 2025-01-01	67 417
Prognos 2025	-7 968
Utgående balans eget kapital 2025-12-31 prognos	59 449
Ansvarsförbindelse 2025-12-31 prognos	-13 321

3.5 Balanskravsutredning

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

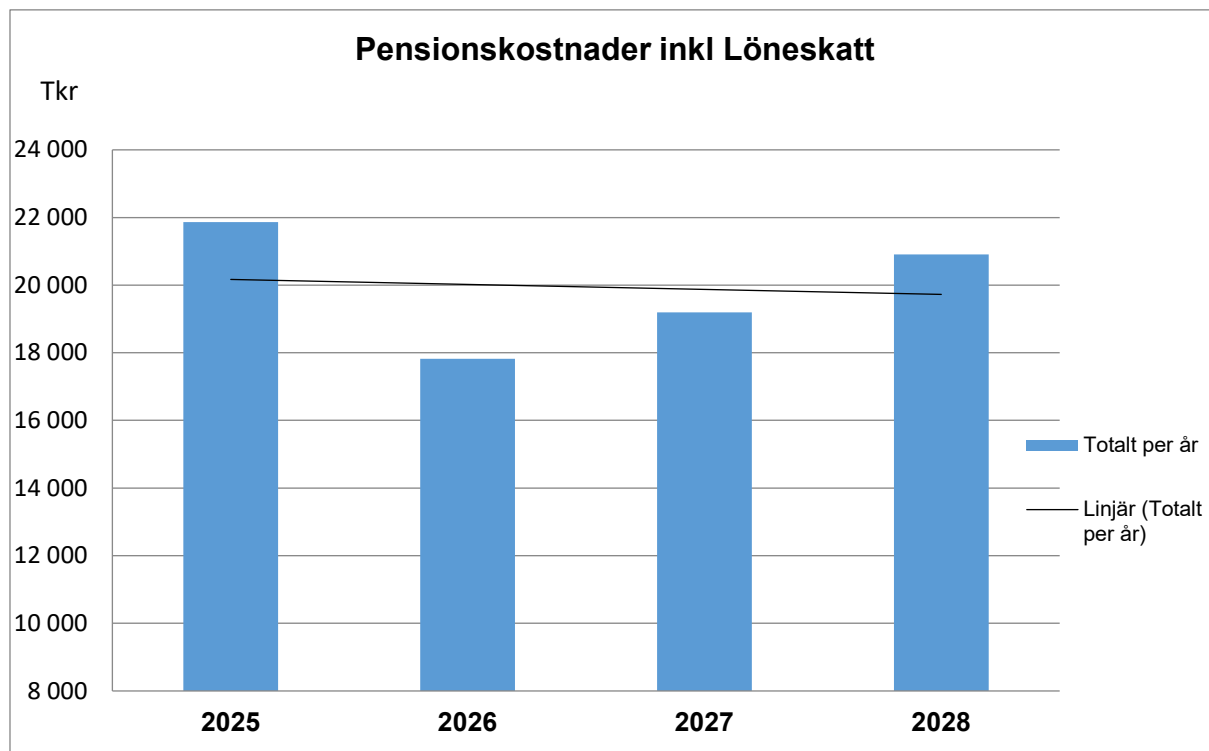
SÄRF har en god soliditet på grund av tidigare års vinster och med en god ekonomisk hushållning bör det egna kapitalet användas till att täcka tillfälliga förluster. Kommunalförbundet redovisar ett prognosticerat balanskravsresultat på -7,97 Mnkr för 2025.

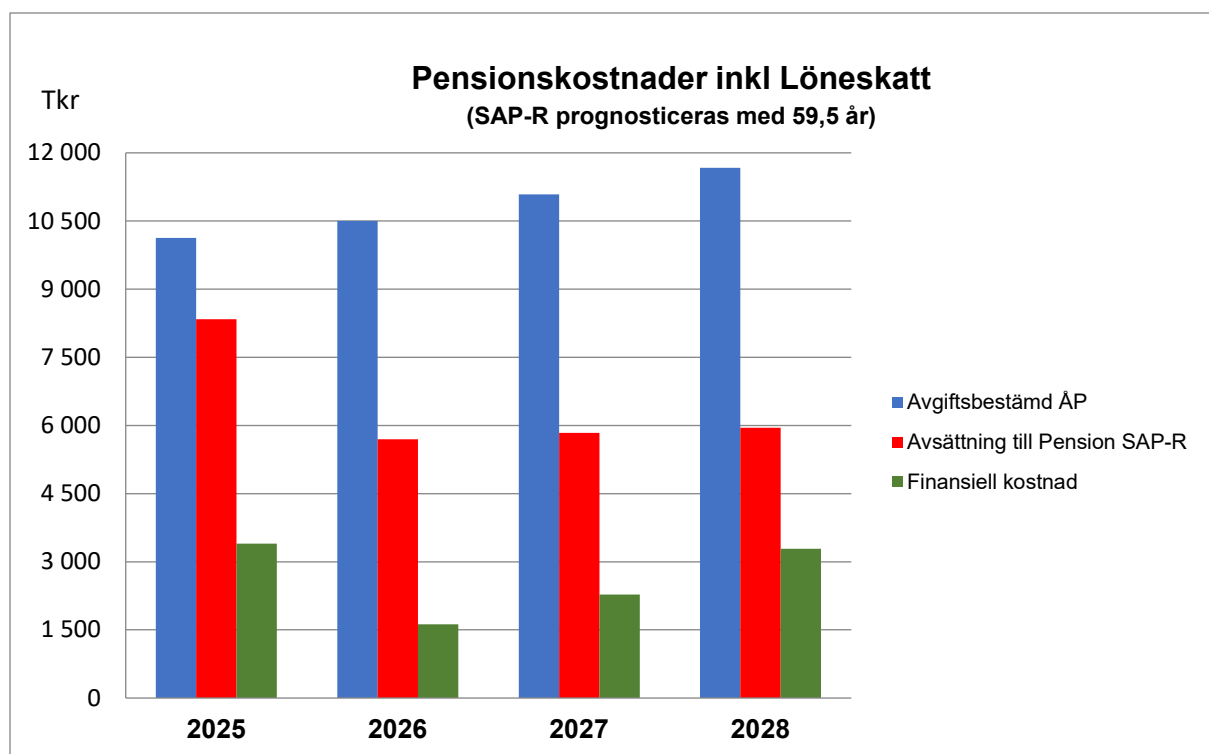
Belopp i Tkr	Belopp
Beräkning av Balanskravsresultat	
Ingående balanskravsresultat från 2024	0
Prognos för årets Resultat 2025	- 7 968
Reducering av jämförelsestörande poster	+ 642
Reducering av samtliga realisationsvinster (FÖRSÄLJNING KLARAVIK)	- 208
Prognos av årets resultat 2025 efter balanskravsjusteringar	- 7 534
Användning av medel från Eget kapital	7 534
Prognos av utgående balanskravsresultat 2025-12-31	0

3.6 Risker och möjligheter

3.6.1 Pensioner

Enligt prognos från KPA per 2025-08-31 beräknas pensionskostnad för 2025 att öka med 2 Mnkr jämfört med budget. Kostnadsökningen beror på att den faktiska skuldförändringen avseende SAP är högre än tidigare prognos.

Slutlig kostnad för helåret 2025 kommer att baseras på prognos från KPA per 2025-12-31.

3.6.2 Självrisk vid stor skada

I händelse av stor skada är SÄRF:s självrisk vid Räddningsinsats 0,02 % av aktuell kommuns sammanlagda skatteunderlag föregående år vilket betyder en risk på max ca 5,1 Mnkr per skada.

4 Finansiella rapporter

4.1 Periodens resultat

Direktionen beslutade 2024-05-31 om en rambudget för 2025 på 201,5 Mnkr vilket är en höjning av medlemsbidraget med 0,6 % från föregående år. Vidare beslutades 2024-12-13 i samband med beslut om förbundets internbudget för 2025, att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet på 6,0 Mnkr varav budgeterat underskott för perioden januari – augusti är 4,0 Mnkr.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2025 om 7,7 Mnkr. Resultatet är därmed minus 3,7 Mnkr jämfört med budget.

Medlemsbidraget har höjts med 0,6 % och verksamhetens nettokostnader har ökat, medan både de finansiella intäkterna och kostnaderna har minskat jämfört med samma period föregående år.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning för perioden Belopp i Tkr	Budget Helår 2025	Budget jan - aug 2025	Utfall jan – aug 2025	Utfall jan – aug 2024	Prognos Helår 2025
Verksamhetens intäkter	31 031	20 687	20 141	20 256	31 239
Verksamhetens kostnader	-226 430	-150 953	-154 312	-150 527	-229 048
Avskrivningar	-11 510	-7 673	-7 090	-5 801	-11 510
Verksamhetens Nettokostnader	-206 909	-137 939	-141 261	-136 072	-209 319
Medlemsbidrag	201 515	134 343	134 343	133 543	201 515
Finansiella intäkter	2 700	1 800	1 682	2 832	2 582
Finansiella kostnader	-3 315	-2 210	-2 500	-6 399	-2 746
Resultat	-6 009	-4 006	-7 736	-6 096	-7 968

4.3. Balansräkning

Balansräkning Belopp i Tkr	2025-08-31	2025-01-01
Maskiner och inventarier	70 998	72 749
Pågående investering	2 180	3 690
Långfristiga fordringar	0	0
Anläggningstillgångar	73 177	76 439
Kortfristiga fordringar	7 965	10 583
Kassa och Bank	118 079	111 110
Omsättningstillgångar	126 044	121 693
SUMMA TILLGÅNGAR	199 221	198 132
Ingående Eget kapital	-67 417	-66 221
Resultat	7 736	-1 197
Eget Kapital	-59 682	-67 417
Avsättningar	-96 660	-91 356
Kortfristiga skulder	-42 879	-39 358
Skulder	-42 879	-39 358
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-199 221	-198 132
Ansvarsförbindelse	13 321	11 757

5 Noter

5.1 Redovisningsprinciper

Samma redovisnings- och värderingsprinciper har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Budgetuppföljning för utfall i jämförelse med internbudget visar på avvikelser som hänförs till säsongsvariationer, budget är jämnt fördelad över årets månader men utfall sker till stor del under vår och höst.

6 Driftsredovisning för perioden januari - augusti

6.1. Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är lägre än Internbudget trots försäljning av anläggningstillgångar samt något högre intäkt från avtalskunder, vilket till största delen beror på lägre andel intäktsfinansierad verksamhet.

6.2 Verksamhetens kostnader

Personalkostnader är högre än internbudget på grund av säsongsvariation men också på grund av att KPAs pensionsprognos på delåret är underbudgeterad med 24 %, något som enligt årsprognosen kommer att hålla i sig men minska till 10%.

Kostnaderna för material och tjänster per 2025-08-31 inkluderar ej budgeterade kostnader för ansvarsutredning och provtagningsplan gällande PFAS, samt en rättning i bokföringen som härrör från 2024 om totalt 1,2 Mnkr. Ytterligare kostnader för lokaler samt för provtagning, analys och rapport av PFAS tillkommer under sista tertialen.

Avskrivningar är lägre än budget, då antalet aktiverade investeringar ännu inte är i nivå med budget, men förbundet har många investeringar på gång och avskrivningarna kommer att öka under hösten.

6.3 Finansnetto

De finansiella intäkterna avser avkastning på förbundets likvida medel. Förbundets medel är inlånade till Borås Stads koncernkonto och budgeträntan för 2025 är 2,75%, medan inlåningsräntan prognostiseras till 2,10 % för de sista fyra månaderna av 2025. Detta är i linje med ränteutvecklingen tidigare under året och leder till att ränteintäkterna inte kommer att nå upp till budget vid årets slut.

De finansiella kostnaderna utgör till största delen ränta på pensionsskulden för värdesäkring av tidigare avsättningar, vilka har ökat under året.

7 Investeringsredovisning

Förbundets investeringar består till största delen av fordon och materiel för den operativa verksamheten. Vid bildandet av SÄRF bestämdes det att förbundet inte ska äga några fastigheter utan detta är en uppgift som kvarstår för respektive medlemskommun. I undantagsfall görs investeringar i inventarier som är kopplat till lokaler och övningsanordningar.

Investeringar görs efter en långsiktig plan för att på det sättet säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Förbundets befintliga anläggningstillgångar med värde som uppgår till väsentligt belopp består framför allt av brandbilar. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Årets investeringar Belopp i Tkr	Budget 2025 (inkl. pågående investeringar per 2025-01-01)	Avslutade per 2025-08	Prognos utfall helår
Släck Räddningsbil	10 000	0	5 000
Motorsprutor	2 200	1 375	2 200
Räddningscontainer	2 005	415	2 005
Räddningsutrustning	3 800	606	3 800
Terräng- Person- och Transportbilar	7 100	2 502	3 500
Säkerhet, Master och Passagesystem	1 500	0	500
Utbyte Rakel / IT, teknik	8 500	458	1 500
Summa	35 105	5 356	13 505

20. Svar på motion (FR) om inventering av
invasiva växter (kf fattar slutligt beslut)
KS2025/124

§156

KS2025/124

Svar på motion (FR) om inventering av invasiva växter - återremiss

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens

förslag: kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att parkenheten redan påbörjat arbetet enligt motionens intentioner.

Ärendet

Michael Plogell (FR) föreslår i motion 2025-04-23 att Bollebygds kommun genomför en inventering om och vilka invasiva växter som finns i kommunen, på mark som ägs av kommunen, och var de finns. Om kommunen anser att invasionen är ett problem som kommunen själv inte mår att hantera föreslås att kommunen kontakter någon annan kommun som använder konceptet för att få råd och anvisningar om hur man går vidare. Kommunfullmäktige har remitterat motionen till teknik- och servicenämnden för handläggning.

Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-06-18, § 48, och föreslog att kommunfullmäktige bifaller motionen med hänvisning till att arbetet påbörjats

enligt motionens intentioner och att återslagberättelse sker till teknik- och servicenämnden när arbetet har slutförts. Kommunstyrelsens arbetsutskott återremitterade på sammanträde 2025-08-21, § 113, ärendet till teknik- och servicenämnden för att följa principen att redan påbörjade förslag ska avslås. Teknik- och servicenämnden har återigen behandlat ärendet på

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

sammanträde 2025-10-15, § 83, och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att parkenheten redan påbörjat arbetet enligt motionens intentioner.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Ledamöternas förslag till beslut

Ulf Rapp (S) föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag: kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till att parkenheten redan påbörjat arbetet enligt motionens intentioner. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- § 83 TSN Motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun(TSN2025228-10)
- § 113 KSAU Svar på motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun
- Motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§83

TSN2025/228

Motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att parkenheten redan påbörjat arbetet enligt motionens intentioner.

Teknik- och servicenämnden ger förvaltningen i uppdrag att återrapporera till nämnden när arbetet har slutförts.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendet

Motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun har inkommit till teknik- och servicenämnden med förslag att kommunen ska genomföra en inventering av invasiva växtarter på kommunägd mark, kartlägga var dessa arter förekommer samt, vid behov, söka råd hos andra kommuner som arbetar med liknande metoder.

Ärendet har återremitterats teknik- och servicenämnden för att följa principen att redan påbörjat förslag avslås.

Parkenheten delar motionärens uppfattning om att invasiva växtarter utgör ett växande problem för den biologiska mångfalden och för kommunens grönytor. Det

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

är därför glädjande att kunna meddela att parkenheten redan ligger steget före i detta arbete:

- **Inventering:** Under våren 2025 har parkenheten påbörjat en systematisk inventering av förekomsten av invasiva växtarter på kommunal mark. Arbetet omfattar både kända spridningsområden och riskytor där det finns misstanke om etablering.
- **Kartering i Geosecma:** När inventeringen är färdig kommer fynden att dokumenteras och läggas in i kommunens GIS-system, Geosecma. Detta möjliggör en effektiv uppföljning, analys och prioritering av åtgärder.
- **Framtida åtgärder:** Parkenheten följer noggrant de riktlinjer och åtgärdsförslag som Naturvårdsverket och andra myndigheter ger ut. När direktiv om hantering eller utrotning av specifika arter blir aktuella, kommer karteringsunderlaget att användas för riktade insatser.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att parkenheten redan påbörjat arbetet enligt motionens intentioner.

Teknik- och servicenämnden ger förvaltningen i uppdrag att återrapporera till nämnden när arbetet har slutförts.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- Svar på motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- § 113 KSAU Svar på motion (FR) om inventering av invasiva växter i Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunfullmäktige, Park-/avfallschef

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Tommy Andersson](#)
Ärende: Motion till KF i maj
Datum: den 23 april 2025 11:06:26

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Michael Plogell
Skickat: den 23 april 2025 10:34
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne:

Man kan läsa i media att olika invasiva växter utgör hot för den lokala floran. I vissa kommuner, bl a Malung, försöker man hantera problemet genom att använda civilsamhället. Föreningar får bidrag om de hjälper till att rensa ut markområden från invasiva växter.

Även i Bollebygd pågår denna invasion, men det är för oss oklart om hur omfattande det är (längs med Söråns sträckning vid gångstigen i Rinnaområdet finns det en mängd lupiner) för att fastställa om det är ett reellt bekymmer för kommunen.

Vi i Folkets Röst anser att konceptet bör prövas. Kommunen blir av med obehagliga växter och våra föreningar får välbehövliga bidrag.

Vi lämnar därför följande motion:

Vi vill att kommunen inventerar om och vilka invasiva växter som finns i kommunen, på mark som ägs av kommunen, och var de finns. Om kommunen anser att invasionen är ett problem som kommunen själv inte mår med att hantera föreslås att kommunen kontaktar någon annan kommun som använder konceptet för att få råd och anvisningar om hur man går vidare.

Med vänlig hälsning/Best regards
Michael Plogell

25. Avsiktsförklaring ny järnväg Göteborg-Borås, delsträckan Bollebygd - information

Trafikverkets ärendenummer

Dokumentdatum

TRV 2025/113462

2025-11-18

Bollebygd kommuns ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Avsiktsförklaring avseende planeringsförutsättningar för Ny järnväg Göteborg-Borås och Bibana Mölnlycke - Järnvägsplan Bollebygd

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

1 Parter

- Trafikverket, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan **Trafikverket**.
- Bollebygds kommun, org.nr 212000-2973, 517 83 Bollebygd, nedan **Bollebygd**.

Bollebygd och Trafikverket benämns nedan var och en för sig **Part** och gemensamt **Parterna**.

2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring:

- Med **Järnvägsobjektet** avses **Trafikverkets** projekt för planering och utbyggnad av Ny järnväg Göteborg-Borås och Bibana Mölnlycke enligt **Huvudavtalet**, "Avtal avseende medfinansiering och samverkan för den gemensamma sträckningen Göteborg – Borås" (TRV 2024/95008), tecknat mellan **Trafikverket** och berörda regionala parter, däribland **Bollebygd**, 2024-12-16.
- Med **Järnvägsplan Bollebygd** avses den järnvägsplan som ingår i **Järnvägsobjektet** och fastställer den nya järnvägens placering och utformning mellan järnvägsplan Landvetter flygplats - Bollebygd och järnvägsplan Borås. Denna avsiktsförklaring avser planläggningsprocessen inom Bollebygds kommun.
- Med **Detaljplan** avses den detaljplan som eventuellt påverkas av järnvägsutbyggnaden enligt **Järnvägsplan Bollebygd**.
- Med **Grundutförande** avses den utformning av statlig anläggning som **Trafikverket** föreslår för att lösa den aktuella trafiksituationen. **Grundutförande** omfattar inte utformningsbehov med anledning av tillkommande utvecklings- och exploateringsplaner, utöver redan gällande detaljplaner. Begreppet används i samband med **Medfinansiering** från **Bollebygd** för **Tillägg** till **Trafikverkets** anläggning. **Trafikverket** svarar för finansieringen av **Grundutförande**.

Dokumentdatum

2025-11-18

- Med **Tillägg** avses de förbättringar/anpassningar i utformningen av statlig anläggning som **Bollebygd** önskar utöver det som ingår i **Trafikverkets** ansvar för **Grundutförande**. **Tillägg** kan baseras på **Bollebygds** utvecklings- och exploateringsplaner och omfatta exempelvis estetiska, funktionella och kapacitetshöjande åtgärder. Begreppet används i samband med **Medfinansiering** från **Bollebygd** till **Trafikverkets** anläggning. **Bollebygd** svarar för finansieringen av **Tillägg**.
- Med **Ersättningsåtgärd** avses åtgärd som **Trafikverket** finansierar där påverkan på **Bollebygds** anläggningar uppstår vid genomförande av järnvägsutbyggnaden. **Ersättningsåtgärden** omfattar ersättande av befintlig funktion med hänsyn till standard och ålder.
- Med **Medfinansiering** avses **Bollebygds** finansiering eller delfinansiering av **Trafikverkets** anläggning.

3 Syfte

Avsiktsförklaringens syfte är att skapa stabila planeringsförutsättningar och möjliggöra en samordnad planering samt ge möjlighet till framtagande av underlag för fortsatta överenskommelser och produktion.

Avsiktsförklaringen ska redovisa överenskomna principer för **Parternas** åtaganden och ansvar för en gemensam planering och samordnade planlägningsprocesser för **Järnvägsplan Bollebygd** och eventuell **Detaljplan**. Detta för att säkerställa ett effektivt genomförande i god samverkan som tar hänsyn till **Parternas** behov och utgångspunkter.

Avsiktsförklaringen kan komma att följas av ytterligare och mer detaljerade avtal och överenskommelser som till exempel kompletterande avsiktsförklaringar, eventuella medfinansieringsavtal och genomförandavtal.

4 Tidigare överenskommelser och avtal

Mellan **Trafikverket** och **Bollebygd** m.fl. har tidigare avtal/överenskommelser träffats:

- **Huvudavtalet**: Avtal avseende medfinansiering och samverkan för den gemensamma sträckningen Göteborg–Borås, TRV 2024/95008, tecknat mellan **Trafikverket** och berörda regionala parter, däribland **Bollebygd**, 2024-12-16.

Denna avsiktsförklaring kompletterar ovanstående avtal, utan att ersätta detsamma.

5 Gemensamma målformuleringar

När det gäller den fortsatta samverkan avseende planeringen och genomförandet av den nya järnvägen, är **Parterna** överens om att:

- Ge förutsättningar för att möjliggöra tidsplanen enligt §8 i **Huvudavtalet**, och inte skapa begränsningar för planerat färdigställande.

Dokumentdatum

2025-11-18

- Ge förutsättningar för att järnvägssträckningen genom Bollebygd ska bidra till att klara de ekonomiska förutsättningarna som framgår av §5 i **Huvudavtalet**.
- Möjliggöra en effektiv planläggningsprocess, med avseende på ny järnväg genom Bollebygd.
- Ge förutsättningar för en effektiv produktion av en ny järnväg genom Bollebygd.

6 Principer för Parternas samverkan

6.1. Dokumenterad samverkan

Parterna har gemensamt upprättat dokument som beskriver **Parternas** samverkan under planläggningsprocesserna för **Järnvägsplan Bollebygd** och eventuell **Detaljplan**. Dokumenten är vägledande för **Parternas** samverkan och justeras vid behov under planläggningsprocessens gång. Nedan upprättade dokument biläggs denna avsiktsförklaring:

- Samordnad tidplan, se bilaga 1
- Mötesstruktur, se bilaga 2

6.2. Samordnad tidplan

Parterna är överens om att syftet med en samordnad tidplan är att säkerställa god planering och framdrift med rätt kvalitet till rätt kostnad i rätt tid för att uppnå de gemensamma målen.

En samordnad tidplan biläggs denna avsiktsförklaring, se bilaga 1. Den redovisar respektive **Parts** processer och viktiga milstolpar. Tidplanen bryts ner fortlöpande till lämplig detaljeringsnivå och uppdateras i samförstånd när behov uppstår.

Parterna ska i enlighet med **Huvudavtalet** gemensamt verka för skyndsamt byggstart och skyndsamt färdigställande av järnvägsanläggningen. I detta ingår att **Parterna** gemensamt ska samarbeta för en skyndsamt hantering av nödvändiga avtal som kan påverka den samordnade tidplanens slutdatum, samt att hänsyn behöver tas till den kommunala beslutprocessen rörande avtal, inriktningsbeslut med mera.

Gemensam uppföljning av tidplanen bör ske regelbundet vid flera tillfällen per år. **Parterna** ansvarar för uppföljning av och styrning mot sina respektive deltider i tidplanen.

6.3. Framtagande och delning av information och utredningar

Parterna ska verka för ett öppet och transparent förhållningssätt och för att framtagna utredningar och underlag delas mellan **Parterna**.

Parterna ska skyndsamt delge varandra material som kan vara till hjälp för **Parternas** fortsatta planläggningsprocesser. **Parterna** anser att god samverkan bygger på proaktiv och informell delning av information och dialog kring ändrade förutsättningar och nya förslag.

Parterna ska därför verka för att i så hög grad som möjligt involvera den andra **Parten** genom att dela arbetsmaterial och inte enbart slutgranskade handlingar.

Dokumentdatum

2025-11-18

Utgångspunkten är att utbytet av handlingar inte ska belasta den andra **Parten** ekonomiskt.

6.4. Kommunikation

6.4.1. Parternas gemensamma ansvar avseende kommunikation

När ny järnväg planeras och byggs finns flera gemensamma målgrupper som **Parterna** behöver kommunicera med under arbetets gång. **Parterna** ställer sig därför bakom den gemensam kommunikationsplattform som tagits fram, tillsammans med övriga kommuner, Västra Götalandsregionen, länsstyrelsen och Swedavia med flera.

Kommunikationsplattformen är ett övergripande dokument som visar hur **Parterna** i stora drag ska kommunicera om den nya järnvägen, redovisar **Parternas** roller och kommunikationsansvar samt hur **Parterna** samordnar sig. Utifrån den gemensamma kommunikationsplattformen kommer respektive **Part** ta fram en mer detaljerad aktivitetsplan.

6.4.2. Parternas gemensamma ansvar avseende intern kommunikation

Allt samarbete bygger på en god och förtroendeskapande dialog och kommunikation. **Parterna** är överens om att detta är en grundbult för ett framgångsrikt samarbete och något som ska genomsyra arbetet.

Varje organisation ansvarar för att genomföra en god samordning inom den egna organisationen samt med den egna organisationens konsulter. Deltagare i olika möten och arbetsgrupper ansvarar för att föra med sig information från mötena till berörda kollegor i den egna organisationen.

7 Planeringsförutsättningar i specifika frågor

7.1. Planläggningsprocessen

Planering och utförande av nödvändiga åtgärder ska ske i nära samverkan mellan **Parterna**. **Parterna** ska verka för att framtagna utredningar och underlag om möjligt anpassas för båda **Parters** behov. Vid behov ska **Parterna** planera tillsammans för en parallell planläggningsprocess med möjlighet till en samordnad planering fram till lagakraftvunnen plan.

Parterna har ett gemensamt ansvar för att bygga upp kunskap om respektive **Parts** beslutsprocesser och planeringsförutsättningar. Det innebär också att **Parterna** har ett ansvar att förstå varandras behov av omfattning och utformning av beslutsunderlag, samt det underlag som krävs för detta.

En **Järnvägsplan** kan inte fastställas i strid med gällande detaljplan. Om en detaljplan påverkas av **Järnvägsplan Bollebygd** behöver Bollebygds kommun påbörja ett parallellt arbete med detaljplan. Om en detaljplan påverkas avser kommunen upphäva den delen av detaljplanen.

Trafikverket planerar för att **Järnvägsplan Bollebygd** ska kunna skickas in för fastställelse enligt den tidplan som finns i bilaga 1. Detta innebär att eventuell **Detaljplan** som berörs av järnvägsplanen behöver vara antagen senast vid denna tidpunkt. En förutsättning för att **Detaljplan** ska vara antagen vid denna tidpunkt är att ett inriktningsbeslut avseende spårlinjen är fattat vid den tidpunkt som anges i den samordnade tidplanen.

Dokumentdatum

2025-11-18

7.2. Övriga specifika planeringsförutsättningar

7.2.1. Påverkan på kommunal infrastruktur

Utbyggnaden av ny järnväg i **Bollebygd** kan komma att beröra kommunal infrastruktur som behöver byggas om och/eller flyttas till nytt läge. **Trafikverket** bekostar de **Ersättningsåtgärder** som krävs till följd av järnvägsutbyggnaden med motsvarande standard och funktion. Vad som är befintlig funktion eller standard tydliggörs i dialog mellan **Parterna**. I det fall **Bollebygd** önskar standardhöjning eller en tillkommande funktion krävs kommunal finansiering som behöver regleras i avtal.

7.2.2. Reningsverket

Om reningsverket vid Nolån påverkas av järnvägsutbyggnaden behöver ansvarsfördelning och omfattning diskuteras och regleras i kommande avtal.

7.2.3. Skyddsåtgärder och compensation enligt miljöbalken

Anläggandet av den nya järnvägen kommer att innebära påverkan på ett antal natur- och kulturvärden.

Parterna ska arbeta tillsammans för att möjliggöra långsiktiga skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder på kommunal mark som påverkats av järnvägsutbyggnaden. **Bollebygd** ska vara behjälplig att vid behov identifiera andra kommunala ytor där det kan vara lämpligt att genomföra kompensationsåtgärder enligt miljöbalken.

7.2.4. Markåtkomst

Trafikverket ansvarar för markåtkomst för **Järnvägsplan Bollebygd**.

7.2.5. Ytor för tillfälligt nyttjande

Ytor för tillfällig nyttjanderätt som behövs för **Järnvägsobjektet** redovisas i järnvägsplanen. Behov av andra ytor eller användandetider kan behöva hanteras under arbetets gång. **Parterna** är överens om att närmare precisering av dessa ytor och tillgång till dessa hanteras i kommande avtal.

7.2.6. Masshantering

Masshantering är kostnadsdrivande och ofta svår att hantera i närområdet. **Parterna** är överens om att i möjligaste mån hjälpas åt att hitta lämpliga ytor för hantering av massor. Om det är av intresse för **Parterna** hanteras detta i kommande avtal.

7.2.7. Buller

Trafikverkets planläggning baseras på befintlig markanvändning och innehåll i redan lagakraftvunna detaljplaner.

Dokumentdatum

2025-11-18

De skyddsåtgärder som planeras i bullerutredningen syftar till att skydda befintlig bebyggelse. Vidare är huvudinriktningen att bullerskyddsåtgärder ska hanteras i enlighet med **Trafikverkets** riktlinjer.

7.2.8. Framtida stationsläge

I enlighet med **Huvudavtalet** ska **Trafikverket** planera järnvägen för att inte omöjliggöra ett framtida stationsläge vid Bollebygd.

För **Järnvägsplan Bollebygd** innebär det behov av raksträckor för att kunna lägga in framtida växlar.

Parterna ska samråda kring möjliga placeringar av raksträckor, och kommunen ansvarar för att belysa konsekvenser ur deras perspektiv.

8 Ansvars- och kostnadsfördelning mellan parterna

8.1. Ansvar för Järnvägsplan Bollebygd och Detaljplan

Trafikverket ansvarar för att ta fram **Järnvägsplan Bollebygd** och **Bollebygd** ansvarar för att vid behov upphäva eller ändra **Detaljplan**.

8.2. Kostnader för Järnvägsplan Bollebygd och Detaljplan

Järnvägsplan Bollebygd finansieras av **Trafikverket** i enlighet med §5 i **Huvudavtalet**.

Kostnader för hantering av eventuell **Detaljplan** för **Järnvägsplan Bollebygd**, inklusive samtliga tillhörande detaljplanehandlingar, ska bäras av **Bollebygd**, i enlighet med §5 i **Huvudavtalet**.

8.3. Grundutförande och Tillägg

Trafikverket ska föra dialog med **Bollebygd** och så skyndsamt som möjligt ge besked om förslag på **Grundutförande** för statliga anläggningar inom **Järnvägsplan Bollebygd**, allteftersom förslag för olika delar av anläggningen tas fram.

Bollebygd behöver få kännedom om **Grundutförande** för att kunna ta ställning till eventuella **Tillägg** samt för att kunna hantera eventuell **Detaljplan** som ska ligga till grund för järnvägsplanen.

Ytterst beslutar **Trafikverket** om utformningen av den statliga anläggningen, det vill säga vad som är **Grundutförande** och vilka eventuella **Tillägg** som är lämpliga och möjliga att genomföra. **Parterna** reglerar eventuella **Tillägg** i separata avtal. För att **Trafikverket** ska kunna ta hänsyn till **Bollebygds** eventuella önskemål om **Tillägg** behöver medfinansierings- och genomförandeavtal finnas senast vid angivna tidpunkter i den samordnade tidplanen, bilaga 1.

Parterna är införstådda med att en förprojektering eller annan fördjupning av underlag kan behöva göras innan medfinansierings- och genomförandeavtal kan tecknas. Kostnadsfördelning av förprojektering eller annan fördjupning av underlag ska **Parterna** besluta om gemensamt.

Dokumentdatum

2025-11-18

9 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och **Parts** underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas häri ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Vidare är **Parterna** medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut, bland annat att regeringen beslutar om tillåtlighet enligt **Trafikverkets** högst rangordnade lokaliseringsalternativ i lokaliseringsutredningen, i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. **Parterna** är således införstådda med att ändringar i avsiktsförklaringen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av **Parterna**.

Avsiktsförklaringen har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka **Parterna** tagit varsitt.

Ort och datum

Rebecca Brembeck
Chef, Samhällsplanering
Trafikverket, Västra regionen

Ort och datum

Monica Holmgren
Kommundirektör
Bollebygds kommun

Ort och datum

Ulf Rapp
Kommunstyrelsens ordförande
Bollebygds kommun

Bilagor:

1. Samordnad tidplan (datum)
2. Mötesstruktur

Järnvägsplan Bollebygd

Järnvägsplan med miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Fördjupning och beskrivning av förutsättningar, framtagande av förslag på möjliga placeringar av järnvägen inom korridoren, eventuella bortval, bedömningar och påbörjad konsekvensbeskrivning.

Arbete med vald placering av järnvägen och fullständig konsekvensbeskrivning av omgivningspåverkan, skyddsåtgärder, markanspråk, tillfälliga ytor, och samlad bedömning.

Färdigställande av samrådsredogörelse och MKB.

Sammanställning av granskningshandling

Sammanställning av granskningsutlåtande och fastställelsehandling.

Samråd 1

Samråd 2

MKB till länsstyrelsen för godkännande

Granskning länsstyrelsens tillstyrkande

Begära fastställelse av plan

Begära fastställelse av plan

Fastställd järnvägsplan

Överklagande

Laga kraft järnvägsplan

Förhandling och lantmäteriförrättning innan vi kan börja bygga

Vid behov:
Kommunens process med förenklat förfarande för att ändra / upphäva del av detaljplan

Utredningsskede

Färdigställande av samrådsredogörelse

Beslut om ändring/upphävande

Laga kraft beslut ändring/upphävande

Samråd

Skicka samrådsredogörelse till berörda

Överklagande

Avtalsprocess med kommunen

Avsiktsförklaring

Ev avtal som påverkar markanspråk

2025

2026

2027

2028

2029

Sida 261 av 296
2030

Kommunal samverkan i Järnvägsplan Bollebygd

**Beredningsgrupp för
verkställighet
Göteborg-Borås**
(Preliminärt 1 gång per år)

Syfte: Gruppen har i uppgift att följa förverkligande av *Avtal avseende medfinansiering och samverkan för den gemensamma sträckningen Göteborg – Borås*, inklusive den ekonomiska utvecklingen. Gruppen inkluderar samtliga stråkets parter; Länsstyrelsen Västra Götaland (sammankallande), berörda kommuner, Västra Götalandsregionen, Swedavia samt Trafikverket

**Politisk samrådsgrupp
Göteborg-Borås**
(1 gång per år)

Syfte: Diskutera strategiska förutsättningar och förslag gällande ny järnväg Göteborg–Borås och Bibana Mölnlycke. Gruppen har ett ansvar att se helheten för att kunna göra korrekta ställningstaganden och skapa acceptans för fattade beslut i den egna organisationen.

**Tjänstepersongrupp
Göteborg-Borås**
(1 gång per halvår)

Syfte: Skapa samsyn kring och förankra övergripande samhällsplaneringsfrågor frågor som berör fler än en kommun, gällande ny järnväg Göteborg–Borås och Bibana Mölnlycke. Gruppen ska också bereda frågor som ska lyftas till den politiska samrådsgruppen och hålls därför före den politiska samrådsgruppen. Tjänstepersongruppen har ett stort ansvar att se till hela stråket samt bidra med konsekvensbeskrivningar av olika scenarier för att möjliggöra ett ställningstagande i den egna gruppen eller i politisk samrådsgrupp.

Järnvägsplan Bollebygd

**Kommunmöte
Bollebygd**
(ca 1 gång i månaden)

Arbetsgrupper för
särskilda frågor
(efter behov)

**Politisk
avstämning**
(efter behov)

Partiövergripande
Järnvägsgrupp
(efter behov)

Kommunmötes syfte:

Samverkan med kommun om samordning och framdrift i planläggningsprocessen när det gäller järnvägsplan och miljökonsekvensbeskrivning samt tillhörande/efterföljande miljöprövningar samt koordinering med den kommunala fysiska planeringen. Trafikverket informerar fortlöpande om projektets framdrift och kommunen har möjlighet att lyfta frågeställningar som berör kommunen.

Syfte med politisk avstämning:

Samverkan, förankring och dialog kring strategiska frågor kopplat till järnvägsplan. Trafikverket informerar om processen efter önskemål från kommunala politiken.

26. Anläggningsarrende Buagärde 1:2, 1:9
KS2025/289

§154

KS2025/289

Anläggningsarrende Buagärde 1:2, 1:9

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att säga upp arrendeavtalet mellan Bollebygds kommun och Fraktkedjan AB (org.nr. 556547-7204).

Ärendet

Arrendatorn, Fraktkedjan AB org nr 556547-7204, arrenderar ett område som omfattar ca 7 ha inom del av fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9 i syfte att bedriva en recyclinganläggning. Kommunen upplåter även mark för anläggande av väg samt vägområde med den sträckning som framgår av bifogad bilaga. Närmare villkor för upplåtelsen framgår av arrendeavtalet.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att det finns flera skäl till att avtalet ska sägas upp där bygg- och miljönämndens utredning, bedömning och beslut 2025-11-10 väger tungt. Utöver miljöpåverkan och eventuellt miljöbrott bedömer bygg- och miljönämnden att det inte är recycling som bedrivs utan deponi och detta bryter mot nuvarande arrendeavtal i sig. Dessutom kan det finnas skäl att se över hur nuvarande arrendeavtal är utformat och, om så beslutas att ett nytt avtal ska tecknas, säkerställa att avtalet är så tydligt skrivet att tolkningar inte kan förekomma.

Med anledning av bygg- och miljönämndens utredning och beslut finns det anledning för kommunen att säga upp arrendeavtalet.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Ärendet hos bygg- och miljönämnden i Bollebygds kommun: 10 november 2025 har bygg- och miljönämnden beslutat att förbjuda Massoptimering i Väst AB att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Bygg- och miljönämnden bedömer att:

- Verksamheten bryter mot miljöbalkens hänsynsregler, som i korthet innebär att verksamheten ska skaffa sig kunskap och vidta försiktighetsåtgärder för att skydda människors hälsa och miljö, så snart det finns en risk. Egenkontrollen bedöms brista, vilken är en grund som kopplar an till miljöbalkens hänsynsregler.
- Beslutet om förbud mot att använda avfall för anläggningsändamål (bygga upp verksamhetsyta av avfall), är nödvändigt att meddela verksamhetsutövaren och ska gälla direkt. Bedömning görs att verksamheten riskerar att orsaka skada på miljön, inte följer fastställda försiktighetsmått i beslut för verksamheten och syfte saknas för åtgärden.
- För att det ska vara frågan om en återvinningsåtgärd krävs att det finns ett verkligt behov av att ersätta annat material som annars hade behövts för ändamålet, och om det behovet inte finns är åtgärden att betrakta som bortskaffande av avfall. Om ytan inte kommer färdigställas utan avfall, vilket verksamhetsutövaren har framfört, innebär det att avfall inte används för att ersätta annat material. Verksamheten som bedrivs är därmed inte en återvinning utan en otillåten deponiverksamhet som kräver tillstånd från länsstyrelsen.
- Beslutet om förbud är nödvändigt och ska gälla direkt.

Nuvarande arrendeavtal är skrivet på ett sådant sätt att det skulle kunna uppstå tolkningar av vissa delar och i förlängningen en tvist. Ett nytt avtal kan säkerställa

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

att det inte ska kunna råda tolkning av innehåll utan att allt är tydligt och reglerat vid ingången av avtalet.

Uppsägning av arrendeavtalet: Arrendeavtalet med Fraktkedjan tecknades i juni 2016 och gäller för tiden 2016-07-01 – 2026-06-31. Avtalet måste sägas upp för att upphöra att gälla vid arrendetidens utgång och uppsägningstiden är sex (6) månader. Det innebär att avtalet måste sägas upp senast 2025-12-31. För att säkerställa att uppsägningen kommer arrendatorn tillhanda i tid bör dock uppsägningen helst skickas innan juledigheterna 2025.

Vanligtvis råder relativt stränga krav avseende handlingens innehåll när jordägaren säger upp och utgångspunkten är att alla anläggningsarrendeavtal är förenade med indirekt besittningsskydd. Det indirekta besittningsskyddet innebär att arrendatorn kan ha rätt till ekonomisk ersättning om arrendeförhållandet upphör utan att det finns sakliga skäl för uppsägningen. Det indirekta besittningsskyddet går dock att avtala bort vilket också har gjorts i arrendeavtalet (se 17.1 i arrendeavtalet).

Eftersom det indirekta besittningsskyddet har avtalats bort innebär det att kommunen kan säga upp avtalet utan risk för skadestånd och att avtalet upphör att gälla vid avtalstidens utgång. För att vara giltig måste dock uppsägningen ske på korrekt sätt. Uppsägningen ska överlämnas till den sökta på sådant sätt att jordägaren kan bevisa att uppsägningen verkligen nått den sökta före uppsägningstidens utgång. Delges inte uppsägningen inom uppsägningstiden blir uppsägningen ogiltig. Om ett aktiebolag är arrendator i ett arrendeförhållande ska uppsägningen riktas mot bolaget. Uppsägningen kan överbringas till ställföreträdare för bolaget såsom vd eller annan firmatecknare eller varje

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

styrelseledamot, oavsett om han eller hon är särskilt utsedd firmatecknare eller inte.

Sker ingen uppsägning senast 2025-12-31 förlängs avtalet på oförändrade villkor med ett (1) år. Arrendeavtalet kan också sägas upp under avtalstiden, men då krävs det att arrendatorn är misskötsam eller gör sig skyldig till avtalsbrott.

Att säga upp avtalet under avtalstiden innebär en större ekonomisk risk och mer arbete, då arrendatorn kan välja att vända sig till tingsrätten för att få frågan prövad. Då ska domstolen avgöra om åsidosättandet är så allvarligt att det är skäligt att avtalet upphör. Vid en sådan tvist är det jordägaren som behöver bevisa misskötsamheten. Säger kommunen däremot upp avtalet vid arrendetidens utgång behöver kommunen inte bevisa avtalsbrott eller förverkandegrund och eftersom det indirekta besittningsskyddet avtalats bort, behöver kommunen inte heller utge någon ersättning vid arrendets upphörande.

Jäv

Stefan Hederdal (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut av ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att säga upp arrendeavtalet mellan Bollebygds kommun och Fraktkedjan AB (org.nr. 556547-7204).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

- Uppsägning av arrendeavtal mellan Bollebygds kommun och Fraktkedjan AB
- § 138 - Direktjustering Buagärde 1.2 och 1.9- Förbud mot att använda avfall i anläggningsändamål- BMN- 2025-508
- Fraktkedjan -undertecknat arrendeavtal 2016-06-29(SBN2016_202-4) (0)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Plats och tid	Tingshuset kl. 13:00-16:47
Ledamöter	Jonny Svensson (S) (Ordförande) Bobbo Bolin (S) Rune Kennborn (KD) (Vice ordförande) Göran Augustsson (M) Oscar Sjöö (M) Sören Rasmussen (SD) Madeleine Söderlund (FR)
Ersättare	Felicia Ahlgren (S) Fredrik Lind (SD) Mikael Sandström (FR) Anders Ejserholm (M) Peter Krahll Rydberg (MP) Tomas Ridell (V)
Övriga närvarande	Ann-Charlotte Lind, Förvaltningschef Amanda Gelotte, Administrativ handläggare Anna Smillidotter, Bygglovshandläggare § 132 - 133 Cecilia Svedström, Bygglovshandläggare § 134 -136 Kristina Westberg, Bygglovshandläggare § 134 -138 Emilia Stenbäck, Miljöinspektör § 134-138

Utses att justera

Justeringens plats och tid kl.

Paragrafer § 138

Underskrifter Sekreterare:

Amanda Gelotte

Ordförande:

Jonny Svensson

Justerande:

Rune Kennborn

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är direktjusterat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla. Anslaget tas ner 1 december 2025. Protokollet förvaras digitalt.

Handwritten signature

Handwritten number 91

§138

**Buagärde 1:2 och 1:9 - Förbud mot BMN-2025-508
att använda avfall i
anläggningsändamål**

§138 Buagärde 1:2 och 1:9 - Förbud mot att använda avfall i anläggningsändamål – BMN-2025-508.

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att förbjuda Massoptimering Väst AB, med organisationsnummer 556974 - 6828, att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Ärendet

Företaget Massoptimering Väst AB har sedan år 2016 bedrivit en verksamhet på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Verksamheten anmäldes år 2015 och består av två delar. Den ena delen omfattar återvinning av avfall så som schaktmassor, asfalt, betong och stubbar. Den andra delen omfattar uppbyggandet av en verksamhetsyta på vilken verksamheten kan bedrivas. Verksamhetsytan byggs upp med avfall.

Då kommunen är markägare tecknades det i samband med anmälan enligt miljöbalken ett arrendeavtal på 10 år. Avtalet löper ut nästa år, 2026-06-30. Avtalet tecknades med Fraktkedjan Väst anläggning, organisationsnummer 556547–7204 (arrendatorn). Fraktkedjan Väst anläggning är idag Fraktkedjan AB. Massoptimering Väst AB ägs till lika delar av Fraktkedjan AB och Massoptimering Sverige AB. Fraktkedjan driver genom Massoptimering Väst återvinning och mottagning av schaktmassor.

Tidigare klagomål och beslut

Under år 2018 inkom ett klagomål om att ett vattendrag och en damm i området hade grumlats. Vid den tidpunkten hanterades och avvattnades borrhslam på anläggningen. Utredningen visade att grumlingen orsakats av oförsiktig hantering av massor och en bristande egenkontroll. Företaget förbjöds därmed hantera blöta massor och flytande slam inom verksamhetsområdet.

I samband med utredningen framkom det även att uppbyggnaden av verksamhetsytan främst utgjorts av lermassor. Användandet av lera ansågs vara en avvikelse från gällande beslut om försiktighetsmått som endast medgav uppfyllnad med jord och sten. Företaget förbjöds därmed att använda lera, kvicklera och siltjord som avfall för anläggningsändamål på grund av hög risk för grumling av vattendrag. I en stabilitetsutredning som togs fram av GeoVerkstan på uppdrag av Massoptimering Väst AB beräknades att sättningar på upp till 10% av fyllnadsmäktigheten, eller 0,25–1 meter, kunde förväntas på grund av lerfyllnaden.

Den 25 mars 2019 beslutade Jävsnämnden att helt förbjuda företaget att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2, 1:9 samt Råssa 1:11. Beslutet om förbud fattades då verksamheten bedömdes medföra mer än ringa risk för förorening och därför var tillståndspliktig. Nämnden bedömde även att syftet med anläggningen var oklart och därför kunde utgöra en otillåten deponiverksamhet. Företaget fick efter anmälan godkänt att fylla ut kvarstående hål med jungfruliga friktionsmassor från närområdet. Den 22 februari 2023 meddelade företaget att uppbyggnaden var färdig.

JE

RM

Den 4 maj 2023 inkom företaget med en ny anmälan om att använda avfall för anläggningsändamål. Anmälan avsåg användning av avfall (jord och sten, betong, tegel och asfalt) för att bygga klart den verksamhetsyta som stoppades av tidigare meddelat förbud. I anmälan benämns området som den "Västra ytan". Enligt anmälan behöver den "Västra ytan" byggas då återvinningsverksamheten tar mycket plats och området behöver utökas för att möjliggöra effektiv hantering av massor. Uppbyggnaden beräknades ta tre år att färdigställa. Som svar på den nya anmälan beslutade samhällsbyggnadsnämnden den 30 oktober 2023 att förelägga verksamheten med försiktighetsmått enligt beslut SBN M 2023/261.

Under år 2024 och 2025 har bygg- och miljöförvaltningen mottagit klagomål på verksamheten. I oktober 2024 noterades ett oljeliknande utsläpp från verksamhetsområdet i samband med den våtmarksinventering som utfördes i det då pågående LONA-projektet. I november lämnade Länsstyrelsen över ett klagomålsärende till kommunen där de uppmärksammats på ett pågående läckage av kladdig massa till våtmark vid fastigheten. I mars 2025 uppmärksammades även förvaltningen på att "bråte" har tippats på fastigheten och att vattendrag runt omkring kan ha grumlats.

Ordinarie tillsynsbesök

Den 10 april 2025 utfördes en planerad inspektion av verksamheten som en del av den årliga tillsynen. Vid inspektionen framkom bland annat brister i egenkontrollen. Med anledning av bristerna förelades verksamhetsutövaren att inkomma med uppdaterade kontrollprogram för både återvinningsverksamheten och uppbyggnaden av verksamhetsytan. Verksamheten förelades även att inkomma med uppgifter om hur mycket avfall som återvunnits inom återvinningsverksamheten under 2024 samt det första kvartalet 2025. Som svar redovisade verksamheten att jord har sorterats, men att ingen övrig sortering eller återvinning av avfall har genomförts under den efterfrågade tidsperioden.

Nytt klagomål på verksamheten

Den 1 juli 2025 inkom ett nytt klagomål om att förorenade massor regelbundet körs till Massoptimerings verksamhetsområde och att vattendrag har förorenats. Den 29 juli 2025 utfördes en inspektion i området för att utreda klagomålet. På plats noterades en oljig hinna på en bäck nedströms samt på bäcken där verksamheten själva utför regelbunden provtagning. Miljöinspektörer åkte ut på nytt den 12 augusti och tog vattenprover upp- och nerströms verksamhetsytan. Resultatet av provtagningen påvisade ingen förorening i vattendragen avseende de provtagna parametrarna.

Vid inspektionen den 29 juli 2025 undersöktes även påståendet att förorenade massor körs till verksamhetsområdet. Stora mängder asfalt låg i slänterna vid verksamhetsytans kanter. Asfalten noterades både vid kanten på den färdigställda delen av verksamhetsytan och vid den pågående utfyllnaden. På grund av det bedömdes det föreligga risk för att asfaltsmassor har använts som utfyllnadsmassor i uppbyggnaden av ytan. Det noterades även att oönskat avfall, så som plast och armeringsjärn, blandats in i massorna. På vissa ställen har även material som är tekniskt olämpliga för syftet dumpats ner längs med kanten på uppbyggnaden, så som lera och högar med stubbar och grenar. Det noterades även betongavfall i uppbyggnaden.

På plats noterades även att ett cirka 50 cm tjockt lager krossad asfalt har placerats på den sedan tidigare färdigbyggda verksamhetsytan. Ingen anmälan om att använda avfall för anläggningsändamål för den färdigbyggda ytan har inkommit till bygg- och miljönämnden.

Den 21 augusti 2025 genomfördes ett platsbesök ute på verksamheten. Vid besöket deltog miljöinspektörer Emilia Stenbäck och Zabina Järpfjord och från verksamheten deltog Stefan Gustavsson, Michael Holmberg och Anton Hederdal. Vid besöket förklarade verksamhetsutövaren att ingen asfalt har använts som utfyllnadsmaterial. Asfalt har ramlat ner vid sidorna när det har anlagts som topplager. Gällande lagret med asfalt som har placerats på den färdigbyggda ytan menar verksamhetsutövaren att det utgör en förvaring av materialet tills det kan krossas.

Verksamhetsutövaren ansåg inte att skräpet som noterats vid tidigare inspektioner utgör något problem utan är små mängder jämfört med hur det kan se ut på andra, liknande, anläggningar. Vid besöket hade slänter städats från skräp. Schaktmassor hade tillförts på platser där det tidigare noterats asfalt, vilket gör att det inte gick att kontrollera om asfalten fanns kvar. Vid besöket diskuterades även tidsaspekten för projektet.

Verksamhetsutövaren menade att det inte är säkert att tillräckliga mängder massor kommer vara tillgängliga för att projektet ska kunna färdigställas inom utsatt tidsram. Om tiden tar slut innan projektet är färdigt kommer verksamhetsutövaren ansöka om förlängd tid. Om inte avfall får användas till att färdigställa projektet menar verksamhetsutövaren att ytan inte kommer byggas klart.

Den 3 september 2025 förelades verksamhetsutövaren att inkomma med uppgifter om bland annat vilka massor som använts i uppbyggnaden av "västra ytan". Svaret inkom till förvaltningen den 18 september 2025.

- Enligt verksamhetsutövaren har 11 060 ton schaktmassor (jord och sten) tagits emot från Sortera Materials. Verksamhetsutövaren kan inte redovisa var det avfallet har uppkommit eller vad tidigare fastighetsanvändning utgjorts av.
- 2895 ton schaktmassor (jord och sten) har tagits emot från NA schakt. Ursprunget är fastigheterna Backa 28:1 och Backa 21:8 och tidigare fastighetsanvändning är industrimark.
- 2 162 ton schaktmassor (jord och sten) har tagits emot från Glemo. Ursprunget är fastigheten Bulten 1 i Kungälv och tidigare fastighetsanvändning är parkering/grönyta.
- Verksamhetsutövaren har inte dokumentation över om schaktmassorna består av jord, sten, sand eller lera och kan därmed inte redovisa vilken typ av schaktmassor som använts.
- Cirka 450 ton asfalt har lagts som ytlager.

Den 4 september 2025 mottog bygg- och miljöförvaltningen information om att blöta lermassor körs till anläggningen. Med anledning av det utfördes en oanmäld inspektion av miljöinspektörer Ebba Tamm och Emilia Stenbäck den 8 september 2025. Ute på verksamheten påträffades Stefan Hederdal och Albin Hederdal som arbetade med att lägga ut de massor som kördes in. Under tiden miljöinspektörer var på plats kördes flera lastbilar in med lera. Leran var mycket blöt och tippades från lastbil direkt ner i slänten. Enligt information från Stefan Hederdal kom leran från Kungälv (Bulten 1, se redovisningen

ovan). Verksamhetsutövaren har uttryckt att de inte ser något problem med att använda blöta lermassor i uppbyggnaden av verksamhetsytan.

Verksamheten ska enligt beslut ta grundvattenprover två gånger om året. Proven tas på tre platser i anslutning till verksamhetsytan. Prover tas bland annat på halten klorid i grundvattnet. Över tid visar resultaten att halterna i klorid i ett av grundvattenrören ökat kontinuerligt mellan år 2019 och år 2024 (start på 9,8 mg/l, senaste provet 54 mg/l). I de prov som togs under hösten 2024 har det även påvisats PAH-ämnen i ett grundvattenrör, vilket inte visats i tidigare provtagning.

Verksamhetens synpunkter

Den 25 september 2025 skickades en kommunikering ut till verksamheten.

Kommunikeringen innehöll ett förslag på beslut om förbud mot att fortsatt få använda avfall för anläggningsändamål. Verksamheten har (sammanfattat) inkommit med följande synpunkter:

- Att det inte har bedrivits någon återvinningsverksamhet under 2024 stämmer inte. Trots lågkonjunktur har material körts in och ut från området. Förhoppningen är att lågkonjunkturen vänder och då har verksamheten en bättre anpassad yta för att kunna ta emot schaktmassor.

Bemötande: Verksamheten har själva redovisat att inget material har behandlats under 2024 utöver sortering av jord. Förvaltningen bedömer att det för närvarande inte finns något behov av den nya ytan.

- Massoptimering anser inte att det är miljömässigt motiverat att använda sig av annat material så som nyproducerat krossat berg när det finns överskottsmassor. Massoptimering motsätter sig att verksamheten skulle utgöra en otillåten deponiverksamhet då beslut om försiktighetsmått vid användning av avfall för anläggningsändamål efterlevs.

Bemötande: Verksamhetsutövaren har vid en inspektion ute på plats uttryckt att verksamhetsytan inte kommer färdigställas utan avfall. För att en åtgärd ska räknas som återvinning krävs, enligt miljöbalken, att avfallet kommer till nytta som ersättning för ett annat material. Om avfallet inte ersätter annat material kan det i stället utgöra kvittblivning av avfall och därför räknas som en otillåten deponiverksamhet.

- Av de 11 060 ton har vi mottagit 166 analyser från Sortera vilket blir ca 1 analys på var 67:e ton, vilket är en ovanligt tät provtagning. Dokumentation finns kring massorna gällande vart de kommer ifrån samt hur mycket som har körts in.

Bemötande: Massoptimering har inte kunnat redovisa avfallets ursprung eller tidigare fastighetsanvändning när det gäller de massor som kommer från Sortera Materials. Det bryter mot föreskrivna försiktighetsmått om dokumentation och det går även mot vad företaget åtagit sig i anmälan avseende avfallslämnarens skyldighet att fylla i mottagningsdokument.

- Massoptimering har inte använt rent betong- och tegelavfall i utfyllnaden, det kan däremot förekomma ytterst lite betong- och tegelrester i schaktmassorna och därför är det svårt att redovisa det separat.

Bemötande: Vid inspektion har bygg- och miljöförvaltningen noterat både tegelrester och betong i utfyllnaden. Allt material som används i utfyllnaden ska dokumenteras enligt föreskrivna försiktighetsmått, oavsett mängd. Om det följer med oönskade typer av avfall i schaktmassorna ska de, enligt verksamhetens eget kontrollprogram, läggas åt sidan. Det får inte grävas ner odokumenterat avfall på platsen.

- Beslut om förbud gällande uppbyggnaden är från 2018-12-17. Anmälan om etapp 4, Västra ytan lämnades in 2023-05-04 efter diskussion med tillsynsmyndigheten. Efter diskussion tillkom skyddsvall och ett avskärande dike där eventuellt vatten från området leds till sedimentationsdammen. Massoptimering följer därför gällande beslut där lera får användas.

Bemötande: Trots att det nya beslutet om försiktighetsmått inte uttryckligen förbjuder användandet av lera har det tidigare beslutet om förbud aldrig upphävts och är därmed fortsatt gällande.

- Massoptimering tar inte emot några blöta massor. Skulle massorna vara för blöta styrs de om till någon av Massoptimerings andra anläggningar. Vissa av analyserna kan visa en låg torrsubstans men då de har behandlats och avvattnas innan körs det inte in blöta till anläggningen.

Bemötande: Vid den oanmälda inspektionen som utfördes den 8 september var miljöinspektörer på plats när blöt lera togs in till anläggningen och dumpades från lastbilar ner i slänten. Leran var mycket blöt och i vissa fall nästan rinnande. Förvaltningen bedömer därav att blöta massor har tagits emot.

- Massoptimering anser att lera är ett bra byggmaterial där tiden utgör en viktig faktor för att få en stabil yta. På grund av detta anser Massoptimering att leran inte utgör kvittblivning. Sättningar på överytan uppstår de första åren men stabiliserar sig efter hand.

Bemötande: Eftersom det krävs tid för ytan att bli stabil innebär det att ytan inte är brukbar direkt efter färdigställandet. Behovet av en icke-brukbar yta kan ifrågasättas, vilket innebär att det saknas syfte med uppbyggnaden.

- Massoptimering anser att den påstådda grumlingen i vattendrag uppkommer från grusvägarna i området där det bedrivs annan verksamhet. Massoptimering har trots detta genomfört åtgärder för att förhindra grumling. Ytvatten från verksamhetsområdet rinner inte ut i vattendragen utan rinner till sedimentationsdammen.

Bemötande: Vattnet från de blöta lermassorna riskerar att orsaka en spridning av partiklar till den omgivande miljön. Eftersom verksamheten tidigare har orsakat grumling av närliggande vattendrag bedömer förvaltningen att beslutet om förbud mot att hantera lera och blöta massor inom området ska vara fortsatt gällande.

- Massoptimering ställer sig frågande till vad som menas med oaktsam hantering gällande asfalt? Enligt beslut om avfall för anläggningsändamål samt beslut för recyclingen får asfalt hanteras på området.

Bemötande: Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den stora mängden asfalt som rasat ner i slänterna, de asfaltkakor som rasat ner och hamnat i naturen samt den asfaltsyta som anlagts på "etapp 1" utgör en oaktsam hantering av asfalt. Verksamheten får inte bedrivas på ett sätt som riskerar att förorena omgivande mark och vattendrag.

- Massoptimering har inget gränsvärde för klorid och går efter det generella tröskelvärde för grundvattenförekomst på 100 mg/l. I och med att det generella gränsvärdet inte överskrids för grundvatten samt att verksamheten enligt beslut har riktvärdena för KM att förhålla sig till har massoptimering inte lagt till lakbar halt för klorid i provtagningen.

Bemötande: Gränsvärden är ingen halt det är tillåtet att förorena upp till. Det faktum att kloridhalterna ökat med över 500% på en av provtagningsplatserna tyder på att verksamheten har bedrivits på ett sätt som påverkar grundvattnet. Verksamheten måste alltid bedrivas enligt miljöbalkens hänsynsregler och verksamhetsutövaren måste löpande utvärdera vilka risker som finns för människors hälsa och miljön. De försiktighetsmått som meddelats av bygg- och miljönämnden befriar inte verksamheten från att ta hänsyn till andra risker som inte omfattas av beslutet.

- Massoptimering följer rutinen i kontrollprogrammet för att det inte ska komma med oönskat material i massorna.

Bemötande: Oönskat material har vid inspektion noterats i utfyllnadsmassorna. Kontrollen av inkommande massor bedöms därmed vara bristfällig.

Barnkonsekvensanalys

Barn bedöms inte påverkas av beslutet.

Bedömning

Självständigt syfte med uppbyggnaden saknas

I den anmälan om att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål som gjordes år 2023 angav Massoptimering att mer utrymme behövdes då återvinningsverksamheten tog mycket plats och att den nya verksamhetsytan därmed behövde byggas. Det har dock inte bedrivits någon återvinningsverksamhet under år 2024, utöver sortering av jord. Det bedöms därmed inte finnas något uppenbart behov av den utökade ytan.

Fraktkedjan AB, delägare till Massoptimering Väst AB, är ett transportföretag som enligt egen beskrivning erbjuder helhetslösningar inom masshantering. Verksamheten skriver i sin årsredovisning att en konkurrenskraftig deponi eller jordåtervinning måste erbjudas om man ska komma åt en schaktttransport. Det tyder på att Massoptimerings verksamhet bedrivs utifrån avfallslämnarens intresse att bli av med massor snarare än verksamhetens behov av en ny

verksamhetsyta. Det innebär att ett självständigt syfte för anläggningen saknas och att den verksamhet som bedrivs är en otillåten deponi och inte utgör återvinning av avfall.

Det finns för närvarande inte heller något annat syfte med att bygga en verksamhetsyta på platsen då det inte finns något beslutat eller pågående uppdrag om detaljplanearbete. Därtill har kommunstyrelsen tidigare genom beslut tagit ställning till att ytterligare anslutande mark om 30 ha för mottagning av massor för anläggningsändamål, genom nyttjanderättsavtal, inte var lämpligt att gå vidare med av konkurrensskäl. Det finns därmed inget säkerställt syfte med uppbyggnaden av en ny verksamhetsyta. Då kommunen är markägare tecknades det i samband med anmälan enligt miljöbalken även ett arrendeavtal på 10 år. Avtalet löper ut år 2026 vilket då innebär att verksamheten inte kan fortsätta bedrivas.

Verksamhetsutövaren har även uttryckt att ytan inte kommer färdigställas om avfall inte får användas. Bygg- och miljöförvaltningen tolkar det som att ytan inte har ett självständigt syfte och därmed inte behövs. För att en åtgärd ska räknas som återvinning krävs det, enligt miljöbalken, att avfallet kommer till nytta som ersättning för ett annat material. I en dom i Mark- och miljööverdomstolen (MÖD M 5961 - 18) konstaterades att en åtgärd inte kan utgöra återvinning om inte åtgärden skulle ha utförts med annat material än avfallsmassor om sådana inte fanns att tillgå. För att det ska vara frågan om en återvinningsåtgärd krävs det därmed att det finns ett verkligt behov av att ersätta annat material som annars hade behövts för ändamålet, och om det behovet inte finns är åtgärden att betrakta som bortskaffande av avfall. Om ytan inte kommer färdigställas utan avfall, vilket verksamhetsutövaren har framfört, innebär det att avfall inte används för att ersätta annat material. Verksamheten som bedrivs är därmed inte en återvinning utan en otillåten deponiverksamhet.

Bristande dokumentation av mottagna massor

Enligt gällande beslut om försiktighetsmått SBN M 2023/261 ska verksamheten bedrivas i enlighet med vad som angivits i anmälan. Enligt anmälan ska en avfallsproducent som lämnar avfall till verksamheten fylla i ett mottagningsdokument som bland annat visar var massorna kommer från, fastighetsanvändning, orsak till bortförsel och karaktärisering av massorna. Utöver det ska samtliga massor åtföljas av dokumentation som anger mottagningsdatum, mängd och avfallstyp samt information om var avfallet kommer ifrån.

Enligt de uppgifter som lämnats av Massoptimering har 11 060 ton schaktmassor tagits emot från Sortera Materials. Inga uppgifter finns om avfallets ursprung eller tidigare fastighetsanvändning. Det finns inte heller någon dokumentation som närmare karaktäriserar massorna än till avfallskod 17 05 04, vilket omfattar samtliga fraktioner av lera, jord, sand, grus och sten. Avsaknaden av dokumentation gällande avfallet bryter mot föreskrivna försiktighetsmått och går även mot vad företaget åtagit sig i anmälan. Avfallet behöver åtföljas av korrekt dokumentation som underlag för att bedöma om massorna är lämpliga att ta emot och använda på platsen. Om information saknas om massornas ursprung går det inte att avgöra vilka potentiella föroreningar som kan förekomma baserat på tidigare fastighetsanvändning.

Att endast karaktärisera massorna baserat på gränsvärden för känslig markanvändning utgör inte tillräckligt bedömningsunderlag om övrig information gällande avfallets ursprung kopplade till andra potentiella föroreningar saknas. De provtagningar av grundvattnet som utförts av verksamheten visar att kloridhalterna i ett grundvattenrör ökat kontinuerligt sedan år 2019. Det

JO

h m

tyder på att verksamheten kan ha påverkat grundvattnets kemiska sammansättning. Trots det tar företaget ingen hänsyn till kloridhalter i de massor som mottas. Enligt dokumentationen som lämnats in av verksamheten har lera från havsnära områden samt områden som tidigare befunnit sig under havsnivån använts i uppbyggnaden. I dessa områden är kloridhalterna naturligt förhöjda, men ingen provtagning har utförts med avseende på lakbara halter av klorid. Enligt miljöbalken ska den som bedriver en verksamhet skaffa sig den kunskap som behövs för att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att det inte uppfylls då föreskrivna försiktighetsmått om dokumentation inte har följts.

Det saknas även dokumentation över vilken fraktion schaktmassorna består av, det vill säga, om det är lera, sand, sten eller en blandning av olika fraktioner. Bygg- och miljöförvaltningen tolkar det som att Massoptimering inte tar ställning till om massorna är lämpliga att använda eller ej utifrån det kriteriet. För att göra en bedömning om avfall kan användas som ersättning för annat material bör en bedömning av massornas kvalitet och lämplighet för aktuell konstruktion göras innan de används.

Vid inspektion noterades att stubbar, grenar och plast dumpats ner i utfyllnaden. Avfallet visade sig vara rester från jordsorteringsmaskinen som någon försökt bortskaffa, verksamhetsutövaren kunde inte säga när det hamnat där. I utfyllnaden noterades även betong- och tegelavfall som inte har dokumenterats. Avfall som dumpas ner i utfyllnaden utan annat syfte än kvittblivning är inte en godkänd avfallshantering. Den som innehar ett avfall har enligt miljöbalken alltid ett ansvar att se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Förfarandet bryter även mot föreskrivna försiktighetsmått om dokumentation.

Otillåtna och olämpliga lermassor har använts i uppbyggnaden

Från vad som noterades vid inspektionen den 8 september 2025 används mycket blöta lermassor som utfyllnadsmaterial. Det finns sedan tidigare ett förbud mot att hantera lera, kvicklera, siltjord och blöta massor på området. Inget av besluten har upphävts och är fortsatt gällande.

Massoptimering har därmed brutit mot båda förbuden genom tillförseln av blöta lermassor. Då massorna var mycket blöta vid placeringen i slänten kommer de i praktiken även avvattnas på platsen. Vattnet som tar sig från leran riskerar att föra med sig fina partiklar till närliggande vattendrag och vegetation, vilket kan orsaka grumling. Effekten kan även förstärkas vid nederbörd, då partiklar riskerar att föras ut till närliggande vattendrag och omgivande miljö.

Utöver riskerna för omgivningen bedömer bygg- och miljöförvaltning att blöta lermassor är tekniskt olämpliga att använda i den typen av verksamhetsyta som ska byggas upp. Stabilitetsutredningen som togs fram för den färdigbyggda ytan visade att sättningar på upp till 10% av utfyllnadens mäktighet kunde förväntas på grund av lerfyllnaden. För att verksamheten ska räknas som en återvinning krävs det att avfallets egenskaper som konstruktionsmaterial är lämpliga för ändamålet och ersätter annat material som annars skulle användas. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att blöta lermassor inte är lämpliga som konstruktionsmaterial i en industriyta och att förfarandet utgör kvittblivning av massor snarare än återvinning av avfall för anläggningsändamål.

Verksamheten utgör en risk för skada på den omkringliggande miljön

sc

LM

Utöver dumpandet av odokumenterat avfall finns även andra tecken på oaksamhet vid hanteringen av avfall i uppbyggnaden. Vid inspektionsbesöket låg det mycket krossad asfalt ner längs slänterna på uppbyggnaden. Vare sig asfalten medvetet har placerats i anläggningen som utfyllnad, eller rasat ner i samband med anläggande av en slityta, är risken stor att hanteringen leder till att föroreningar sprider sig till den omkringliggande miljön. Enligt miljöbalken ska den som hanterar avfall se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på människors hälsa eller miljön. Särskild hänsyn ska tas till den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur.

Asfalt innehåller alltid PAH - ämnen (Polycykliska aromatiska kolväten) i olika mängder. PAH - ämnen kan bioackumuleras och är svårnedbrytbara i naturen. Flera PAH - ämnen är även cancerframkallande. Oaksam användning av asfalt utgör därmed en direkt risk för människors hälsa och miljön. Urlakade PAH- ämnen riskerar att transporteras till grundvattnet och ta sig vidare till och förorena vattentäkter. Asfalt kan även innehålla andra skadliga ämnen, som alifatiska och aromatiska kolväten. När asfalt krossas och finfördelas ökar risken att föroreningar når omgivningen. Asfalt är därmed aldrig lämpligt att användas som utfyllnadsmassor.

Verksamheten har visat oaksamhet när det gäller hanteringen av asfalt, både vid användningen vid den nya utbyggnaden där stora mängder asfalt rasat ner i slänterna, och vid förvaringen av asfalt på den färdigställda ytan. Att sprida ut asfalt och förvara det över en stor yta ökar risken för urlakning av oönskade ämnen som kan ta sig vidare till omgivande mark och vatten.

Bristande kontroll av inkomna massor

Det finns även brister i kontrollen av inkommande massor innan de används i anläggningsarbetet. Vid inspektion noterades skräp så som plast och armeringsjärn bland övriga utfyllnadsmassor. Enligt verksamhetens egna kontrollprogram ska en okulär besiktning av massorna utföras innan de används. Enligt gällande beslut om försiktighetsmått ska massorna genomgå kontroll innan de används och det innehåll som inte är klassat som fyllnadsmaterial ska sorteras ut. Vid den inspektion som utfördes under tiden massor kördes in till anläggningen visade det sig att massor tippades direkt från lastbil ner i slänten. En okulär kontroll utfördes efter massorna använts som utfyllnad. Enligt verksamhetsutövaren ska grävmaskinisten titta ner i lastbilsflaket innan massorna tippas av för en okulär kontroll. Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att kontrollen inte är tillräcklig för att identifiera eventuellt oönskade och förorenade massor.

Eftersom kontrollen av massorna sker först efter de använts försvinner möjligheten för verksamhetsutövaren att avvisa oönskade massor, vilket bryter mot verksamhetens kontrollprogram. Det riskerar även att följa med oönskat material ner i utfyllnaden. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att verksamheten brister i kontrollen av de massor som används och bryter mot både sitt eget kontrollprogram och föreskrivna försiktighetsmått. Verksamheten uppfyller inte heller de krav på kunskap, skyddsåtgärder och försiktighetsmått som krävs enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Samlad bedömning

Bygg- och miljöförvaltningen gör mot bakgrund av ovanstående bedömningen att verksamheten ska förbjudas då den utgör en otillåten deponiverksamhet. Verksamheten bedrivs även på ett sätt som riskerar att orsaka skada på miljön och människors hälsa. Företaget följer inte beslut och

uppvisar allvarliga brister gällande avfallshanteringen. Verksamheten bedrivs inte utifrån miljöbalkens allmänna hänsynsregler vilket kan medföra risk för spridning av föroreningar till omgivningen.

Uppbyggnaden av verksamhetsytan är aktivt pågående vilket innebär att stora mängder massor kontinuerligt fraktas in och används som utfyllnad. Vid ett eventuellt överklagande kan tillförseln av massor fortsätta under tiden då ärendet prövas. Eftersom Bygg- och miljöförvaltningen gör bedömningen att verksamheten utgör en risk för människors hälsa och miljön ska beslutet därför gälla omedelbart även om det överklagas för att stoppa tillförseln av massor.

Lagstöd

26 kap. 9 § Miljöbalken

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

26 kap. 19§ Miljöbalken

Den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön skall fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar sådan åtgärd skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.

2 kap. 2 § Miljöbalken Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

2 kap. 3 § Miljöbalken

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön

2 kap. 7 § Miljöbalken

Kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

15 kap. 11 § Miljöbalken

Den som hanterar avfall ska se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på

människors hälsa eller miljön. Särskild hänsyn ska tas till 1. den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur, [...]

26 kap. 26 § Miljöbalken

En tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

29 kap. 22 § Miljöprövningsförordningen

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.310 gäller för att deponera icke-farligt avfall.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Miljöinspektör Emilia Stenbäck och har föredragits av Miljöinspektör Emilia Stenbäck

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att förbjuda Massoptimering Väst AB, med organisationsnummer 556974 - 6828, att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Buagärde 1:2 och Buagärde 1:9. Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Titel	Datum	Beteckning
Buagärde 1:2 och 1:9 – Förbud mot att använda avfall i anläggningsändamål, bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse	2025-10-24	BMN-2025-508-39
Tillsynsbesök 180927	2018-09-27	Miljö-2018-296-9
Beslut om förbud	2018-12-19	JN-2018-36-2
Sammanträdesprotokoll	2019-03-25	JN-2018-36-17
Nämndbeslut	2020-02-25	JN-2020-7-2
Översiktskarta	2023-05-04	Miljö-2023-255-1

Föreläggande om försiktighetsmått SBN M 2023/261	2023-10-30	Miljö-2023-255-13
Överlämnande av tillsynsärende, klagomål	2024-11-20	BMN-2024-1342-1
Behandlat avfall 2024	2025-05-30	BMN-2025-311-5
Inspektion efter klagomål	2025-08-18	BMN-2025-508-5
Foton inspektion 29 juli	2025-08-18	BMN-2025-508-6
Foton inspektion 12 augusti	2025-08-18	BMN-2025-508-7
Svar på inspektionsrapport	2025-08-20	BMN-2025-508-10
Svar på föreläggande	2025-09-18	BMN-2025-508-23
Foton tagna vid inspektion 8 september 2025	2025-09-09	BMN-2025-508-18
Kommunicering inför beslut	2025-09-25	BMN-2025-508-35
Svar på kommunikering	2025-10-08	BMN-2025-508-36
Massoptimering Väst AB-bokslut-2024-12	2025-10-31	BMN-2025-508-38
Fraktkedjan AB-bokslut-2024-12	2025-10-31	BMN-2025-508-38
Översiktlig karta	2025-10-31	BMN-2025-508-38

Upplysningar

Bygg- och miljönämnden tar ut en avgift för tillsyn enligt gällande taxa, timavgiften för bygg- och miljönämndens verksamhet är 1172 kronor. Fram till och med det här beslutet har vi lagt 40 timmar i arbetstid. Avgiften faktureras separat.

Hur du överklagar

Detta beslut kan du överklaga till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Överklagandet ska lämnas

in eller skickas till Bollebygds kommun, Bygg- och miljönämnden, 517 83 Bollebygd. I överklagandet ska diarienummer anges samt på vilket sätt du anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring som du vill ha. Bifoga de handlingar som stöder överklagandet. Uppge namn, postadress, telefonnummer samt e-postadress.

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit in till bygg- och miljönämnden senast tre veckor från den dag du tog emot beslutet. Om något är oklart kan du vända dig till bygg- och miljöförvaltningen via kommunens huvudväxel.

Skickas till

Delges: Massoptimering Väst AB

Skickas till: Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Bygg- och miljöförvaltningen

Förvaltningschef

Ann-Charlotte Lind

Miljöinspektör

Emilia Stenbäck

ARRENDEAVTAL

Parterna

1. Bollebygds kommun genom dess samhällsbyggnadsnämnd, org. nr. 212000-2973 med adress Bollebygds kommun, 517 83 Bollebygd ("**Fastighetsägaren**") och
2. Fraktkedjan Väst Anläggning AB, org.nr. 556547-7204, med adress Fraktvägen 2, 435 33 Mölnlycke ("**Arrendatorn**")

ingår på följande villkor avtal om anläggningsarrende.

1 ARRENDESTÄLLET

- 1.1 Upplåtelsen omfattar den del av fastigheten Buagärde 1:2, Buagärde 1:9 och Råssa 1:11 i Bollebygds kommun, som är markerad på bifogad karta, **bilaga**. Arrendestället omfattar en areal om ca 7 hektar. Arrendatorn har inte genom detta avtal någon rätt att tillträda eller nyttja några andra delar av fastigheten än som anges i detta avtal.

2 ÄNDAMÅLET MED UPPLÅTELSEN

Arrendatorn bedriver transportverksamhet och åkeri inom affärsområdena anläggning och distribution. Arrendatorn har rätt att för sin förvärvsverksamhet på arrendestället uppföra och bedriva en recyclinganläggning för schaktmassor, betong, tegel, asfalt, stubbar och ris och där till liknande material. Verksamheten innebär att materialet mellanlagras

och bearbetas för att senare kunna återanvändas i olika bygg- och anläggningsprojekt.

Bearbetningen av material innebär att material blandas, siktas och/eller krossas innan det kan säljas/återanvändas. Bearbetningen sker kampanjvis och ej under hela året.

- 2.1 Arrendatorn har inte, utan Fastighetsägarens skriftliga medgivande, rätt att använda arrendestället för annat ändamål.

3 ARRENDETID

- 3.1 Detta arrendeavtal gäller för tiden 2016-07-01 – 2026-06-31.

4 UPPSÄGNING

- 4.1 Detta avtal ska sägas upp för att upphöra att gälla. Uppsägningstiden är sex (6) månader. Part, som vill att avtalet ska upphöra vid arrendetidens utgång, ska således senast sex (6) månader före arrendetidens utgång säga upp avtalet.
- 4.2 Om ingen av parterna säger upp avtalet, förlängs det på oförändrade villkor med ett (1) år i taget och med sex (6) månaders uppsägningstid. Varje sådan förlängningstid ska ses som en särskild arrendeperiod.

5 ARRENDEAVGIFT

- 5.1 Arrendeavgiften är 60 000 kronor per år. Arrendeavgiften ska betalas årsvis i förskott, senast den sista vardagen före årets början. Den första betalningen ska ske 2016-06-30 avseende perioden 2016-07-01 – 2016-12-31.

PA
LEO

- 5.2 Arrendeavgiften ska från och med det andra arrendeåret justeras med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex. Basår för indextalet skall vara år 2016.
- 5.3 Den första omräkningen av arrendeavgiften ska ske per den 2017-12-31.
- 5.4 Arrendeavgiften ska dock aldrig understiga första årets arrendeavgift.
- 5.5 Arrendeavgiften ska inbetalas på Bankgiro 5932-7304 i Swedbank Sjuhärad, alternativt på annat konto som Bollebygds kommun vid senare tillfälle kan komma att ange.

6 KOSTNADER OCH AVGIFTER

- 6.1 Arrendatorn svarar för avgifter och övriga kostnader som är förenade med arrendeställets nyttjande, så som följande men ej uttömmande uppräknig: renhållning, snöröjning, sandning och elavgifter.
- 6.2 Om Fastighetsägaren har betalat avgift eller kostnad som Arrendatorn svarar för, ska Arrendatorn betala Fastighetsägaren senast tio (10) dagar efter att Fastighetsägaren har lämnat faktura till Arrendatorn.

7 RÄNTA OCH BETALNINGSPÅMINNELSE

- 7.1 Om Arrendatorn inte i rätt tid betalar belopp som förfallit enligt detta arrendeavtal, ska Arrendatorn utöver det förfallna beloppet betala dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) efter den högsta räntesats som vid

PA
LEO

var tid är medgiven. Betalningar ska avräknas i första hand mot upplupen dröjsmålsränta och först därefter mot det förfallna beloppet.

- 7.2 Arrendatorns skyldighet att betala dröjsmålsränta enligt denna klausul begränsar inte på något sätt Fastighetsägarens rätt att säga upp (häva) detta arrendeavtal på grund av dröjsmål med betalning av arrendeavgiften.
- 7.3 Arrendatorn ska vidare ersätta Fastighetsägaren för alla kostnader för eventuella betalningspåminnelser angående förfallna belopp och för eventuell indrivning av förfallna och obetalda arrendeavgifter och andra fordringar enligt detta arrendeavtal. Ersättning för betalningspåminnelser och indrivning ska utgå med det högsta belopp som vid var tid är medgivet enligt lag för sådana åtgärder.

8 ARRENDESTÄLLET SKICK OCH SKÖTSEL

- 8.1 Arrendestället upplåts i befintligt skick.
- 8.2 Arrendatorn ska hålla arrendestället i vårdat skick.
- 8.3 Arrendatorn ska se till att den verksamhet han bedriver på arrendestället inte medför olägenhet för grannar eller annan.
- 8.4 Arrendatorn får inte använda arrendestället på ett sådant sätt, att risk för miljöskada uppkommer.
- 8.5 Arrendatorn får hålla arrendestället inhägnat.
- 8.6 Arrendatorn får inte på arrendestället sätta upp anordningar för reklam utan Fastighetsägarens skriftliga tillstånd.

PA

LEO

- 8.7 Arrendatorn har inte rätt att, utan Fastighetsägarens skriftliga tillstånd, avverka skog på arrendestället. Skog som avverkas med Fastighetsägarens tillstånd tillhör Fastighetsägaren. Värdet av skog som avverkas inom arrendestället, inklusive vägområdet, ska tillgodogöras Fastighetsägaren.

9 BESIKTNING

- 9.1 Fastighetsägaren och Arrendatorn ska gemensamt besiktiga arrendestället då arrendetiden börjar, för att fastställa huruvida arrendestället är i det skick som avtalats i klausul 8.1 ovan.
- 9.2 Parterna ska gemensamt upprätta och underteckna ett besiktningsprotokoll i två exemplar, ett för vardera parten.
- 9.3 Om Arrendatorn vid besiktningen inte finner några fel, ska detta noteras i protokollet. I protokollet ska också antecknas att Arrendatorn godkänner arrendestället och dess skick.
- 9.4 Om Arrendatorn vid besiktningen finner fel, ska i protokollet antecknas i vilka avseenden Arrendatorn menar att arrendestället avviker från avtalat skick eller från vad som följer av jordabalkens regler. Om parterna kommer överens, ska överenskommelsen antecknas i protokollet. Kommer parterna inte överens och vill Arrendatorn göra rättsliga anspråk gällande, ska han precisera dem i protokollet eller förbehålla sig rätten att senast inom tio dagar precisera sina anspråk; anspråket får annars inte göras gällande. I protokollet

PA

LEO

ska vidare antecknas att Arrendatorn förklarar att han godkänner arrendestället och dess skick i övrigt.

- 9.5 Efter besiktningen får Arrendatorn inte göra några anspråk gällande i fråga om fel, som förelåg vid besiktningen och som borde ha upptäckts vid besiktningen.

10 FASTIGHETSÄGARENS RÄTT ATT ANVÄNDA ARRENDESTÄLLET

- 10.1 Fastighetsägaren har rätt att, utan ersättning till Arrendatorn eller nedsättning av arrendeavgiften, avverka skog på arrendestället.

- 10.2 Fastighetsägaren har rätt att, utan ersättning till Arrendatorn eller nedsättning av arrendeavgiften, dra fram eller vidmakthålla ledningar jämte erforderliga ledningsstolpar och infästningsanordningar på byggnader, på arrendestället, om det kan ske utan avsevärd olägenhet för Arrendatorn. Fastighetsägaren ska, innan sådana åtgärder vidtas, samråda med Arrendatorn.

11 ANLÄGGNING AV VÄG OCH VÄGHÅLLNING

- 11.1 Arrendatorn får anlägga en väg med sträckning enligt bilagd karta, **bilaga**. Vägen ska anläggas i samråd med Fastighetsägaren. Vägen ägs av

JA

LEO

Fastighetsägaren, men Arrendatorn svarar för vägunderhåll, snöröjning och därtill hörande åtgärder.

12 MYNDIGHETSTILLSTÅND

- 12.1 Arrendatorn ska på eget ansvar och egen bekostnad inhämta bygglov och andra tillstånd som krävs för verksamheten på arrendestället. Detsamma gäller anmälningar som ska göras enligt miljöbalken eller annan författning.
- 12.2 Arrendatorn svarar för att verksamheten på arrendestället bedrivs i enlighet med tillämpliga författningar och lämnade tillstånd.
- 12.3 Arrendatorn ska tillse att eventuella krav från Trafikverket för utfart till Boråsvägen (väg 1757) är uppfyllda.

13 ANSVAR

- 13.1 Om Fastighetsägaren blir skadeståndsskyldig för skada som härrör från Arrendatorns verksamhet på arrendestället, ska Arrendatorn hålla

MA
LEO

Fastighetsägaren skadeslös. Det gäller även för skada som uppkommer efter avtalets upphörande.

14 FÖRSÄKRINGAR

- 14.1 Arrendatorn ska ha erforderliga försäkringar med hänsyn till det ansvar som åvilar Arrendatorn enligt detta avtal.

15 ARRENDETS UPPHÖRANDE

- 15.1 Vid avtalets upphörande ska Arrendatorn avröja området. Har Arrendatorn inte avröjt området vid arrendets upphörande äger Fastighetsägaren, utan vidare hörande, avröja arrendestället på Arrendatorns bekostnad.

16 ÖVERLÅTELSE AV ARRENDERÄTTEN

- 16.1 Arrendatorn får inte utan Fastighetsägarens skriftliga tillstånd överlåta eller på något annat sätt överföra sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal i sin helhet på någon annan.

17 BESITTNINGSSKYDD

- 17.1 Detta avtal är inte förenat med något besittningsskydd. Bestämmelserna i 11 kap. 5-6 a §§ jordabalken om rätt till ersättning för Arrendatorn med anledning av avtalets upphörande gäller således inte för detta avtal.

18 INSKRIVNING

- 18.1 Detta avtal får inte skrivas in i fastighetsregistret utan Fastighetsägarens skriftliga samtycke.

MA
LEO

19 TVISTELÖSNING

- 19.1 Tvist med anledning av detta avtal ska, i den utsträckning det är tillåtet enligt jordabalken, avgöras enligt lagen (1999:116) om skiljeförfarande. Länets arrendenämnd ska vara skiljenämnd.

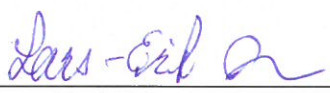
Detta avtal har upprättats i två (2) exemplar,
varav vardera parten har tagit var sitt.

Bollebygd den 2016-06-29

Bollebygd den 2016-06-29

BOLLEBYGDS KOMMUN

**FRAKTKEDJAN VÄST
ANLÄGGNING AB**

Lars-Erik Olsson
Ordf. i samhällsbyggnadsnämnden

PETER AGERVI

